

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Melanchthonis Grammatica Latina

Melanchthon, Philipp

Wittebergae, 1621

De Pronomine

[urn:nbn:de:bsz:31-112308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112308)

Vel ex Nomine & Pronomine. ut, *Cuiusmodi, Iſtiusmodi, Unusquisque, Quotusquisque.*

Vel ex Nomine & Verbo. ut, *Agripeta, Lucifer, Armiger, Fœdifragus, Grandiloquus, Morigerus.*

Vel ex Nomine & Participio. ut, *Breviloquens, Senatusconsultum, Plebiscitum.*

Vel ex Nomine & Adverbio. ut, *Maleſanus, Maleſidus, Benedictio, Negotium.*

Vel ex Nomine & Prepoſitione. ut, *Internuncius, Deformis, Informis, Indoctus, Concors, Discors, Secors vel Socors, Vecors.*

Vel ex Nomine & Syllabica adiectione. ut, *Uterque, Plerique, Tantundem, Totidem, Utervis, Quantumvis, Uterlibet, Quantumlibet, Utercunque, Quantuscunque, Quantuluscunque, Qualiscunque, Quotuscunque, Quocunque, Cuiusmodicunque.*

DE PRONO- MINE.

CAPUT I.

QVID PRONOMEN, ET
Quot ſint.

* Quid eſt Pronomen? 1

PRONOMEN eſt pars orationis, qua utimur in demonſtranda aut repetenda re,
H ubi

2. ubi Nominis repetitio ingrata ² erat futura.

* *Quot sunt Pronomina?*

Viginti: *Ego, Tu, Sui, Hic, Iste, Ille, Ipse, Is, Qui, Quis vel Quis, Meus, Tuus, Saus, Noster, Vester, Nostras, Vestras, Cuius, & Cuius.*

* *Quotplex est Pronomen?*

Duplex: Aliud Substantivum, *ut, Ego, Tu, Sui:*

Aliud Adjectivum, *ut, Hic, Iste, & reliqua omnia.*

† *Quot accidunt Pronomini?*

Præter Generaliora, *ut Speciem, Figuram, Personam, etiam Significatio, Genus, & Declinatio.*

CAPUT II.

DE SPECIE PRONOMINUM.

* *Quot sunt Species Pronominum?*

Dux: Primitiva, cuius sunt undecim: *Ego, Tu, Sui, Hic, Iste, Ille, Ipse, Is, Qui, Quis vel Qui, & Derivata, cuius sunt novem: Meus, Tuus, Saus, Noster, Vester, Nostras, Vestras, Cuius & Cuius.*

CAPUT III.

DE FIGURA PRONOMINUM.

* *Quot sunt Figura Pronominum?*

Dux:

Dux: Simplex, *ut Ego.*
Composita, *ut Tu, Sui.*

¶ *Quot modis componitur?*

Septem modis. I. Int

Quibus, *Ego, Ipse, Tu, Tu, Tu, Sese.*

II. Cum Verbis, *ut Ego, Tu, Tu, Tu, Sese.*

III. Cum Adverbis.

Ellum, am, tu, tu, pro, Ecce.

Sic *Namque, Namque.*

IV. Cum Propositione

atropia, ut, Meum, Terentium.

Quibus, Nominum, Verbis.

Adverbium, *ut, Tu, Tu, Tu, Sese.*

V. Cum Coniunctivis

Quibus, Quibus, Quibus, Quibus.

quam, Sui.

VI. Cum Nominibus, *ut,*

quibus, Tu, Tu, Tu, Sese.

Quibus, Tu, Tu, Tu, Sese.

Quibus, Tu, Tu, Tu, Sese.

pleraque, *Nonna, Sese.*

VII. Cum syllabis, *ut,*

MEI, TU, TU, TU, Sese.

CINQUEM, Sese.

Tu, Tu, Tu, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

MEI, TU, TU, TU, Sese.

Dua: Simplex, *ut Ego.*
Composita, *ut Egomet.*

□ *Quot modis componuntur Pronomina?*

Septem modis. I. Inter sese. *ut, Isthic, illic, Quisquis, Egoipse, Tuipse, Suiipsum, Ispse, Me, Tu, Te, Sese.* 1.

II. Cum Verbis. *ut Quivis, Quilibet.* 2.

III. Cum Adverbiis. *ut Eccum, am, os, as.* 3.

IV. *Ellum, am, os, as. pro Ecce eum, Ecce illum & c.* 4.

Sic Nunquis, Nequis.

V. Cum Præpositione CUM per Anathrophen. *ut, Mecum, Tecum, Secum, Quicum, Quibuscum, Nobiscum, Vobiscum.* Quæ inter Adverbia aliqui referre solent.

VI. Cum Conjunctionibus. *ut Quisque, Quisve, Quisnam, Equis, Ecquisnam, Quisquam, Siquis.*

VII. Cum Nominibus. *ut, Aliquis, Unusquisque, Cuiusmodi, Eiusmodi, Huiusmodi, Illiusmodi, Istiusmodi, Cuiusmodi & c.* Quorum pleraque inter Nomina referri solent.

VIII. Cum syllabicis adjectionibus, ⁶ TE, MET, CE, CINE, PTE, PSE, DAM, DEM, CUNQVE, PIAM, & si forte sunt similes. 6.

TE, adjicitur voci Tu. *ut Tute.*

MET, adjicitur omnibus casibus Primitivorum Ego & Tu. *Egomet, Meimet, Mibimet, Memet, Nosmet & c. Tutemet, Tuimet, Tibimet, Temet, Vosmet, & c.* 7.

H 2 CE,

8. CE, Pronomini Hic.³ *ut, Hicce, Hacce, Hosce, Huiusce, Hiscce, Hosce, &c.* Et Genitivo Eius. *ut Eiusce.* unde Eiuscemodi, Item Cuius. *ut, Cuiusce, à quo Cuiuscemodi :* quando non Interrogativè sed Relativè accipiuntur.

CINE, additur Pronomini Hic, in iis Casibus qui in C finiunt. *ut, Hiccine, Haccine, Hoccine, Huncine, &c.*

9. PTE, Ablativis, Meo, Tuo, Suo, Nostro, Vestro,⁹ in omni genere. *ut, Meopte, Tuopte, Suopte, Nostropte, Vestropte, Meapte, Tuapte, Suapte, Nostroapte, Vestroapte.*

PSE, additur duobus, *Eampse & Eapse,* sicut *Reapse :* quasi *Eam ipsam, Ea ipsa.*

10. DAM & CUNQVE, cum Qui,¹⁰ per omnes Casus, Numeros, & Genera. *ut, Quidam, Qvicunqve.*

- II. DEM cum Is. *ut, Idem, & geminatum Identidem, quasi Idem & idem.* Sicut *Tantundem, Totidem.* Alii ab Is & Demum¹¹ componunt, PIAM, cum Qvis. *ut, Qvispiam.*

CAPUT IV.

DE SIGNIFICATIONE Pronominum.

- I. † *Quot sunt Significationes 1 Pronominum?*
 2. Sex: ² Demonstrativa, Relativa, Reciproca, Interrogativa, Possessiva, & Gentilis.
 3. † *Quæ Pronomina sunt Demonstrativa?*
 4. 5. *Ego, Tu, Hic, Iste, Ille, Is, Illic, Iste hic..*

† *Quæ*

† *Quæ sunt Idem*
 Hic, Iste, Ille, Is, Illic, Iste hic.

Hic, Iste.

† *Quæ sunt Reciproca*
 Meo, Tuo, Suo, Nostro, Vestro.

† *Quæ sunt Interrogativa*
 Quis, Quisquam, Quisvis, Quisquam, Quisquam.

† *Quæ sunt Possessiva*
 Meum, Tuum, Suum, Nostrum, Vestrum.

† *Quæ sunt Gentilia*
 Romanus, Grecus, Gallicus, &c.

† *Quæ sunt Demonstrativa*
 Hic, Iste, Ille, Is, Illic, Iste hic.

† *Quæ sunt Relativa*
 Qui, Quis, Quisquam, Quisvis, Quisquam, Quisquam.

† *Quæ sunt Reciproca*
 Meo, Tuo, Suo, Nostro, Vestro.

† *Quæ sunt Possessiva*
 Meum, Tuum, Suum, Nostrum, Vestrum.

† *Quæ sunt Gentilia*
 Romanus, Grecus, Gallicus, &c.

† *Quæ sunt Demonstrativa*
 Hic, Iste, Ille, Is, Illic, Iste hic.

† *Quæ sunt Relativa*
 Qui, Quis, Quisquam, Quisvis, Quisquam, Quisquam.

† *Quæ sunt Reciproca*
 Meo, Tuo, Suo, Nostro, Vestro.

† *Quæ sunt Possessiva*
 Meum, Tuum, Suum, Nostrum, Vestrum.

† *Quæ sunt Gentilia*
 Romanus, Grecus, Gallicus, &c.

† *Quæ sunt Relativa?* 6

Ille, Ipse, Is, Qui, Idem. Interdum etiam
Hic & Iste.

6.

7.

† *Quæ sunt Reciproca?* 8

Su, & Suus.

8.

† *Quæ sunt Interrogativa?*

Quis vel Qui, Cuius, & Cuias. Et ex Com-
positis, *Ecquis, Quisnam, Ecquisnam, Nunquis,*
Quisve.

9.

△ Hæc interdum Interrogandi vim amittunt, & In-
definitam significationem induunt. *Nescio quis*
generit. Scribe quid profeceris. Nescio cuium sit
pecus, &c.

† *Quæ sunt Possessiva?*

Meus, Tuus, Suus, Noster, & Vester.

10. II.

△ Significant & Possessionem, Genitivi utriusvis
Numeri Pronominum Adjectivorum Demon-
strativorum & Relativorum. *ut, Huius, Istius, Illi-*
us, Ipsius, Eius, Cuius, Horum, Harum, Istorum, I-
starum, &c.

† *Quæ sunt Gentilia?* 12

Nostras & Vestras.

12

△ *Quotuplicia sunt Relativa?*

Duplicia: Substantiæ, quæ referunt ante-
cedens Substantivum. *ut, Ille, Ipse, Is, Qui.* Et
Accidentis, quæ referunt antecedens Adje-
ctivum. *ut sunt ex Nominibus, Talis, Tantis,*
Tot, Totus: & his correlata, *Qualis, Quantus,*
Quot, Quotus: quando scilicet non Interro-
gativè, sed Indefinitè ponuntur.

† *Quando utimur Reciprocis?*

H 3

Quum

* Dic Regulas de Generibus Pronominum?

I. *Ego, Tu, Sui*, sunt Substantiva Generis Omnis.

II. *Nostros, Vestros, Cuius*,¹ sunt Adjectiva unius terminationis, ideoque Generis Omnis.

III. *Quisquam*² Compositum, Generis Communis est.

Δ Sic antiquè etiam *Quis*,³ sive Interrogativum,⁴ sive Indefinitum.⁵

IV. Reliqua Pronomina omnia, sunt trium Generum & Terminationum.

* Quomodo moventur?

<i>Hic</i>	<i>Hec</i>	<i>Hoc.</i>	
<i>Iste</i>	<i>Ista</i>	<i>Istud.</i>	
<i>Ille</i> ⁶	<i>Ille</i>	<i>Illud.</i>	6.
<i>Ipsè, vel Ipsus</i> ⁷	<i>Ipsa</i>	<i>Ipsum.</i>	7.)
<i>Is</i>	<i>Es</i>	<i>Id.</i>	
<i>Qui</i>	<i>Que</i>	<i>Quod.</i>	
<i>Quis vel Qui,</i>	<i>Que vel Qua,</i>	<i>Quod vel Quid.</i>	
<i>Meus</i>	<i>Mea</i>	<i>Meum.</i>	
<i>Tuus</i>	<i>Tua</i>	<i>Tuum.</i>	
<i>Suus</i>	<i>Sua</i>	<i>Suum.</i>	
<i>Cuius</i>	<i>Cuia</i>	<i>Cuium.</i>	
<i>Noster</i>	<i>Nostra</i>	<i>Nostrum.</i>	
<i>Vester</i>	<i>Vestra</i>	<i>Vestrum.</i>	

CAPUT VI.
DE PERSONA PRONOMINUM.

* Quot sunt Personae Pronominum?

H 4

Tres:

Tres: Prima, *ut Ego, cum suis Casibus.*

Secunda: *ut Tu, cum suis Casibus, & omnes Vocativi.*

1. Tertia: *ut Sui, & reliqua omnia, nisi¹ cum Ego aut Tu ponantur.*

CAPUT VII.

DE DECLINATIONE PRONOMINUM.

† *Quomodo declinantur Pronomina?*

1. Primitiva ferè suam peculiarem¹ habent Declinationem, quæ ex Donato repetenda est.

Derivata verò sequuntur Declinationem Nominum Adjectivorum trium aut unius terminationis, per omnes Casus utriusque Numeri.

* *Dic Regulas de Declinatione Pronominum.*

2. * I. Pronomina carent Vocativo, præter hæc quatuor: *Tu, Meus, Noster, & Nostras.*
† Et quæ præterea Verbis secundæ personæ præponi, aut cum particulis Vocandi jungi possunt. *ut.*

Terent: Aperite actutum aliquis ostium.

Virgil: Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.

Ovid: Ipse meas æther suscipe summe preces.

Tibull: Tu mihi libertas illa paterna vale.

Cicer: O Nox illa, qua tenebras attulisti.

† II. In

† II. In Compo
rit declinant
tate, invariabi
nemp, *Quo*
qu, *Alcimus, Al*
Et.

Interque O
ut, *Eiusmodi, Ca*
Si uterque l

ut:

Sing: N, G

G. Ca

D. Ca

Ac. Pr

Ab. Pr

Plur: N, G

G. Pr

D. Pr

Ac. Pr

Ab. Pr

Ab. Pr

CAP

DE ANOM

Δ *Resunt.*

I. Destinatio

statorum, pro

II. Regula illa

bus Neurotum,

† II. In Compositis, Recti tantum moventur & declinantur: Obliqui vero & alia particulae, invariables sunt. ut, *Quicumque, Cuiuscunque, Quaecunque, Quodcunque &c. Aliquis, Alicuius, Alicui, Aliquam, Aliqua, aliquid &c.*

Si uterque Obliquus est, neuter declinatur. ut, *Eiusmodi, Cuiusmodi.*

Si uterque Rectus est, uterque declinatur. ut:

Sing : N.	<i>Quisquis.</i> ³	<i>Quicquid.</i>	3.
G.	<i>Cuiuscuius.</i> ⁴		4.
D.	<i>Cuicui.</i>		
Ac.	<i>Quemquem.</i>	<i>Quicquid.</i>	
Ab.	<i>Quoquo Quaque Quoquo.</i>		
Plur : N.	<i>Quiqui</i>	<i>Quaeque.</i>	
G.	<i>Quorumquorum,</i>		
D.	<i>Quibusquibus.</i>		
Ac.	<i>Quosquos</i>	<i>Quaeque.</i>	
Ab.	<i>Quibusquibus.</i>		

CAPUT VIII.

DE ANOMALIA PRONOMINUM.

△ *Quae sunt Anomaliae Pronominum?*

I. Declinatio trium Primitivorum Substantivorum, prorsus Anomala est.

II. Regula illa de tribus similibus Casibus Neutorum, in Anomalis hisce non valet.

H 5 let,

let. *Ut, ab Ego, Tu, Sui*, Accusativus est, *Me, Te, Se*, etiam si in Neutro genere ponantur.

- III. Nec illa Regula, Neutorum Nominativos, Accusativos & Vocativos plurales in A terminari, in omnibus Pronominibus locum habet. *ut, in Ego, Tu, Sui, Hic, ¹ Qui, & Quis vel Qui.*

- Excipiuntur Composita hæc: *Aliquis, Ecquis, Nequis, Nunquis, & Siquis*: quæ & in Nominativo singulari Fœminino, & in Neutro plurali (utrobivis a correpto) habent, *Aliqua, Ecqua, ² Nequa, Nunqua, Siqua.*

- IV. Pronomina *Qui & Quis*, habent in Ablativo tantum à *Quo Qua Quo*: sed & antiquè à *Qui*.³

- V. A Relativo *Qui*, pro Dativo & Ablativo Plurali *Quibus*, dicitur etiam *Quis*, vel ut aliqui scribunt, *Quis*.

VI. Quædam Composita sunt Defectiva. *ut:*

TUTE.

4. N. *Tute, tantum.*⁴

SESE.

Ac & Ab. *Seſe, in utroque Numero, tantum.*

HICCINE.

Sing. N.	<i>Hiccine</i>	<i>Haccine</i>	<i>Hoccine.</i>
Ac.	<i>Huncine</i>	<i>Hancine</i>	<i>Hoccine.</i>
Ab.	<i>Hoccine</i>	<i>Haccine</i>	<i>Hoccine.</i>
Plur. N.	————	————	<i>Haccine.</i>
Ac.	————	————	<i>Haccine.</i>

ISTHIC.

Sing. N. *Illic*

Ac. *Iſthic*

Ab. *Iſthoc*

Plur. N. ———

Ac. ———

Sing. N. *Illic*

Ac. *Illic*

Ab. *Illic*

Sing. N. *Cicine*

Ac. *Cicine*

Ab. ———

Plur. N. ———

Ac. ———

QUISQUE

Careo toto pluri

EC

Erant Equi

Substantivè; Ecq

DE PRONOMINE.

123

Sing. N.	<i>Isthic</i>	<i>Isthec</i>	<i>Istbac, Istbuc.</i>
Ac.	<i>Isthunc</i>	<i>Isthanc</i>	<i>Isthoc, Istbuc.</i>
Ab.	<i>Isthoc</i>	<i>Istbac</i>	<i>Isthoc.</i>
Plur. N.	————	————	<i>Isthæc.</i>
Ac.	————	————	<i>Isthæc.</i>

ILLIC.

Sing. N.	<i>Illic</i>	<i>Illec</i>	<i>Illoc, Illuc.</i>
Ac.	<i>Illunc</i>	<i>Illanc</i>	<i>Illoc, Illuc.</i>
Ab.	<i>Illoc</i>	<i>Illac</i>	<i>Illoc.</i>

QUIUS.

5.

Sing. N.	<i>Cuius</i>	<i>Cuia</i>	<i>Cuium.</i>
Ac.	<i>Cuium</i>	<i>Cuiam</i>	<i>Cuium</i>
Ab.	————	<i>Cuia</i>	————
Plur. N.	————	<i>Cuie</i>	————
Ac.	————	<i>Cuias</i>	————

QUISQVAM ET UNUSQVIS-
QVE.

Carent toto plurali.

ECQVISNAM.

Extant *Ecquisnam, Ecquanam, Ecquidnam*
Substantivè; *Ecquodnam* Adjectivè.

DE VERBO.

CAPUT I.

VERBUM QUID, ET QVO-
tuplex, & quæ eius Acci-
dentia.

Quid

* *Quid est Verbum?*

Verbum est pars Orationis, significans agere aliquid aut pati. *ut, Verbero, ¹ Verberor, ² Curro, ³ Vapulo, ⁴ Precor, ⁵ Nascor. ⁶*

1. 2.
3. 4. 5. 6.

* *Unde cognoscitur Verbum?*

Ex Germanica lingvæ particulis, *Jch/ Du/ Er/ Wir/ Ihr/ Sie.*

7. † *Quod est discrimen Nominis & Verbi?*

Nomen, rerum nomenclaturam continet: Verbum, actionem aut passionem, cum discriminibus Temporum & Personarum significat.

* *Quotplex est Verbum?*

Duplex: Personale & Impersonale.

* *Quid est Verbum Personale?*

8. Cui in Modo Finito, cuiuscunque personæ ⁸ Nominativus præponi potest. *ut, Ego Lego, Tu Legis, Plato legit; Parvum parva decet.*

* *Quid est Verbum Impersonale?*

9. Cui in Modo Finito, Nominativus præponi non potest aut debet. ⁹ *ut, Decet, es geritmet sich: Statur, man stehet.*

† *Quot accidunt Verbo?*

Quatuor: Genus, Species, Figura, & Conjugatio.

CAPUT II.

DE VERBORUM Genere.

† *Quid*

† *Quid est Genus Verborum?*

Genus Verborum est significationis cum terminatione collatæ notatio.

* *Quot sunt Genera Verborum?*

Quatuor; Activum, Passivum, Neutrum, & Deponens. † *Quibus olim addiderunt & Commune.*

* *Quid est Verbum Activum, vel Activi Generis?*

Activum est, quod in O definit, actionem transeuntem significans, & habet Passivum in OR. ¹ *ut, Amo, Amor; Lego, Legor; Aro, Aror; Bibo, Bibor; Cano, Canor.*

1 2.
3.

* *Quid est Verbum Passivum, vel Passivi Generis?*

Passivum est, quod in OR definit, passionem receptam significans, & habet Activum in O. ¹ *ut, Amor, Amo; Legor, Lego.*

1.

* *Quid est Verbum Neutrum, vel Neutri Generis?*

Neutrum est, ⁴ quod in O definit actionem aut passionem immanentem, vel planè etiam absolute significans, nec habet Passivum in OR. ⁵ *ut, Sto, Ambulo, Sedeo, Audeo, Soleo; Pugna, Vivo, Dormio.*

4.

5. 6.

Passionem. ⁷ *ut, Liceo, Veneo, Vapulo, Frigeo, Caleo, Caleo, Ardeo, Mæreo, Gaudeo, Pereo, Intereo.*

7.

8.

Planè absolute. *ut, Sum, Fio, Forem, & Existo. Quæ quatuor Verba, aliàs Substantiva⁹ dicuntur.*

9.

* *Quid*

ERBO.

Verbum?

tionis, significans
Verbo, Verborum;

Nascor.

Verbum?

particulis, Jhd

minis & Verbi

claturam conat

passionem, cum lo

& Personarum

Verbum?

personale.

personale?

iuscunqve perio

potest. ut, Ego Li

parvum parva

personale?

Nominativus pra

ut, Decet, es

Verbo?

, figura, & Con

II.

ORUM

† *Quid*

* *Quid est Verbum Deponens, 10 vel Generis Deponentis?*

Deponens est, quod in OR definit, actionem aut passionem immanentem, vel planè absolutè significans, nec habet Activum in O.

Actionem. *ut, Precor, Sequor, Largior.*

Passionem. *ut, Patior, Nascor.*

Planè absolutè. *ut, Labor, Orior.*

II.

† *Quid vocarunt Verbum Commune 11 vel Generis Communis?*

Commune vocarunt, quod in OR definit, promiscuè; modò Activè, modò Passivè usurparunt.

Activè. *ut, Criminator Phormionē. Tueor causam.*

Passivè. *ut, Syllanas res defendere criminator. Cic. contra Rull. Varro, In bello Romani à Rusticis tuebantur.*

□ Genus est in Terminatione Verbi: *Amo, Amor, Curro, Sequor*; Significatio in vi Verbi. *ut, Curro, Precor*, significant Activè: *Vapulo, Nascor*, Passivè: licèt nullum horum sit Generis Activi vel Passivi.

CAPUT III.

DE SPECIE VERBORUM.

* *Quot sunt Species Verborum?*

Duæ. Primitiva, *ut, Legō, Dico.*

I.

Derivata. ¹ *ut, Lectito, Dictito.*

† *Quotuplicia sunt Verba Derivata?*

Quadruplicia. I. Nominalia, quæ à Nominè de-

re derivantur. *ut, a Numeris; Mac-*

Par; Gracioso, a

II. Adverbialia

dunt ut, Satio, a

Compendio, a

III. Præpositi-

bustormantur.

Super.

IV. Verbal-

Efurio, ab Edo.

7 Quotuplicia

Quadruplicia

va, Medicativa, a

CA

DE VER

1. Quotuplicia

Inchoativa tu

à Verbo vel Nomi

inchoationem 7

Fic exponi possunt

Ardeō,

Luceō,

Senescō,

Matureō,

Δ. Unde far

A Secunda perso

Active vocis, adden

ne derivantur *ut, Lignor, à Lignum; Numero, à Numerus; Machinor, à Machina; Patriſſo, à Pater; Græciſſo, à Græcus; Iudaizo, à Judeus.*

II. Adverbialia, quæ ab Adverbiis descendunt. *ut, Satio, à Satis; Procrastiſino, à Cras; Comperendino, à Perendie.*

III. Præpositionalia, quæ à Præpositionibus formantur. *ut, Intro, ab Intra; Supero, à Super.*

IV. Verbalia, quæ ab aliis Verbis fiunt. *ut, Esurio, ab Edo.*

† *Quotuplicia sunt Verba Derivata Verbalia?*

Quadruplicia: Inchoativa, Freqventativa, Meditativa, & Deminutiva.

CAPUT IV.

DE VERBIS INCHOA- tivis.

† *Quid sunt Inchoativa?*

Inchoativa sunt, quæ per Derivationem à Verbo vel Nomine, ¹ in SCO desinunt, & inchoationem ² significant, & per Incipio vel Fio exponi possunt. *ut,*

1.
2.

<i>Ardesco,</i>	<i>Incipio ardere.</i>
<i>Lucescit,</i>	<i>Incipit lucere.</i>
<i>Senesco,</i>	<i>Fio senex.</i>
<i>Matureſco,</i>	<i>Fio maturus.</i>

Δ *Unde formantur Inchoativa?*

A Secunda persona ³ Præsentis Indicativi Active vocis, addendo CO. ⁴*ut, Labo, bas, basco; Ardeo*

3.
4.

in OR definitio-
nantem, vel plant
ec habet Activum.
Segvor, Largior.
Nasfor.
or, Orior.
Commune 11 & 6
quod in OR def
vè, modò Palsivè
onè. Tuoꝝ causam
dere criminor. Cu
Romani à Russi
rbi: Amo, Amor, Cu
rbi. ut, Curro, Preat
Lafcor, Palsivè: hie
ivi vel Palsivi.
III.
RBORUM.
Terborum?
Dico.
o, Distico.
na Derivata?
alia, quæ à Nomi
nede.

Ardeo, des, desco; Tremo, mis, misco; Sentio, tis, tisco. Huc pertinent etiam quædam Nominalia, sive ab Adjectivis derivata: ut: *Gravesco, Gravesco, Dulcesco, Increbesco, Rusticesco; à Grandis, Gravis, Dulcis, Creber, Rusticus.* Sive à Substantivis, ut: *Herbesco, Ignesco, Silvesco, Diescit, Noctescit; ab Herba, Ignis, Silva, Dies, Nox.*

† *Cuius Coniugationis sunt Inchoativa?*

Inchoativa sunt Tertiæ Coniugationis. ut, *Ardesco, Senesco, scere.*

Δ *Quæ Præterita habent Inchoativa?*

- Quæ à Verbis veniunt, Præteritum primitivi sui retinent. ut, *Vesperasco, ravi; Tumescio, Tumui; Senesco, Senui; Illucescit, illuxit; Obdormisco, miui. Repuerasco, Præterito carere dicitur.* Quæ verò à Nominibus veniunt, Præteritis carent. ut, *Diescit, Noctescit, Dulcesco, Silvesco, Dumescio, Irascor.* Sic & quæ pro Thematibus usurpantur, *Hisco, Fatisco.*
5. Præter *Increbesco, Increbui; Cresco, Crevi, Cretum.*
  - 6.
  - 7.
  - 8.

CAPUT V.

DE FREQUENTATIVIS.

† *Quid sunt Frequentativa?*

Frequentativa sunt, quæ per derivationem à Verbo, in SO, TO, aut XO exeunt, & assiduitatem vel conatum significanti. ut, *Pulso, Viso, Quasso; Agito, Esco, Dilito; Minitor, Scitor; Nexo, Vexo.*

† *De*

† *De*
I. Verba in ISSO
formata. ut, Pa
dica. Hæc enim
quæ frequentibus
Immuta nonnu
II. Depone
dium & exercita
atque habitum
Bacchor, Corni
Frumentor, Lige
III. Pæcu
à Fado, Vellico, a
Candor ab Allicor
† *De*
Esponit polluc
vel assidue. ut, L
dul lega. Agito,
Quædam per V
clamo.
Quædam per D
ligentur. ut,
Quædam per C
denum; Capessio, e
mutare sonantem.
tam locum aut spij
III. in ISSO vel
pletur in OR, pe
ter parum; iudicio
Cornio; Cornice et

† Quæ præterea huc pertinent?

I. Verba in ISSO vel IZO, Græcorum modo formata. ut, *Patrissō, Græcissō, Atticissō, Iudaizo*. Hæc enim Imitationem significant, quæ frequentibus actionibus constat. Unde *Imitativa* nonnullis dicuntur.

II. Deponentia quædam in OR, quæ studium & exercitationem, partim imitationem atque habitum significant. ut, *Græcor, Pœtor, Bacchor, Cornicor, Vulpinor, Pabulor, Stabulor, Frumentor, Lignor, Philosophor, Architector*.

III. Paucula quædam in CO. ut, *Fodio, à Fodio; Vellico, à Vello*. Sic *Albico, Nigrico, Candico, ab Albed, Nigrco, Candeo*.

† Quomodo exponuntur?

Exponi possunt, Quædam per Frequenter vel Assidue. ut, *Lectito, i. e. frequenter vel assidue lego. Agito, i. e. crebro ago*.

Quædam per Valdè. ut, *Clamito, i. e. Valdè clamo*.

Quædam per Diligenter. ut, *Visito, i. e. Diligenter viso*.

Quædam per Conatum. ut, *Viso, eo ad videndum; Capesso, eo ad capiendum. Dormito, i. e. meditor somnum. Cic. 2. Att. Cœnato mihi & iam dormitanti epistola est illa reddita*.

Illa in ISSO vel IZO, ut & Deponentia, pleraque in OR, per Imitor. ut, *Patrissō, Imitor patrem; Iudaizo, Iudeos imitor vel sector; Cornicor, Cornices imitor*.

I

Illa

2. Illa in CO, ² vel per Passim & Crebrò. *ut, Fodico, i. e. passim aut crebrò fodio; Vellico, passim aut crebrò Vello.*

Vel per Appareo *ut, Albico, Nigrico, Candico; i. e. appareo albus, niger, candens.*

△ Unde formantur Freqventatiua?

3. Fiunt Freqventatiua à Supinis, UM in O vel OR ³ mutando, & A longum, si quod immediate ante TUM præcedit, in I breve plerunqve vertendo. *ut,*

4. *Pello, Pulsus, Pulso. Vidco, Visus, Viso.*

4. *Necto, Nexum, Nexo. Cano, Cantum, Canto.*

5. *Canto, Cantatū, Cantito. Increpo. patum, epito.*

5. *Minor, Minatū, Minitor. Scio, Scitum, Scitor.*

Contrabo, (tractū, trecto. Gradior, Gressū, Grassor.

mutat a in e   mutat e in a.

Volvo, Volutum, Voluto, retinet U longum.

Exceptio I. Quædam Verba U M Supini in ITO mutant. *ut, Sedco, Sesium, Sesito.*

6. *Maneo, Mansum, Māsito. Hæreo, Hæsum, Hæsito. Facio, Factum, Facluto. Scribo, Scriptū, iptito. Edo, Esū, Esito. Sumo, Sumpsum, Sumpseito.*

II. Pauca quædam fiunt à Præsenti, O in ITO mutando. *ut:*

Ago, Agito. Fluo, Fluito. Quæro, Quærito.

Fundo, Fundito. Paveo, Pavito. Loquor, Loqvitor.

Nosco, Noscito. Scisco, Sciscitor. Quæror, Quæritor.

III. In CO desinentia, fiunt à Secunda singulari Præsentis, S in CO mutando, & E longum præcedens in I breve vertendo. *ut: Fodio,*

Fodis,

Fodia, Fodio. Vello.

Alto, Cando, des.

IV. In ESSO

cuncto Singulari Præsentis

to. *ut:*

Arco, Arcu, Arcesso.

Facio, Facio, Faresso.

V. Deponer

unt, mutata ter

OR. *ut:*

Græco, Græcor.

Fulgeo, Fulgor.

Præter pauca n

plurimè, Corio, Co

VI. Singulari

Taxo, à Taxo, Taxo

per Synopsin.

Item quæ in SS

Patrijs, à Patr.

Coniugati

Omnia Freqventatiua

gationis. ¹⁰ *ut: Puls*

xare, Pulsis, Pulsare;

Præter lex ¹¹ Ver

Arceis vel Arcessis, Arce

Facis, Facere.

Lassis, Lascere.

CAP

DE ME

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Fodis, Fodico. Vello, Vellis, Vellico. Albeo, bes, Albico. Candeo, des, Candico.

IV. In ESSO desinentia, fiunt etiam à Secunda Singulari Præsentis, IS in ESSO mutato. ut:

Arcio, 7 cis, Arcesso. Caphio, pis, peggio. 7.
Facio, cis, Faceffo. Lacio, 8 Lacis, Laceffo. 8.

V. Deponentia in OR, à Nominibus fiunt, mutata terminatione Nominativi in OR. ut:

Græcus, Græcor. Poëta, Poëtor.
Vulpinus, Vulpinor. Lignum, Lignor.
Præter pauca. ut, *Cornicor, eſt à Nominativo plurali, Cornix, Cornices.*

VI. Singularia sunt: *Inceſſo ab Incedo. 9.*
Taxo, à Tango. Vexo, à Veho. Sector, à Secutum, per Syncopen.

Item quæ in ISSO & IZO desinunt. ut:
Patrizzo, à Pater. Iudaizo, à Iudaus.

† Cuius Conjugationis sunt Frequentativa?

Omnia Frequentativa sunt Primæ Conjugationis. ¹⁰ ut: *Pulso, sare; Agito, tare; Vexo, xare; Patrizzo, issare; Fodico, care; Græcor, cari.* 10.

Præter sex ¹¹ Verba Tertix. ut: 11.

Accerso vel Arcesso, sere. Capesso, essere.
Faceffo, Faceffere. Inceſſo, Inceffere.
Laceffo, Laceffere. Viſo, Viſere.

CAPUT VI.
DE MEDITATIVIS.

† Quæ sunt Meditativa?

I 2 Medi-

1. Meditativa seu Desiderativa¹ sunt, quæ
2. per derivationem à Verbi Supino, in URIO²
3. desinentia, studium & voluntatem³ signific-
ant; & per Cupio vel Conor exponi possunt.
ut, Esurio, Lecturio, Parturio, Cœnatorio.

△ *Quomodo formantur Meditativa?*

Meditativa propriè dicta, fiunt à Supinis, mutato M in RIO, & U corripiendo. *ut, Edo, Esurum, Esurio; Lego, Lectum, Lecturio; Pario, Partum, Parturio; Cœno, Cœnatum, Cœnatorio.*

4. Reliqua Verba in URIO, quæ à Supinis non
veniunt, U⁴ producent, & Meditativa propriè
non sunt, sed significationem Primitivam retinent. *ut, Scaturio, Scalpurio; idem quod Scateo, & Scalpo. Sic Prurio, Ligurio, Cucurio.*

† *Cuius Conjugationis sunt?*

Meditativa in URIO omnia, sunt Quartæ Conjugationis. *ut, Esurio, Lecturio, ire.*

CAPUT VII. DE DEMINUTIVIS.

† *Quid sunt Deminutiva?*

1. Deminutiva¹ sunt, quæ per derivationem à Verbo, in ILLO desinunt, & deminutionem significationis Primitivi sui significant. *ut, Cantillo, i. e. modicè canto. Sorbillo, parum Sorbeo.*

△ *Unde formantur Deminutiva?*

A Secun

A Secunda fin
velli, in ILLO
Sorbo, huius, hillo; S

† Cuius
Omnia Demin
tionis ut, Cantill

* Quæ
Duz. 1 Simplex
& Compo

□ Cum quibus

I. Cum Nomin
II. Cum aliis V
III. Cum Ad
Ienebas.

Mali. Malesar

Fabri. Fabrefar

Intri. Intradar

Procal. Profug

Solum pro Surt

fili. Infula, Suf

co. Sufon.

Pellim. Pellim

Venim. Venim

Nis. Nis, ex

Magni. Malo, e

A Secunda singulari Præsentis, AS, ES,
vel IS, in ILLO mutando. *ut, Canro, tas, tillo;*
Sorbeo, bes, billo; Scribo, bis, billo.

† *Cuius sunt Conjugationis?*

Omnia Deminutiva sunt Primæ Conjugationis. *ut, Cantillo, tillare. Sorbillo, billare.*

CAPUT IIX.

DE FIGURA VERBORUM.

* *Quot sunt Figure Verborum?*

Duæ. 1 Simplex, *ut, Lego, Facio.*
& Composita. *ut, Perlego, Efficio.*

□ *Cum quibus partibus Orationis componuntur Verba?*

- I. Cum Nominibus. *ut, Ædifico, Belligero.*
- II. Cum aliis Verbis. *ut, Patrefacio, Calefacio.*
- III. Cum Adverbiis. v. g. Benè. *Benefacio, Benedico.*

Malè. *Malefacio, Maledico.*

Fabrè. *Fabrefacio.*

Intrò. *Introduco, Introëo.*

Procul. *Profugio.*

Sufum pro Surfum. *Suscipio, Suspendo, Suffilio, Suffulto, Sustineo, Sustollo, Suspicio, Suspicio, Suspiro.*

Pessum. *Pessundo.*

Venum. *Venundo.*

Non. *Nolo, ex Non volo.*

Magis. *Malo, ex Magis Volo.*

I 3

Satis.

Satis. *ut, Satisdo, Satisfacio.*

Per. *ut, Percupio, &c.*

IV. Cum Præpositionibus. *ut, Advenio, Antecello, Contradico, Percipio, Abeo, Defero, Excello, Discupio, Conjungo, &c.*

V. Quædam planè ex aliis Orationis-partibus constant. *ut, Impedio, ab In & Pes. Pernocto, à Per & Nox.*

□ Extantne omnium Compositorum Simplicia?

z. Non omnium. ² Non enim extant:

Cando, à quo Incendo, Succendo;

Cello, à quo Percello, Antecello, Excello.

Duo, à quo Induo.

Fendo, à quo Offendo, Defendo.

Fligo, à quo Affligo, Instigo, Profligo.

Fragor, à quo Refragor, Suffragor.

Gruo, à quo Congruo, Ingruo.

Lacio, à quo Allicio, Elicio, illicio, Pellicio.

Leo, à quo Deleo.

Pedio, à quo Expedio, Impedio.

Perior, à quo Experior, Comperior.

Pleo, à quo impleo, Repleo, Compleo, Expleo.

Specio, à quo Aspicio, Respicio, Inspicio, Conspectio, Despicio, Suspicio, Perspicio, Prospicio, &c.

Et si quæ sunt alia. Quin & eorum quædam à Græcis videntur nata. *ut, Percello, à κέλλω. Induo, à δύομαι. Suffragor, à Φράζομαι. Impleo, à πλέω.*

Quædam etiam ex Nominibus nascuntur.

ut,

DE V
ut, Congruo, Ingruo,
Percello, Percupio,
tio, &c.

Δ Causa Genetivus

Quoniam Com
nent Genus & C
ut, Amo, Deamo;
Audio, Ex audio;
quor, Prosequor;
tamen aliquid

Sunt enim quæ
secor, Verbo, Diver

Sunt, quæ muta

Dari, in Prima: S

Readere, Tradere,

bar, si M allumit

Discedere, Proca

Sunt & quæ

mutantur. ut, P

Vellicor, Fero, Voc

des, Insulcor, Spicio

Absterior, Sterno, Ca

CAP

DE MOD

V

† Gfidin

Modos & Temp

Numeri & Perion

Δ 2

Modi sunt diver

cundum affection

ut, *Congruo Ingruo, à Grus. Expedio, Impedio à Pes. Sic Pernocto, Architector, Philosophor, Irretio, &c.*

Δ *Cuius Generis & Conjugationis sunt Verba Composita?* 3

Quamquam Composita ut plurimum retinent Genus & Conjugationem Simplicium: ut, *Amo, Deamo; Doceo, Edoceo; Lego Perlego; Audio, Exaudio; Curro, Incurro; Sto, Aſto; Sequor, Prosequor; Sectors; Consector: Degenerant tamen aliquando quædam.*

Sunt enim quæ mutant Genus. ut, *Sacro, Exsecor; Verto, Divertor, Revertor; Sentio, Aſſentior.*

Sunt, quæ mutant Conjugationem. ut, *Do, Dare, in Prima: Sed Addere, Abdere, Condere, Reddere, Tradere, &c. in Tertia. Sic à Cubo, Cabare; si M assumitur, Incumbere, Accumbere, Discumbere, Procumbere.*

Sunt & quæ Genus & Conjugationem simul mutant. ut, *Facio, Gratificor, Ludificor, 4 Velificor: Fero, Vociferor: Gero, Morigeror: Sedeo, Insidior: Specio, Conſpicio, Suspicio: Sperno, Aſpernor: Sterno, Conſternor, 5 nari.*

CAPUT IX.

DE MODO ET TEMPORE

Verborum.

† *Quid in se continet Conjugatio?*

Modos & Tempora; in quibus sunt etiam Numeri & Personæ.

Δ *Quid sunt Modi?*

Modi sunt diversæ rationes inflectendi, secundum affectionem animi: diversam.

* *Quot sunt Modi?*

2. Quatuor: ² Indicativus, Imperativus, Con-
junctivus, & Infinitivus.

* *Quotuplices sunt Modi?*

Duplices: Finiti, † qui certum Numerum,
certamq; Personam definiunt. * *ut, Indicati-
vus, Imperativus, Conjunctivus.* Et Infinitus
seu *Infinitivus*, † qui per se nec Numerum nec
Personam significat.

* Hinc Verba ipsa nunc dicuntur *Infinita* vel *Infini-
tiva*, quando sunt Infinitivi Modi: nunc *Finita*,
quando ceterorum.

△ *Quid sunt Tempora?*

Tempora sunt differentia Verborum,
secundum Præsens, Præteritum, & Futurum.

* *Quot sunt Tempora in Modis?*

3. Quinque: ³ Præsens, Præteritum Imperfe-
ctum, Præteritum Perfectum, Præteritum
Plusquamperfectum, & Futurum. † *Licet non
omnes Modi omnia Tempora habeant.*

* *Quot sunt Numeri Verborum?*

Numeri duo sunt: Singularis, *ut, Lego.*
& Pluralis, *ut, Legimus.*

† *Quot sunt Personæ Verborum?*

Personæ tres sunt in utrovis Numero.

□ *De his supra monitum.*

† *Quid est Indicativus Modus?*

4. Indicativus ⁴ est, qui directè & simpliciter
fieri aliquid indicat, vel de facto interrogat.
*ut, Deus creavit cælum & terram. Deus non vult
iniquitatem. Quis revolvat nobis lapidem?*

Haberne

† *Habētne Indicativus omnia Tempora?*

Indicativus omnia Tempora habet.

△ *Quid de Indicativo est notandum?*

Futurum Indicativi, in secunda & tertia Persona, sæpè habet significationem Mandandi, vel etiam Imperandi. *ut, Referes ergo hæc & nuncius ibis. Virg. 2. Æn. Puerum Cicero- nem curabis & amabis, ut facis. Cic. ad Trebon. l. 7.*

† *Quid est Imperativus Modus?*

Imperativus est, quo Imperando utimur, & quæ suo modo huc referuntur, Precando, Hortando, Monendo, Svadendo, & Dissvadendo. *ut, Nosce teipsum. Honora patrem & matrem. Remitte nobis debita nostra. Libera nos à malo. Bene vale. Perge strenuè. Tu contra audentior ito. Occursare capro caveto. Crede mihi. Fuge quæso somnolentiam.*

† *Habētne Imperativus omnia Tempora?*

Imperativus tantum habet Præsens & Futurum. Imò nec omnes Personas peculiari- ter inflectit. Sed in Præsenti tantum Secun- dam utriusque Numeri; *Ama, liebe du. Amaie, liebet jhr.* In Futuro verò, Secundam & Tertiam utriusque Numeri. *Amato tu, Du solt lieben. Amato ille, Er sol lieben. Amatote, Jhr sollet lieben. Amanto, Sie sollen lieben.*

Reliquæ Personæ, si opus est, à Coniunctivo ma- tuo sumuntur.

△ *Quid de Imperativo est notandum?*

I. Secunda persona Futuri Imperativi, frequentius mandat de futuro. *ut, Quum va- letudinis*

I 5

6.

letudinis rationem habueris, habeto etiam navigationis. Cic. ad Tiron. l. 16.

II. Secunda & Tertia persona Futuri Imperativi, sæpè Concessionem significat. ut, *Ubi nos laverimus, si voles, lavato.* So magstu auch baden. Ter. Eun. 3. 5. *Si placuerit, facitore,* Möget jhr es thun. Ter. Eun. 5. 9. *Idem Phor. 4. 3. Sexcentas mihi scribito dicas, nihil do.* Er mag mich verflagen/ so lange vnd oft er wil. *Idem,* Age nunc, age, Phormionem qui volet laceffito. Mag sich an jhn reiben.

7. III. Tertia persona Futuri Imperativi, in Legum⁷ formulis usurpari solet. ut, *Ad Divos adeunto castè. Pietatem colunto. Justa Imperia sunt. Cives Imperiis justis modestè ac sine recusatatione parento.* Cic. 3. de Leg.

Sed in aliis materiis, Tertia Futuri Indicativi, aut Præsentis Conjunctivi, frequentius usurpatur. ut: *Vir fortis tradet se totum Reipubl.* Cic. 1. Off. *Villicus primus cubitu surgat; Postremus cubitum eat.* Cato c. 5. de officio Villici.

† Quid est Conjunctivus Modus?

3. Conjunctivus⁸ est, qui plerunqve Conjunctionibus, aut infinitis particulis subjungitur. ut, *Si amem. Quum amem. Ut facias. Ultimam amer. Quasi dormias. Ne fugias.*

† Habèntne Conjunctivus omnia Tempora?

Conjunctivus omnia Tempora habet.

△ Quid significat Conjunctivus?

Conjunctivus interdum habet significationem,

Impe-

Imperandi. ut, *Tua quod nihil refert, percontari desinas.* Ter. Hec. i. e. desine. Cic. Nihil incommodo valetudinis tuae feceris profacito.

Prohibendi. ut, *Ne fugias. Ne dixeris.*

Conditionis. ut, *Si pranderet olus patienter, Regibus uti nollet Aristippus.* Horat. Ni nossem causam, crederem hunc vera loqui. Ter. Phor. i. 5.

Causae antecedentis. ut, *Quum Athenas, tanquam ad mercaturam bonarum Artium, sis profectus; inanem redire turpissimū est.* Cic. 3. Off.

Causae finalis. ut, *Do, ut des: Facio, ut facias: Facio, ut des: Do, ut facias. Ut jugulent homines, surgunt de nocte Latrones.* Horat.

Hortandi. ut, *Autor tibi sum, ut artes liberales diligenter discas. Sis fortis. Sis bono animo.*

Precandi. ut, *Facias obsecro. Sis bone Christe meus; sim bone Christe tuus.*

Optandi. ut, *Utinam aut hic surdus, aut hac muta facta sit.* Ter. Andr. Utinam isthuc Verbum, ex animo ac verè dixeris. Ter. Utinam spem, quam de me concepit, impleverim. Plin.

Potentialem, quando per Possum, Volo, aut Debeo, exponi potest. Habetq; omnia Tempora, excepto Futuro. ut; *Roget quis: quid tibi cum illa?* Ter. i. e. possit rogare.

Ego tibi non sim autor. i. e. non possum aut volo esse.

Meditabor, quomodo cum illa loquar. i. e. debeam loqui. Cic.

Aliquid facerem [i. e. vellem facere] ut hoc non facerem. Ter. Andr.

At

At tu dictis Albane maneres, i. e. debuisses manere. Virg. 8. Æn.

Aufugerim potius quam redeam. Terent. i. e. aufugere vellem.

Faces in castra tulissem. i. e. ferre potuissem. Virg. 4. Æn.

Imitatus esses illum. i. e. debuisses imitari. Cic.

Permissivam, quando aliquid permitti & concedi significat. Habetq; tria Tempora; Præsens, Perfectum, & Plusquamperfectum. *ut, Valeas, habeas illum quæ placet. Ter. Fuerint cupidi; fuerint irati; fuerint pertinaces. Cic. Verum anceps pugne fuerat fortuna: Fuisset. Virg. 4. Æn. Es hette mögen sein.*

Et similes.

△ *Quid de Conjunctivo notandum?*

I. Perfectum Conjunctivi, sæpè etiam habet significationem Futuri. ¹⁰ *ut: Cum Platone non invitus erraverim. Cic. Certè, si resciverim. Ter. Andr. pro, Si rescivero.*

II. Penultima Futuri Conjunctivi in IMUS & ITIS, ¹¹ extra metrum semper corripitur; in metro verò est anceps. Perfectum autem ubiq; breve est.

III. Futurum Conjunctivi Passivorum & Deponentium, si pro ERO, habet FUERO; non simplex Futurum manet, sed fit Futurum-perfectum. *ut, Si amatus fuero, So ich werde geliebet worden sein. Si secutus fuero, So ich werde nachgefolget haben. Idem faciunt sæpè etiam Activorum & Neutorum*

Futura

DE
Futura. ut: Si
Futurum. Dicitur
Sicuti ich die
Perfectum Co
Perfecti signi
quæquam are
bus. Si re se
gefolget hab

Infin
certam, nec
agere aut pa
suam accipere

Habet

Habet

pena: sed Im
ne cum Præse
Perfecto.

△ *Quid*

I. Futurum

Deponentis, I

UNUS, addit

Amaturum

Venturum,

Secururum,

II. Perfe

ponentis, sic e

Participio, ad

Amatum, a

Securum, a

Quando

Quando

Futura. *ut: Si fecero, So ichs werde gethan haben. Ubi v̄apulavero, me defensum ibis, Wenn ich die stosse werde weg haben. Imò & Perfectum Conjunctivi, interdum Futuri-Perfecti significationem habet. ut: Liv. Nequicquam arcem servaverim, werde erhalten haben. Si te secutus fuerim, wenn ich dir werde gefolget haben.*

† Quid est Infinitivus Modus?

Infinitivus¹² est, qui neque personam certam, neque Numerum definit; sed infinite agere aut pati significat. *ut, Cupio discere. Beneficium accipere, est libertatem vendere.*

12.

Habentne Infinitivus omnia Tempora?

Habet quidem Infinitivus omnia Tempora: sed Imperfectum coincidit formatione cum Præsente; Plusquamperfectum, cum Perfecto.

△ Quid de Infinitivo est notandum?

I. Futurum Infinitivi Activi, Neutri, aut Deponentis, fit periphrastice, ex Participio in URUS, addito ESSE vel FORE.¹³ *ut:*

13.

Amaturum, am, um, os, as, a, esse vel fore.

Venturum, am, um, os, as, a, esse vel fore.

Secuturum, am, um, os, as, a, esse vel fore.

II. Perfectum Infinitivi Passivi aut Deponentis, fit etiam periphrastice, ex Præterito Participio, addito ESSE. *ut:*

Amatum, am, um, os, as, a, esse.

Secutum, am, um, os, as, a, esse.

Quando v̄. r̄.ò pro ESSE, annectitur FORE,

FORE vel FUTURUM ESSE; non Simplex Futurum inde fit, sed Futurum-Perfectum, quod quiddam perfectum de futuro significet. ut: *Spero tibi eos brevi tempore, societate victoria copulatos fore.* Cic. Brut. l. 1. ep. 8. werden zusammen gefellet worden sein.

Existimes, me tibi obligatum fore. Cic. 13. ep. 18. werde dir verbunden worden sein.

III. Futurum Infinitivi Passivi, fit etiam Periphrasticè ex Supino in UM & addito IRI: estq; illud immobile per omnia Genera omnesq; Numeros. ut: *Spero illum, am, ud, os, as, a, inventum iri.*

△ Si Verbum aliquod Supinis caret, quomodo tunc formatur Futurum Infinitivi Passivi?

Circumscribitur Infinitivo FORE vel FUTURUM ESSE, sequente particula UT cum Coniunctivo. ut:

Non dubium est, fore [vel futurum esse] ut te huius rei poeniteat. Speras futurum esse, ut frater tuus timeatur ab omnibus. Quod etiam in integris Verbis locum habet. ut: Spero fore ut ad me venias.

□ Ad quod Tempus refert illam phrasin, Amatam ire &c?

Est phrasin Præsentis Temporis, non Futuri. ut: Sicut dico, *Eo emptum. Cur te is perditum? Ibo lectum, Ich wil lesen gehen. Ibo emptum panes, Ich wil gehen Brot kauffen. Ibo auditum, Ich wil gehen zuhören.* Ita & in Infinitivo dicitur, *Ire lectum, Lesen gehen. Ire mesum, Mehen gehen.* Habetq; significationem se ad

DE
sed actionem p
atum. Er wil
Sic, Er caritatem
cubatum. Er wil
Coniungendum

C
DE G

* G
Ad Infinit
Tempora, N
tunc construc
t. G

Nomen Sub
Singulari tant
nabile, quate
do, dum, de
* d. G
Ab omnibus

tibus
t. G
Interdum. Ac
dum Neutraliter
& Cuium.

□ Quæ enim à Ne
tralem significati
dum, ut si autem
Gerendum in G
Ablativo interdum
ficare possit. N
Verbi fore Activi
tate qualem, seu
est. Tempus dicitur

VERBO.

se ad actionem præparadi. ut: *Iturus est se perditum*, Er wil hingehen / vñ ihm ein leid anthun. Sic, *Eo cubitum*, Ich gehe zu Bette. *Iturus est cubitum* / Er wil zu bette gehen, &c. Ideoq; inter Conjugandum malè 14 Infinitivo inferitur.

14.

CAPUT X.
DE GERUNDIIS ET
Supinis.

* Quid refert Gerundium & Supina?

Ad Infinitivum. † Quia infinitè denotant Tempora, Numeros & Personas; & admittunt constructionem verbi.

† Quid nominas Gerundium? 1

1.

Nomen Substantivum Verbale in DUM, Singulare tantum, & per omnes Casus declinabile, præter Vocativum. ut: *Legendum*, 2 di, do, dum, do.

2.

* A quibus Verbis veniunt Gerundia?

Ab omnibus Activis, Neutris, & Deponentibus.

† Quid significant Gerundia?

Interdum Activè; interdum passivè; interdum Neutraliter; pro diversitate Verborum & Casuum.

□ Quæ enim à Neutris veniunt, semper etiam Neutrale[m] significationem retinent. *Standum*, di, do, dum, do. Si autem Verbum Activè significat; tunc Gerundium in Genitivo, 3 Dativo, Accusativo, & Ablativo interdum Activè, interdum Passivè significare potest. Nominativus verò, significationem Verbi sive Activi sive Neutri exprimit, cum necessitate quadam, seu officio. ut, *Amandum est*. *Standum est*. *Vapulandum est*. *Seqvendum est*.

3.

* Quid

4.

* *Quot sunt Supina?*

5.

Duo. ^s Prius in U. *ut, Amatum, Visum.*
& Posterius in U. *ut, Amatu, Visu.* Quæ ulterius non moventur.

6.

* *A quibus Verbis veniunt Supina?*

Ab Activis, quibusdam ^c Neutris & Dependentibus.

† *Quid significant Supina?*

Prius simpliciter retinet significationem Verbi sui. *ut, Esemptum, i. e. emere, vel ad emendum. Es cœnatum, i. e. ad cœnandum. Coctum ego, non vapulatum conductus sum, i. e. ut cogam; non ut vapulem vel verberer. Posterius plerumque Passivè significat ut, Turpe dictu, i. e. dici. Res digna relatu, i. e. quæ referatur. Rarò Activè aut Neutraliter. ut, Non est facile inventu qui descendat, Cic. Lel. pro, invenire. Cesar rarus egressu. Tacit. l. 15.*

CAPUT XI.

DE CONIUGATIONE
Verborum.† *Quid est Conjugatio?*

Conjugatio est variatio Verbi secundum Modos, Tempora, & Personas.

† *Quotuplex est Conjugatio?*

Conjugatio tripliciter dividitur. I. Alia est Analoga seu Consequens, eorum scilicet Verborum, quæ sub uno iugo flectuntur. *ut: Amo, Doceo, Lego, Audio,* Alia Anomala, seu Inconsequens, eorum scilicet Verborum, quæ

quæ sine exemplo
cuntur. *ut, Sum,*

quibus in Anomala

II. Alia Sim-

lia Periphrastica

ram; *mutatus.*

certis Tempori-

III. Alia

Legi, *Audio, S-*

u, *Dixi, Faxi,*

* *Quot sunt C-*

Quatuor:

Prima *quæ hinc*

Secunda *hinc hinc*

Tertia *hinc hinc*

Quarta *hinc hinc*

Excepit *Dar-*

hinc, Veniãre,

Syllabam *DA* cor-

* *Quot sunt D-*

Dux: *O & O-*

rum & Neutorum

pronantiam.

* *Quot sunt G-*

II. Præterita &

quærenda: *quand-*

edibus, reliqua te

quæ sine exemplo aliorum peculiariter inflectuntur. *ut, Sum, Fero, Volo, & alia quædam, de quibus in Anomalis infra.*

II. Alia Simplex: *ut, Amo, Doceo, Sum.* Alia Periphrastica. *ut, Amatus sum; Amatus eram; Amaturus sum, Amandus ero.* Hæc in certis Temporibus Simplici intermiscetur.

III. Alia est Usitata: *ut, Amo, Doceo, Lego, Audio, Sum, Fero, Volo:* Alia Exoleta. *ut, Dixo, Faxo, Ausim.*

* Quot sunt Coniugationes Verborum Analogæ seu consequentes?

Quatuor:

Prima	} que habet ante RE Infinitivi, vel Secundæ singularis Præsentis Indicativi Passivi	A longum. <i>ut Amāre:</i>
Secunda		E longum. <i>ut, Docere:</i>
Tertia		E breve. <i>ut, Legere:</i>
Quarta		I longum. <i>ut, Audire:</i>

Excipitur *Dare*, cum Compositis, *Pessundare, Venundare, Circundare, Satisdare;* quæ Syllabam DA corripunt.

* Quot sunt Diatheses seu formæ Coniugationum?

Dux: O & OR. Quarum illa, est Activorum & Neutorum: hæc Passivorum & Dependentium.

* Quid in genere de Coniugationibus est observandum?

* I. Præterita & Supina diligenter sunt inquirenda: † quandoquidem à Præsentis & his duobus, reliqua tempora omnia formantur.

K

A Præ-

1. *A Præterito enim Indicativi, ¹ formantur. Præterita reliquorum Modorum, & Futurum Cōiunctivi: A Supino, Futurum Infinitivi, Activæ; & Præterita Verbi & Participii, ut & Futurum Cōiunctivi, Passivæ diatheseos. Reliqua à Præsente deducuntur.*

* II. Verbum carens Præterito, caret etiam Supino. *ut, Glisco, Renideo. Præter Cico, Citum. Sed non contrâ.*

† III. Verbum carens Præterito, usurpat eiusdem significationis Verbi Præteritum. *ut, Ferio, Percussi. Furo, Insanivi. Medeor, Medicatus sum.*

* IV. Passiva & Deponentia, faciunt Præterita à Participiis in TUS, SUS, XUS, cū Verbo Substantivo. *ut, Amor, Amatus sum; Patior, Passus sum.*

† V. Præterita in IVI, sæpè patiuntur Syncopen. *ut, Peto, Petivi, Petii, Petieram, Petuisse, &c.* Sicut & Præterita in AVI, excepta prima & tertia Singulari, & prima plurali Perfecti Indicativi. *ut, Amavisti, asti; Amavistis, astis; Amaverunt, arunt; Amaram, Amaram, Amassem, Amaro, Amasse.*

† VI. Composita, Simplicium: & Inchoativa, Primitivorum Præterita imitantur. *ut, Scio, Scivi; Nescio, Nescivi; Seneco, Senui; Senesco, Senui.*

2. † VII. Si Præterita Simplicium geminant² primam syllabam, id in Compositis non observatur. *ut:*

Cado

Cado, Cædi:

Cado, Cædi:

Tendi, Tendi,

Exipe Comp

quæ geminatione

Rendo, Reddidit.

Dico; Edisco,

Reposci. H

mm. Sic, a

pupugi; id, fo

ficat Fusum

tiones referretur.

Prisium: [io.]

go, tantum Com

Composita quæ

curro, Erucurro, I

retineat, modo

† VIII. Sup

lem Præteritis; &

in Participio, ea in S

Abam; Cado, Cæ

incensum varian

Incipio, Incipi, Incip

† IX. Comp

non Simplicium

à Cado, si Malum

in Tertiam migrat

do, Curando, Satis

M. A. Furo Comp

ro, Furo; Repere

si a Furo, in F

funt Prima. ut L

Ludipio, Gratifico

Cado, Cecidi: *Occido, Occidi.*
*Cedo, Cecidi.*²   *Occido, Occidi.*
Tendo, Tetendi,   *Intendo, Intendi.*

3.

Excipe Composita à *Do, Sto, Disco, & Posco*, quæ geminationem retinent. *ut: Do, Dedi: Reddo, Reddidi. Sto, Steti: Asto, Astiti: Disco, Didici; Edisco, Edidici. Posco, Poposci; Reposco, Reposci.* His adde & à *Memini, Commemini.* Sic, à *Pungo, Pupugi; Repungo, Repupugi;* idq; solum: & quidem quando significat *Vicissim pungo.* Quando verò ad rationes refertur, habet *Repunxi.* [*Caper apud Priscian: l. 10.*] sicut & *Compungo & Expungo*, tantum *Compunxi & Expunxi* faciunt. Composita quædam à *Curro,* ⁴ *ut Decurro, Excurro, Procurro, Precurro, & Procurro*, modò retinent, modò abjiciunt Reduplicationem.

4.

† VIII. Supina pleraque retinent Vocalem Præsentis; & si qua Reduplicatio fuerit in Perfecto, ea in Supino tollitur. *ut, Ago, Egi, Actum; Cado, Cecidi, Casum.* Sed Composita interdum variant. *ut: Capiro, Cepi, Captum: Incipio, Incepi, Inceptum.*

Δ IX. Composita retinent Conjugationem Simplicium. Excipiuntur I. Composita à *Cubo*, si *Mallumunt;* & à *Do*, quæ ex prima in Tertiam migrant. Præter *Pessundo, Venundo, Circundo, Satisdo;* quæ in Prima manent. II. A *Pario* Composita, sicut *Quartæ. ut, Pario, Parere; Reperio, Reperire.* III. Composita à *Facio*, si in *FICO* vel *FICOR* desinunt, sicut *Primæ. ut Latifico, Sanctifico, Sacrifico, Ludifico, Gratifico, Velifico.* IV. Com-

IV. Composita quædam à *Fero, Gero, Sedeo, Specio, Sperno, & Sterno*, in primam degenerant. ut, *Vociferari, Belligerare, Morigerari, Insidiari, Conspicari, Aspernari, Externare, Consternari.*

5. Conjugationum Analogia facilis est, & ex Donato cognosci potest; imò & ante horum præceptorum cognitionem debet. s

CAPUT XII.

DE PRÆTERITO ET SUPINO PRIMÆ CONJUGATIONIS.

* Dic Regulam de Præterito & Supino Primæ Conjugationis.

AUI —, character est Præteriti Primæ Conjugationis: ATUM — u, Supini. ut:

<i>Amo</i>	<i>Amavi</i> —	<i>Amatum</i> — u
<i>Dono</i>	<i>Donavi</i> —	<i>Donatum</i> — u
<i>Festino</i>	<i>Festinavi</i> —	<i>Festinatum</i> — u

† Et hanc Regulam sequuntur Frequentativa & Deminutiva. ut:

<i>Pulso</i>	<i>Pulsavi</i> —	<i>Pulsatum</i> — u
<i>Cantillo</i>	<i>Cantillavi</i> —	<i>Cantillatum</i> — u

□ Excipiuntur

I. Hæc quatuor: *Do, Sto, Lavo, & Lavo.*

1. *Do*¹ *Dedi* u — *Datum* u u

Sic Composita eius quatuor; *Pessundo, Venundo, Circundo, Satisdo*; Nam cætera à *Do* sunt Tertix. ut, *Addo, Reddo, Condo, Indo, &c.*

2. *Sto*

DE
 1. Sto Stetit
 Aho Ahoi u
 Conjo Conjist
 Esto Extit
 Injo Injist
 Oho Ohist
 Pajo Pajist
 Pajo Praj
 Rajo Rajist
 Præter,
 Circumj
 Superj
 3. Lavo Lav
 Adjavo Adj
 4. Lavo Lav
 II. Sec
 tiam cadunt,
 II. Hæc tra
 illa, Præteritum
 teritum de Sup
 lavo Lav
 &
 Cavo Cav
 &
 Poto Pot
 &
 IV. Hæc un
 Præterita facia
 CTUM. ut:

2. *Sto Steti* v — *Statum* v v
Asto Astiti v — *Astitum* v v, & *atum*² — v 2.
Consto Constiti v — *Constitum* v v, & *atum* — v
Exsto Extiti v — *Extitum* v v, & *atum* — v
Insto Institi v — *Institam* v v, & *atum* — v
Obsto Obstiti v — *Obstitum* v v, & *atum* — v
Persto Perstiti v — *Perstitum* v v, & *atum* — v
Præsto Præstiti v — *Præstitum* v v, & *atum* — v 3.
*Resto Restiti*⁴ v — *Restitum* v v, & *atum* — v 4.

Præter,

- Circumsto Circumsteti* v — ————
Supersto Superstiti v — *Superstitum* v v
3. *Iuvo Iuvi* — — *Iutum*⁵ analogicè — v 5.
Adjuvo Adjuvi — — *Adjutum* — v
4. *Lavo Lavi*⁶ — — *Lautum* — v 6.
*Lotum*⁷ — v 7.
*Lavatam*⁸ — v 8.

II. Sex illa Frequentativa, quæ in Tectiam cadunt, de quibus supra Cap. 5.

II. Hæc tria, *Iuro*, *Cæno*, & *Poto*: quorum illa, Præteritum geminum faciunt; Hoc, Præteritum & Supinum. ut:

- Iuro Iuravi* — — *Iuratum* — v
& *Iuratus sum*
Cæno Cænavi — — *Cænatum* — v
& *Cænatus sum*.⁹ 9.
*Poto Potavi*¹⁰ — — *Potatum*¹¹ — v 10. 11
& *Potus sum* & *Potum*.¹² 12

IV. Hæc undecim Verba, quæ ferè per UI Præterita faciunt; Supina per ITUM, vel CTUM. ut:

K 3 Crepo

13.	<i>Crepro</i>	<i>Crepi</i> ¹³ u —	<i>Crepitum</i> u u
14.	<i>Cubo</i>	<i>Cubui</i> ¹⁴	<i>Cubitum</i> u u
15.	<i>Domo</i>	<i>Domui</i>	<i>Domitum</i> ¹⁵ u u
16.	<i>Frico</i>	<i>Fricui</i>	<i>Fricum</i> ¹⁶ — u
17.	<i>Mico</i>	<i>Micui</i> ¹⁷	<i>Micatum</i> — u
	<i>Neco</i>	<i>Necavi</i> —	<i>Necatium</i> — u
18.		<i>antiquè Necui</i> ¹⁸	<i>Nectū, analogicè.</i>
19.	<i>Seco</i>	<i>Secui</i>	<i>Sectum</i> ¹⁹ — u
20.	<i>Sono</i>	<i>Sonui</i>	<i>Sonitum</i> ²⁰ u u
21.	<i>Tono</i>	<i>Tonui</i>	<i>Tonitum</i> ²¹ u u
22.	<i>Veto</i>	<i>Vetui</i> ²²	<i>Vetitum</i> u u
23.	<i>Plico</i>	<i>Plicui</i> ²³	<i>Plicitum</i> u u
		<i>& Plicavi</i> —	<i>& Plicatum</i> — u

Hinc Versus:

*Dic Crepi, Cubui, Domui, Sonui, Tonuiq̄,
Et Vetui, Fricui, Secui, Necui, Micuiq̄,
Et quod utroque modo, Plicui facit, atque Pli-
cavi.*

V. Præterito & Supino carent:

24.	<i>Labo</i>	_____	_____
	<i>Nexo</i> ²⁴	_____	_____

CAPUT XIII. DE DEPONENTIBUS Primæ Conjugationis.

*Quæ est ratio Deponentium Primæ Con-
jugationis?*

Deponentia Primæ Conjugationis, ser-
vant analogiam, *juxta Observat. 4. Cap. XI.*

Recense ea ordine?

Admini-

Adminiculator, Adolescentior, Adversor, A-
dulator, Emulator, Altercor, Amplexor, Ampullor,
Ancillor, Apricor, Aqvor, Arbitror, Architec-
tor, Argumentor, Argutor, Ariolor, Aspernor, Assen-
tor, Auctionor, Aucupor, Aversor, Auguror, Auri-
gor, Auspicor, Auxilior. Bacchor, Bauber, Bu-
bulcitor. Cachinnor, Calumnior, Caprificor, Car-
nificor, Cavillor, Cauponor, Causor, Causificor,
Circulor, Comessor, Comitator, Commentor, Concio-
nor, Confictor, Conor, Consilior, Contechnor, Con-
spicor, Contemplor, Convicior, Convivor, Copior,
Cornicor, Criminator, Cuctor. Depeculor, Despicor,
Digladior, Dignor, Diversor, Dominor, Elucu-
bror, Epulor, Execror. Fabricor, Fabulor, Famu-
lor, Fluctuor, Fragor inusitatum, à quo Suffragor,
Refragor, Frumentor, Frustror, Fruticor, Furor.
Gesticulor, Glorior, Gracor, à quo Pergracor;
Grassor, Gratificor, Grater, Gratulor, Gravor.
Hallucinor, Heluor, Hortor, Hospitor. Iaculor,
Imaginar, Imitator, Indignor, Inficior, Inimicor,
Insidiator, Iocor, Iuvenor. Lacrimor, Letor, Lamen-
tor, Latracinor, Lenocinor, Libidinor, Licitor, Li-
gnor, Liquor, Lucror, Luctor, Ludificor, Lurcor,
Lustror, Luxurior. Machinor, Manticulor, Ma-
terior, Medicor, Meditor, Mercor, Meridiator,
Metor, Minor, Minitor, Miseror, Moderor,
Modificor, Modulor, Mæchor, Morigeror,
Meror, Muginor, Muneror, Murmuror,
Mutuor. Naviculor, Negotior, Niçtor,
Nidulor, Nitator, Nixor, Nugor, Nundinator,
Nutricor.

Nutricor, Obsonor, Odoror, Ominor, Operor, Opiulor, Oscitor, Osculor, Pabulor, Palor, Palpor, Pandiculor, Parasitor, Patrocinator, Percomor, vel Percunctor, Peregrinator, Periclitator, Philosophor, Pigror, Piscor, Poëtor, Pollicitor, Populor, Prador, Pralior, Praestolor, Prevaricor, Precor. Quadruplor, Operitor, Radicor, Ratiocinator, Rimor, Rixor, Ructor, Ruminor, Russicor, Sciscitor, Scitor, Scortor, Scrutor, Scurror, Sector, Sermocinator, Sideror, Solor, Spacior, Speculor, Spicor, Stabulor, Stellor, Stipulor, Stomachor, Spavior, Subsidiator, Suppetitor, Suspensor, Sycophantor, Tergiversor, Testor, Testificor, Trior, Tuburcinor, Tumultuator, Turor. Vador, Vagor, Vaticinator, Velificor, Versificor, Velitor, Venerator, Venor, Verecundor, Vermiculor, Versor, unde Conversor, Viaticor, Villicor, Vitulor, Vociferor, Urimor, Vulpinator. Et si qua fortè alia usus suppeditat.

Sic & aliorum ex his Composita. ut, Deprecor, Imprecor, Apprecor, Detestor, Per-vagor, &c. [Rhen. Gram. Lat. anno XV. p. 228.]

CAPUT XIV.

DE PRÆTERITO ET SUPINO
Secundæ Conjugationis.

* Dic Regulam de Præterito & Supino Secun-
de Conjugationis?

In Secunda Conjugatione, Præterita regula-
riter per UII fiunt, Supina per ITUM *vv.* ut:

Habeo

Habeo	Habui	Habitu <u>m</u> u <u>o</u>
Debeo	Debui	Debitu <u>m</u> .
Terreo ¹	Terrui	Territu <u>m</u>
Taceo	Tacui	Tacitu <u>m</u> .
Reticeo	Reticui	_____
Arceo	Arcui	_____
Coërceo	Coërcui	Coërcitu <u>m</u> .
Exerceo	Exercui	Exercitu <u>m</u> .

□ Quæ Excipiuntur?

I. Hæc quæ Supinis tantum variant. *ut,*

Censeo	Censui	Censu <u>m</u> .
Recenseo	Recensui	Recensu <u>m</u> & Recensitu <u>m</u> ² -u
Succenseo	Succensui	Succensu <u>m</u> .
Docceo	Docui	Doct <u>m</u> .
Edoceo	Edocui	Edoct <u>m</u> , &c.
Frædeo, i.e. fran-	Frændui	Fressu <u>m</u> .
Misceo (go,	Miscui	Mistu <u>m</u> & Mixtu <u>m</u> .
Teneo	Tenui	Tentu <u>m</u> .
Abstineo	Abstinui	Abstentu <u>m</u> .
Contineo	Continui	Contentu <u>m</u> .
Detineo	Detinui	Detentu <u>m</u> .
Retineo	Retinui	Retentu <u>m</u> , &c.
Sed Pertineo	Pertinui	_____
Attineo	Attinui	_____
Torreo	Torruui	Tostu <u>m</u> . ³

II Neutra, quæ Supinis carent.

Albeo	Albui	_____
Arceo	Arui	_____

K 5

Calleo

<i>Calleo</i>	<i>Callui</i>	_____
<i>Candeo</i>	<i>Candui</i>	_____
<i>Clareo</i>	<i>Clarui</i>	_____
<i>Conticeo</i>	<i>Conticui</i>	_____
<i>Deliteo</i>	<i>Delitui</i>	_____
<i>Egeo</i>	<i>Egui</i>	_____
<i>Indigeo</i>	<i>Indigui</i>	_____
<i>Flacceo</i>	<i>Flaccui</i>	_____
<i>Floreo</i>	<i>Florui</i>	_____
<i>Fateo</i>	<i>Fatui</i>	_____
<i>Frendeo</i> [dentibus]	<i>Frendui</i>	_____
<i>Frondeo</i>	<i>Frondui</i>	_____
<i>Horreo</i>	<i>Horruui</i>	_____
<i>Inborreo</i>	<i>Inborruui</i>	_____
<i>Exborreo</i>	<i>Exborruui</i>	_____
<i>Perborreo</i>	<i>Perborruui</i>	_____ ^{g^c}
<i>Maceo</i>	<i>Macui</i>	_____
<i>Macreo</i>	<i>Macruui</i>	_____
<i>Madeo</i>	<i>Madui</i>	_____

Composita à *Manceo*, in quibus A in I mutatur. ut :

<i>Emineo</i>	<i>Eminui</i>	_____
<i>Immineo</i>	<i>Inminui</i>	_____
<i>Promineo</i>	<i>Prominui</i>	_____
<i>Muceo</i>	<i>Mucui</i>	_____
<i>Nigreo</i>	<i>Nigrui</i>	_____
<i>Niteo</i>	<i>Nitui</i>	_____
<i>Palleo</i>	<i>Pallui</i>	_____
<i>Pateo</i> ⁴	<i>Patui</i>	_____
<i>Polleo</i>	<i>Pollui</i>	_____
<i>Puteo</i>	<i>Putui</i>	_____

Putreo

<i>Putreo</i>	<i>Putrui</i>	_____
<i>Rauceo</i> ⁵	<i>Raucui</i>	_____
<i>Rigeo</i>	<i>Rigui</i>	_____
<i>Rubeo</i>	<i>Rubui</i>	_____
<i>Scateo</i>	<i>Scatui</i>	_____
<i>Senes</i>	<i>Senui</i>	_____
<i>Sileo</i>	<i>Silui</i>	_____
<i>Sordeo</i>	<i>Sordui</i>	_____
<i>Splendeo</i>	<i>Splendui</i>	_____
<i>Resplendeo</i>	<i>Resplendui</i>	_____
<i>Studeo</i>	<i>Studui</i>	_____
<i>Stupeo</i>	<i>Seupui</i>	_____
<i>Timeo</i>	<i>Timui</i>	_____
<i>Torpeo</i>	<i>Torpuui</i>	_____
<i>Tumeo</i>	<i>Tumui</i>	_____
<i>Vigeo</i>	<i>Vigui</i>	_____
<i>Vireo</i>	<i>Virui</i>	_____

Sed ex his, *Sileo* & *Timeo*, etiam Actiue usurpantur, & Passiua de se gignunt.

Sequentia tamen Neutra, ⁶ etiam Supina Regulariter formant in ITUM v. v. ut:

<i>Caleo</i>	<i>Calui</i>	<i>Calitum.</i>
<i>Carco</i>	<i>Carui</i>	<i>Caritum.</i> ⁷
<i>Coaleo</i>	<i>Coalui</i>	<i>Coalitum.</i>
	<i>& Coalitus sum</i>	
<i>Doleo</i>	<i>Dolui</i>	<i>Dolitum.</i>
<i>Iaceo</i>	<i>Iacui</i>	<i>Iacitum.</i>
<i>Lateo</i>	<i>Latui</i>	<i>Latitum.</i>
<i>Liceo</i>	<i>Licui</i>	<i>Licitum.</i>
<i>Merceo</i>	<i>Merui</i>	<i>Meritum.</i>

Noceo

Noceo	Nocui	Nocitum.
Parco	Parui	Paritum.
Appareo	Apparui	Apparitum.
Compareo	Comparui	Comparitum.
Placeo	Placui	Placitum.
	& Placitus sum	
Valeo	Valui	Valitum.

III. Quæ Præteritis & Supinis variant. v.g.
ex iis quæ desinunt in

BEO.

	Iubeo	Iussi	Iussum.
8.9.	Sorbeo	Sorbui & Sorpsi ^s	Sorptum ⁹

Sic Absorbeo, Exorbeo, Resorbeo.

CEO.

	Luceo	Luxi	_____
	Pelluceo	Pelluxi	_____
	Colluceo	Colluxi	_____
10.	Polluceo	Polluxi	Polluctum ¹⁰
	Mulceo	Mulsi	Mulsum.
11.	Permulceo	Permulsi	Promulsum ¹¹ & Sul- (tum,

DEO.

	Ardeo	Arsi	Arsum.
11.	Audeo	Ausus sum ¹²	_____
	Gaudeo	Gavisus sum	_____
13.	Mordeo	Momordi ¹³	Morsum.
	Remordeo	Remordi	Remorsum, &c.
	Pendeo	Pependi	Pensum.
	Propendeo	Propendi	Propensum, &c.
	Prandeo	Prandi	Pransum.
		& Pransus sum.	

Renideo

Renideo	_____	_____	
Rideo	Risi	Risum.	
Sedeo	Sedi	Sessum.	
Assideo	Assedi	Assessum &c.	
Spondeo	Spondei ¹⁴	Sponsum.	14.
Respondeo	Respon-di	Responsum, &c.	
Strideo [pro do]	Stridi	_____	
Svadeo	Svasi	Svasum.	
Tondeo	Tondi	Tonsum.	
Detondeo	Detondi ¹⁵	Detonsum.	15.
Video	Vidi	Visum.	
Invideo	Invidi	Invisum, &c.	

GEO.

Algeo	Alsi	Alsum. ¹⁶	16.
Augeo	Auxi	Auctum.	
Frigeo	Fruxi ¹⁷	Frictum ¹⁸	17.18.
Perfrigeo	Perfruxi	_____	
Refrigeo	Refruxi	_____	
Fulgeo	Fulsi	Fulsum ¹⁹	19.
Indulgeo	Indulsi	Indultum.	
Lugeo	Luxi	Luclum	
Mulgeo	Mulsi ²⁰	Mulsum.	20.
	otim Mulxi	Mulctum.	
Tergeo ²¹	Terxi	Tersum.	21.
Turgeo	Turxi	_____	
Urgeo	Urxi	_____	

GVEO.

Langveo	Langui ²²	_____	22.
Pingveo	Pingui	_____	

LEO.

Nectum.
 Paritum.
 Apparitum.
 Comparitum.
 Placitum.
 Placitum sum.
 Valitum.
 & Supinis variant.
 Inssum.
 Sorpsi⁸ Sorpsitum⁹
 orbeo, Reforbeo.
 Pollactum¹⁰
 Mulsam.
 Promulsam¹¹
 Arsum.
 Morsum.
 Remorsum.
 Pensum.
 Propensum.
 Pransum.
 us sum.

LEO.²³

23.	<i>Fleo</i>	<i>Flevi</i>	<i>Fletum.</i>
	<i>Defleo</i>	<i>Deflevi</i>	<i>Defletum.</i>
24.	<i>Deleo</i> ²⁴	<i>Delevi</i>	<i>Deletum</i>
25.	<i>Oleo</i>	<i>Olui</i> ²⁵	<i>Olitum, Sequitur Regulam, ut & Composita, quæ Odoris significationem retinent. ut:</i>
26.	<i>Oboleo</i>	<i>Obolui</i> ²⁶	<i>Obolitum.</i>
27.	<i>Peroleo</i>	<i>Perolui</i> ²⁷	<i>Perolitum.</i>
	<i>Redoleo</i>	<i>Redolui</i>	<i>Redolitum.</i>
28.	<i>Suboleo</i> ²⁸	<i>Subolui</i>	<i>Subolitum.</i>

Quæ verò à Simplicis significatione recedunt, EVI —, ETUM —, faciunt. ut:

29.	<i>Exoleo</i> ²⁹	<i>Exolevi</i>	<i>Exoletum.</i>
	<i>Inoleo</i>	<i>Inolevi</i>	————
	<i>Obsoleo</i>	<i>Obsolevi</i>	<i>Obsoletum.</i>
30.	<i>Sed, Aboleo</i>	<i>Abolevi</i>	<i>Abolitum</i> ³⁰
	<i>Adoleo</i>	<i>Adolevi</i> &	————
	[<i>de sacrificiis</i>] (<i>lui</i>		
31.	<i>Adoleo</i> [<i>cre-Adolevi</i> ³¹		<i>Adultum.</i>
	<i>sco</i>]		

Composita ab inusitato PLEO.

	<i>Compleo</i>	<i>Complevi</i>	<i>Completum.</i>
	<i>Expleo</i>	<i>Explevi</i>	<i>Expletum.</i>
	<i>Impleo</i>	<i>Implevi</i>	<i>Impletum.</i>
	<i>Repleo</i>	<i>Replevi</i>	<i>Repletum.</i>
32.	<i>Suppleo</i>	<i>Supplevi</i> ³²	<i>Suppletum, &c.</i>
33.	<i>Soleo</i>	<i>Solitus, sum</i> ³³	————
34.		NEO. ³⁴	
	<i>Maneo</i>	<i>Mansi</i>	<i>Mansum.</i>

Sic

Sic & Composita quæ A retinent. ut :

Emaneo Emanſi Emanſum.
Intermaneo Intermanſi Intermanſum.
Permaneo Permanſi Permanſum.
Remaneo Remanſi Remanſum, &c.

De iis autem quæ A in I mutant, vide in hoc Cap. Except 2.

Neo Nevi Nētum.

QVEO.

Liqueo Licui _____
Deliqueo Delicui _____
Torqueo Torſi Tortum & Torſum.
Contorqueo Contorſi Contortum & ſum.

Sic Retorqueo, Diſtorqueo, Detorqueo. 35

REO.

Hæreo Hæſi Hæſum.
Adhæreo Adhæſi Adhæſum, &c.
Mæreo 36 _____

SEO.

Denſeo _____

VEO.

Aveo _____
Caveo Cāvī. Cantum & Cātum.
Ceveo _____
Conniveo 37 Connixi & nivi Conniſtum. 37
Faveo Fāvī Fautum. _____
Ferveo Ferui 38 & bui. _____
Flaveo Flāvī _____
Foveo Fōvī Fotum. _____

Liveo

Liveo	Lrvi	_____
Moveo	Mōvi	Mōtum.
Admoveo	Admōvi	Admōtum, &c.
Paveo	Pāvi	_____
Sveo [<i>inpsit.</i>]	Svēvi	Svētum.
Voveo	Vōvi	Vōtum.

EO PURUM.

39.	Cieo ³⁹	_____	Citum.
	Clueo	_____	_____
40.	Vieo	Vievi	Vietum. ⁴⁰

CAPUT XV.

DE DEPONENTIBUS

Secundæ Conjugationis.

† *Quæ est ratio Deponentium Secundæ Conjugationis?*

Deponentia Secundæ Conjugationis pauca sunt, servantq; analogiam. ut:

	Fateor	Fassus sum.
	Confiteor	Confessus sum.
	Profiteor	Professus sum.
	Liceor	Licitus sum.
	Polliceor	Pollicitus sum.
1.	Medeor ¹	_____
2.	Mereor	Meritus sum. ²
	Misereor	Misertus sum.
	Reor	Ratus sum.
3.	Tueor	Tuitus sum. ³
	Vercor	Veritus sum.

CAP.

VERBO.

DE VERBO.

161

CAPUT XVI.

DE PRÆTERITO ET SUPINO Tertiæ Conjugationis.

* Quæ est ratio Præteriti & Supini in Tertiæ Conjugatione?

In Tertia Conjugatione non est unus aliquis character Præteritorum & Supinorum, ut in reliquis Ordinibus. † Sed Singulæ Terminations suas formulas, easq; varias habent. □ Proinde ordine omnes Terminations proponemus, ut ex crebra lectione familiares fiant.

□ BO.

Bibo Bibi Bibitum.

Composita à CUBO, quæ M assumunt, sequuntur formam Simplicis in Prima. ut:

Accumbo Accubui Accubitum.
Decumbo Decubui Decubitum.

Sic Incumbo, Discumbo, Succumbo, Pracumbo, Concumbo.

Glubo Glupsi Gluptum.
Deglubo Deglupsi Degluptum.
Lambo Lambi Lambitum.
Nubo Nupsi, & Nuptus sum, Nuptum.
Scabo Scabi
Scribo Scripsi Scriptum.

Œ CO

Motum.
Admotum, &c.
Sectum.
Votum.
PURUM.
Citum.
Victum.
XV.
NENTIBUS
Conjugationis.
Conentium Secunde
tionis?
a Conjugationis p
ogiam. ut:
assus sum.
onfessus sum.
rofessus sum.
icitus sum.
ollicitus sum.
Meritus sum.
Misertus sum.
Ratus sum.
Tuitus sum.
Veritus sum.

CAI

CO.

1.	Compesco	Compescui	Compescitum. ¹
2.	Conquvifco	Conquvixi ²	_____
3.	Cresco	Crevi, & Cretus sum,	Cretum. ³
	Dico	Dixi	Dictum.
4.	Disco	Didici	Discitum. ⁴
	Edisco	Edidici	_____
	Dedisco	Dedidici,	_____ &c.
5.	Dispesco	Dispesceui	Dispescitum. ⁵
	Duco	Duxi	Ductum.
	Glifco	_____	_____
	Ico	Ici	Ictum.
	Nofco	Novi	Notum.
6.	Ignofco	Ignovi	Ignotum. ⁶
	Prenofco	Prenovi	Prenotum.
	Agnofco	Agnovi	Agnitum.
	Cognofco	Cognovi	Cognitum. (sum.)
7.	Parco	Peperci, ⁷ & Parfi	Parciitum, & Par-
	Comparco	Comparsi	Comparsum.
	Pafco	Pavi	Pastum.
	Depafco	Depavi	Depastum.
	Popco	Popofci	_____
	Depofco	Depofofci	_____
	Repopco	Repopofci	_____
	Quiefco	Quievi	Quietum.
	Vinco	Vici	Victum.
	Convinco	Convici	Convictum.

Inchoativa Verbalia retinent Prateritum,
 vel etiam Supinum fuorum Primitivorum.
 ut:

ab Acoo

Compositum	ab Aceo	Acesco	Acui	_____
Compositum	ab Adoleo	Adolesco	Adolevi	Adultum.
Compositum	ab Augeo	Augesco	_____	_____
Diffinitum	à Crubeo	Crebesco	Crebui	_____
Diffinitum	(antiquum)	Increbesco	Increbui	_____
_____		Percrebesco	Percrebui	_____
_____	à Cupio	Concupisco	Concupivi	Concupitum.
_____	à Taceo	Conticesco	Conticui	_____
Diffinitum	à Tremo,	Contremisco	Contremui	_____
Diffinitum	à Valeo	Convalesco	Convalui	Cõvalitum.
_____	à Lateo	Delitesco	Delitui.	_____
Idiom.	à Dormio	Edormisco	Edormivi	Edormitum.
Nōtum.	à Rubeo	Erubesco	Erubui	_____
Ignōtum.	ab Ardeo	Exardesco	Exarsi	Exarsum.
Præteritum	à Candeo	Excandesco	Excandui	_____
Agnitum.	ab Exoleo	Exolesco	Exolevi	Exoletum.
Cognitum	à Palleo	Expallesco	Expallui	_____
_____	à Paveo	Expavesco	Expavi	_____
Compositum	à Timeo	Extimesco	Extimui	_____
Passivum.		Pertimesco	Pertimui	_____
Depassivum	à Ferveo	Fervesco	Fervi & bui	_____
_____		Defervesco	Defervi & bui	_____
_____	à Gelo	Gelasco	Gelavi	_____
_____	ab Hebeo	Hebesco, Heberesco	_____	_____
Quæsitum.	ab Hio,	Hisco.	_____	_____
Passivum.		Debisco. ⁸	_____	_____
Compositum	Fatisco [de quo supra Cap. 5.]	vel Fatisco.	_____	8.
_____	ab Horreo	Horrusco	Horrui	_____
_____	à Doleo	Indolesco	Indolui	Indolitum.
_____	à Gemo	Ingemisco	Ingemui	_____
_____	ab Integro,	Integrasco	_____	_____

	<i>ab Invetero, Inveterasco Inveteravi Inveteratum.</i>		
<i>à Raucedo,</i>	<i>Irraucesco</i>	<i>Irraucui</i>	_____
<i>à Labo</i>	<i>Labasco</i>	_____	_____
<i>à Langveo</i>	<i>Langvesco</i>	<i>Langui</i>	_____
<i>à Liqueo,</i>	<i>Liquesco</i>	<i>Licui</i>	_____
<i>à Madeo,</i>	<i>Madesco</i>	<i>Madui</i>	_____
<i>à Marco</i>	<i>Marcesco</i>	<i>Marcui</i>	_____
	<i>Emarcesco</i>	<i>Emarcui</i>	_____
<i>à Nigreo,</i>	<i>Nigresco</i>	<i>Nigrui</i>	_____
<i>à Dormio</i>	<i>Obdormisco</i>	<i>Obdormivi</i>	<i>Obdormitū.</i>
<i>ab Obsoleo</i>	<i>Obsolesco</i>	<i>Obsolevi</i>	<i>Obsoletum.</i>
<i>à Pingveo</i>	<i>Pingvesco</i>	<i>Pingui</i>	_____
<i>à Putreo</i>	<i>Putresco</i>	<i>Putrui</i>	_____
	<i>Computresco</i>	<i>Cōputrui</i>	_____
<i>à Frigeo,</i>	<i>Refrigesco</i>	<i>Refrixi</i>	_____
<i>à Renideo</i>	<i>Renidesco</i>	_____	_____
<i>à Sapio,</i>	<i>Respisco</i>	<i>Respui</i>	<i>& pivi.</i> _____
<i>à Vivo,</i>	<i>Revivisco</i>	<i>Revixi</i>	<i>Revictum.</i>
<i>à Seneco,</i>	<i>Senesco</i>	<i>Senui</i>	_____
	<i>Consenesco</i>	<i>Consenui</i>	_____
	<i>Insenesco</i>	<i>Insenui</i>	_____
<i>à Sveo</i>	<i>Svesco</i>	<i>Svivi</i>	<i>Svetum.</i>
	<i>Asvesco</i>	<i>Asvivi</i>	<i>Asvetum.</i>
	<i>Consvesco</i>	<i>Consvivi</i>	<i>Consvetum.</i>
	<i>Desvesco</i>	<i>Desvivi</i>	<i>Desvetum.</i>
<i>à Scio,</i>	<i>Scisco</i>	<i>Scivi</i>	<i>Scitum.</i>
	<i>Rescisco</i>	<i>Rescivi</i>	<i>Rescitum.</i>
	<i>Sic Ascisco, Conscisco Descisco Prascisco.</i>		
<i>à Stupeo,</i>	<i>Stupesco</i>	<i>Stupui</i>	_____
	<i>Obstupesco</i>	<i>Obstupui</i>	_____
<i>à Tabeo</i>	<i>Tabesco</i>	<i>Tabui</i>	_____
	<i>& similia alia.</i>		

10.

Inchoa-

Inchoativa Nominalia, quæ tamen etiam ab antiquis Verbis deduci posse videntur, Præteritum habent, sed Supino carent. ut :

asco Invenire an. Invenire				
asco Irraui				
asco —				
asco Langui	à Sanus,	Consanesco	Consanni	—
asco Licui	à Vanus	Evanesco	Evanui	—
asco Madui	à Notus	Innoresco	Innotui	—
asco Marui	à Macer	Macresco	Macrui	—
asco Emarui	à Mansuetus	Mansvesco	Mansvevi	—
asco Nigrui	à Maturus,	Matureesco	Maturui	—
asco Obdormire Obdormire	à Brutus	Obbrutesco	Obbrutui	—
asco Obdurevi Obdurevi	à Durus	Obduresco	Obdurui	—
asco Pingui	à Mutus	Obmutesco	Obmutui	—
asco Putrui	à Surdus	Obsurdesco	Obsurdui	—
asco Copurui	à Crudus	Recrudesco	Recrudui	—

Quæ verò expressè Nominalia sunt, & Præterito & Supino carent. ut :

Respui & pri-	ab Eger	Ægresco	—	—
Revixi Revixi	à Grandis	Grandesco	—	—
Senui ?	à Gravis	Gravesco	—	—
Consenui	ab Herba	Herbesco vel asco	—	—
Infenui	ab Incurvus	Incurvesco	—	—
Svevi Svevi	à Mitis	Mutesco	—	—
Asvevi Asvevi	à Nox	Noctesco	—	—
Consuevi Consuevi	à Pluma	Plumesco	—	—
Devevi Devevi	à Puer	Repuerasco	—	—
Sevi Sevi	à Rusticus	Rusticesco	—	—
Resevi Resevi	à Silva	Silvesco	—	—
Devesco Praesefco	à Sterilis	Sterilesco	—	—
Stupui	à Tener	Tenerasco & Tesco	—	—
Obstupui	à Vespera	Vesperascit	—	—
Tabui	& Sic multa alia.	—	—	—

D O.

1.	<i>Accendo</i> ¹	<i>Accendi</i>	<i>Accensum.</i>
	<i>Cado</i>	<i>Cecidi</i>	<i>Cāsum.</i>
	<i>Incido</i>	<i>Incidi</i>	<i>Incāsum.</i>
2.	<i>Occido</i>	<i>Occidi</i>	<i>Occāsum.</i> ²
	<i>Recido</i>	<i>Recidi</i>	<i>Recāsum.</i>
	<i>Accido</i>	<i>Accidi</i>	_____
	<i>Excido</i>	<i>Excidi</i>	_____
	<i>Decido</i>	<i>Decidi</i>	_____
	<i>Concido</i>	<i>Concidi</i>	_____
	<i>Cado</i>	<i>Cecidi</i>	<i>Casum.</i>
	<i>Incido</i>	<i>Incidi</i>	<i>Incāsum.</i>
	<i>Occido</i>	<i>Occidi</i>	<i>Occāsum.</i>
	<i>Recido</i>	<i>Recidi</i>	<i>Recāsum &c.</i>
	<i>Cedo</i>	<i>Cessi</i>	<i>Cessum.</i>
	<i>Accedo</i>	<i>Accessi</i>	<i>Accessum.</i>
	<i>Incedo</i>	<i>Incessi</i>	<i>Incessum, &c.</i>
3.	<i>Claudo</i> ³	<i>Clausi</i>	<i>Clausum.</i>
	<i>Concludo</i>	<i>Conclufi</i>	<i>Conclūsum &c.</i>
	<i>Condo</i>	<i>Condidi</i>	<i>Conditum.</i>
	<i>Abfcondo</i>	<i>Abfcondi & dī-</i> <i>(di</i>	<i>Abfconditum, &</i> <i>onsum.</i>
	<i>Recondo</i>	<i>Recondidi</i>	<i>Reconditum.</i>
4.	<i>Credo</i> ⁴	<i>Credidi</i>	<i>Creditum.</i>
5.	<i>Concredo</i>	<i>Concreādi</i> ⁵	<i>Concreditum.</i>
	<i>Cudo</i>	<i>Cūdi</i>	<i>Cūsum.</i>
	<i>Excudo</i>	<i>Excūdi</i>	<i>Excūsum.</i>
	<i>Defendo</i>	<i>Defendi</i>	<i>Defensum.</i>
	<i>Divido</i>	<i>Divifi</i>	<i>Divifum.</i>
		Composita à D O	
	<i>Abdo</i>	<i>Abdidi</i>	<i>Abditum.</i>
	<i>Addo</i>	<i>Addidi</i>	<i>Additum.</i>

DO.	Dedo	Dedidi	Deditum.	
Accusum.	Edo	Edidi	Editum.	
Casum.	Indo	indidi	Inditum.	
Incasum.	Prodo	Prodidi	Proditum.	
Occasum.	Reddo	Reddidi	Redditum.	6.
Recasum.	Subdo	Subdidi	Subditum.	
—	Trado	Tradidi	Traditum.	
—	Vendo	Vendidi	Venditum.	
—	Et si qua forte sunt alia.			
—	Edo	Edi	Esum.	
Casum.	Exedo	Exedi	Exesum.	
Incasum.	Ambedo	Ambedi	Ambesum & c.	
Occasum.	Sed Comedo	Comedi	Comesum & e-	
Recasum & c.	Fido	Fisus sum	— (sum.	7.
Casum.	Confido	Confisus sum	—	
Accessum.	Diffido	Diffisus sum	—	
Incesum & c.	Findo	Fidi	Fisum.	
Clausura.	Frendo	Frendi	Presu & Fresum.	
Conclusum & c.	Fundo	Fudi	Fusum.	
Conditum.	Incendo	Incendi	Incensum.	
& di- Absconditum	Ledo	Lasi	Lasum.	
(di onju	Elido	Elisi	Elisum & c.	
Reconditum.	Ludo	Lusi	Lusum.	
Creditum.	Mando	Mandi	Mansum	
di 5 Concreditum.	Offendo	Offendi	Offensum.	
Casum.	Pando	Pandi	Pasu & Pansum	
Excisum.	Dispando	Dispandi	Dispansum.	8.
Defensum.	Expando	Expandi	Expasum & an-	
Dreijum.	Pedo	Pepedi	Peditum. (sum.	
a à DO	Oppedo	Oppedi	Oppetum.	
Abditum.	Pendo	Pependi	Pensum.	
Additum.				

L 4

Appendo

	Appendo	Appendi	Appensum, &c.
	Plaudo	Plausi	Plausum.
	Applaudo	Applausi	Applausum.
	At Complodo	Complosi	Complosum.
	Explo	Explosi	Explosum.
	Supplodo	Supplosi	Supplosum.
	Prebendo	Prebendi	Prebensum.
9.	Prendo	Prendi ⁹	Prensum.
	Rado	Rāsi	Rāsum.
	Corrado	Corrāsi	Corrāsum, &c.
	Rodo	Rōsi	Rōsum.
	Erodo	Erōsi	Erōsum, &c.
10.	Rudo ¹⁰	Rūdi	Ruditum.
	Scando	Scandi	Scansum.
11.	Ascendo	Ascendi ¹¹	Ascensum, &c.
12.	Scindo	Scīdi ¹²	Scissum.
13.	Sido	Sīdi ¹³ et Sēdi	Sessum.
	Assido	Assēdi	Assessum.
	Strido [pro strido]	Strīdi	_____
	Succendo	Succendi	Succensum.
14.	Tendo	Tēdi ¹⁴	Tēsūm & Tentū.
	Attendo	Attēdi	Attentum.
	Contendo	Contēdi	Contentum.
	Distendo	Distēdi	Distentum.
	Extendo	Extēdi	Extensum, & tum.
	Intendo	Intēdi	Intensum, & tum.
	Obtendo	Obtēdi	Obtensum, & tum.
	Ostendo	Ostēdi	Ostensum, & tum.
	Pratendo	Pratēdi	Pratensum, & tum.
	Protendo	Protēdi	Protensum, & tum.
	Trudo	Trūsi	Trūsum.

Detrudo

Appendi Appensum, &
 Clausi Clausum.
 Applausi Applausum.
 Complōsi Complōsum.
 Exploſi Exploſum.
 Supploſi Supploſum.
 Prebendi Prebensum.
 Prendi² Preſum.
 Raſi Raſum.
 Corraſi Corraſum, &
 Roſi Roſum.
 Eroſi Eroſum, &
 Ruditi Ruditum.
 Scansi Scansum.
 Ascendi¹¹ Aſcenſum, &
 Scissiſſum.
 et Sediſſum.
 Aſſiſſum.
 Succendi Succenſum.
 Tendi¹⁴ Teſum & Tendi
 Attentiſſum.
 Contentendi Contentum.
 Diſſentiſſum.
 Extendiſſum, &
 Intendiſſum, &
 Obendiſſum, &
 Oſtendiſſum, &
 Pratenſum, &
 Protenſum, &
 Truſum.

Detrudo	Detruſi	Detruſum.
Tundo	Tutudi	Tuſum & Tunſum.
Contundo	Contuſi	Contuſum.
Obtundo	Obtuſi	Obtuſum, &c.
Vado	Vaſi	Vaſum.
Evado	Evāſi	Evāſum.

GO & GVO.

Ago	Egi	Actum	
Abigo	Abegi	Abactum.	
Adigo	Adegi	Adactum.	
Ambigo	—	—	
Cogo	Coegi	Coactum.	
Dego	Degi	—	
Exigo	Exegi	Exactum.	
Prodigo	Prodegi	—	
Redigo	Redegi	Redactum.	
Satago	Sategi	—	
Ango	Anxi	Anctum. ¹	1.
Cingo	Cinxi	Cinctum	
Clango	Clanxi ²	—	2.
Figo	Fixi	Fixum.	
Affigo	Affixi	Affixum, &c.	
Fingo	Finxi	Fictum.	
Eligo, inuſit: unde	Flictus	—	
Affigo	Affixi	Afflictum.	
Conſfigo	Conſfixi	Conſlictum.	
Inſfigo	Inſfixi	Inſlictum.	
Frango olim	Frango, Fregi	Fractum.	
Conſringo	Conſfregi	Conſractum.	
Frigo	Frixi	Frixum & Frum. ³	3.

L 5 iungo

Jungo	Junxi	Junctum.
Adjungo	Adjunxi	Adjunctum &c.
Lego	Legi	LECTUM.
Allego	Allegi	Allectum.
Perlego	Perlegi	Perlectum.
Relego	Relegi	Relectum.
Sublego	Sublegi	Sublectum.
Colligo	Colligi	Collectum.
Deligo	Delegi	Delectum.
Eligo	Eligi	Electum.
At Diligo	Dilexi [G in X]	Dilectum
Intelligo	Intellexi	Intellectum
^A Negligo	Neglexi ⁴	Neglectum
Lingo	Linx	Linctum.
^S Pollingo ⁵	Pollinxi	Pollinctum.
Mergo	Mersi	Mersum.
Mingo	Minxi	Mictum.
Mungo	Munxi	Munctum.
Emungo	Emunxi	Emunctum.
Ningo & Ningvo	Ninxi	—————
Pago [pro Pa-Pepigi ciscor] inus:		Paetum.
Pango	Panxi, olim Pēgi	Paetum.
Depango	Depanxi	Depaetum.
Compingo	Compēgi	Compactum
Impingo	Impēgi	Impaetum.
Oppingo	Oppēgi	Oppaetum
Pingo	Pinxi	Pictum
Plango	Planxi	Planctum.
Pungo	Pupugi	Punctum.
⁶ⁱ Repungo	Repupugi ⁶ & Re-Repunctum.	(punxi

Con-

Junctum.
 Adjunctum &
 Lectum.
 Allectum.
 Perlectum.
 Relectum.
 Sublectum.
 Collectum.
 Delectum.
 Electum.
 G in X] Dilectum
 Intellectum
 Neglectum
 Linctum.
 Pollinctum.
 Mersum.
 Mictum.
 Munctum.
 Emanctum.
 Pactum.
 Pegi Pactum.
 Depactum.
 Compactum
 Impactum.
 Oppactum
 Pictum
 Plactum.
 Punctum.
 & Re-Repunctum.
 Punxi
 Con

Compungo	Compunxi	Compunctum.
Dispungo	Dispunxi	Dispunctum.
Expungo	Expunxi	Expunctum.
Rego	Rexi	Rectum.
Arrigo	Arrexi	Arrectum.
Sic Corrigo, Erigo, Porrigo, Dirigo.		
Subrigo	Subrexi	Subrectum, & Surrectum.
Sic, Pergo	Perrexi	Perrectum
Surgo	Surrexi	Surrectum.
Spargo	Sparsi	Sparsum.
Aspergo	Aspersi	Aspersum & c.
Stingvo inusit:	---	---
Distingvo	Distinxi	Distinctum.
Extingvo	Extinxi	Extinctum.
Restingvo	Restinxi	Restinctum.
Stringo	Strinxi	Strictum.
Perstringo	Perstrinxi	Perstrictum & c.
Sugo⁷	Suxi	Suctum.
Exugo	Exuxi	Exuctum.
Tango [olim Tago]	Tetigi	Tactum.
Attingo, oli: Attigo Attigi		Attactum
Contingo	Contigi	Contactum.
Tego	Texi	Tectum.
Protego	Protexi	Proctum & c.
Tergo⁷	Terxi	Tersum.
Abstergo	Absterxi	Abstersum & c.
Tingo [oli: Tingvo]	Tinxi	Tinctum.
Intingo	Intinxi	Intinctum.
Vergo	---	---

7.

7.

Ungo

2. *Ungo* [ol *Unguo*] *Unxi* *Unctum,*
Prisc. addit & Ringo^s — *Rictum.*

HO.

Trabo *Traxi* *Tractum*
Attrabo *Attraxi* *Attractum &c.*
Veho *Vexi* *Vectum*
Adveho *Advexi* *Advectum &c.*

EIO.

Meio *Minxi* *Mictam.*

IO, divisissyllabis.

1. *BIO Rabio*¹ — —
 2. *CIO Facio*² *Fēci* *Factum.*
Calefacio *Calefēci* *Calefactum*
Benefacio *Benefēcī* *Benefactū &c.*
Afficio *Affēcī* *Affectum.*
Efficio *Effēcī* *Effectum &c.*
Jacio *Jēcī* *Factum.*
Abjicio *Abjēcī* *Abiectum &c.*
 3. *Lacio*³ i. e. *Trabo, antiquum &* *obsoletum.*
Allicio *Allexi* *Allectum.*
Illicio *Illexi* *Illectum.*
Pellicio *Pellexi* *Pellectum.*
 4. *At Elicio* *Elicui*⁴ *Elicitum.*
Pollincio [al. *Pollingo*] *Pollinxi* *Pollinctum.*
 5. *Specio*⁵ i. e. *Video, Verbum inusitatum.*
Aspicio *Aspexi* *Aspectum.*
Inspicio *Inspexi* *Inspectum, &c.*
DIO. Fodio [al. *quarta*] *Fōdi* *Fossium.*
Effodio *Effōdi* *Effossum &c.*
GIO. Fugio *Fūgi* *Fugitum.*
Confugio *Confūgi* *Confugitum &c.*

PIO.

Uoxi	Uoxi	PIO. Capiro	Cepi	Captum.	
—	Rixum	Incipio	Incepi	Inceptum &c.	
HO.		Capio inuisit :	Cepi, & Cæptus sum,	Captum,	6.
Traxi		Cupio	Cupivi ⁵	Cupitum.	
Traxi	Attractum &c.	Rapio	Rapui	Raptum.	
	Vexum	Arripio	Arripui	Arreptum &c.	
exi	Adiectum &c.	Sapio	Sapui ⁷	—	7.
EIO.		Desipio	Desipui	—	
	Misum,	Resipio	Resipui ⁸	—	8.
uis syllabis.		QVIO. Inqvi	Inqvi ⁹ inuisit.	—	9.
		RIO. Pario	Pep̄eri Pariu ¹⁰ & Paritum ¹⁰	—	10.
	Factum.	TIO. Quatio	Quasi ¹¹	Quassum.	11.
Feci	Calefactum	Concutio	Concussi	Concussum	
Feci	Benefactum	Excutio	Excussi	Excussum &c.	
	Affectum.				
	Effectum &c.				
	Factum.				
	Abiectum &c.				
nam &	obsoletum.				
	Allectum.				
	Illectum.				2.
	Pellectum.				
	Elicctum.				
illixi	Pollinctum.				
	inuisitatum.				
	Aspectum.				
	Inspectum, &c.				
Fodi	Fossum.				3.
	Effossum &c.				
	Fugitum.				
ugi	Confugitum &c.				

LO.

	Alu	Alui	Altum & Alitum,	
	Cello ^o exoletu	—	—	1.
	Antecello	Antecellui	—	
	Excello ²	Excellui	—	2.
	Pracello	Pracellui	—	
	Colo	Colui	Cultum	
	Consulo	Consului	Consultum	
	Fallo	Fefelli	Falsum	
	Refello	Refelli	—	
	Mato	Molui	Molitum	
	Occulo	Occului ²	Occultum	
	Pello	Pep̄uli	Pulsum	3.
	Appello	Appuli	Appulsum	
	Compello	Compuli	Compulsum	

Pre-

4.	Percello	Percūli ⁴	Perculsum.
	Pfallo	Pfalli	_____
	Sallo [Sallio in 4.]	Salli	Salsum.
5.	Tollo, ⁵	Sustūli	Sublatum.
	Vello	Velli & Vulsē	Vulsum.
	Avello	Avelli & Avulsē	Avulsum.
	Convello	Convelli	Convulsum
	Evello	Evelli	Evulsum.
	Revello	Revelli & Revulsē	Revulsum.
6.	Volo	Volui	_____ ⁶
	Malo	Malui	_____
	Nolo	Nolui	_____

MO.

	Como	Compfi	Comptum.
	Demo	Dempfi	Demptum.
	Emo	Emi	Emptum.
7.	Adimo ⁷	Adēmi	Ademptum.
	Sic Dirimo	Eximo, Interimo, Perimo, Redimo.	
	Fremo	Fremui	Fremitum.
	Gemo	Gemui	Gemitum.
	Premo	Preffi	Pressum.
	Reprima	Repreffi	Repressum & c.
	Promo	Prompsi	Promptum.
	Sumo	Sumpsi	Sumptum.
	Tremo	Tremui	_____
	Vomo	Vomui	Vomitum.

NO.

	Cano	Cecini	Cantum.
1.	Occino	Occinui ¹	Occentum & c.
2.	Cerno	Crevi ²	Cretrum
	Decerno	Decrevi	Decretum.

Gigno

Gigno
Profigo
Lino
Relino
Peno
Appono
Suo
Defino
Sperno
Sterno
Terno
Confero

Carpo
Derripo
Cito¹
Repo
Rumpo
Corripo
Scabo
Scapo
Serpo
Siro
Cupo

Cupo
Concupo
Lingo
Delinquo
Relinquo

li ⁴	Perculsum.	Gigno	Genui ³	Genitum.	3.
—	—	Progigno	Progenui	Progenitum, &c.	—
alli	Salsum.	Lino	Lēvi ⁴	Litum.	4.
—	Sublatum.	Relino	Relēvi	Relitum &c.	—
& Vuls	Vulsam.	Pono	Posui ⁵	Positum.	5.
& Avuls	Avulsam.	Appono	Apposui	Appositum &c.	—
—	Convulsam.	Sino	Sivi	Situm.	—
—	Eculsum.	Desino	Desi	Desitum.	—
& Revuls	Revulsam.	Sperno	Sprevi	Spretum.	—
—	—	Sterno	Stravi	Stratum.	—
—	—	Temno	Tempsi	Tempum.	—
—	—	Contemno	Contempsi	Contempum.	—

PO.

Comptam.	Campo	Carpfi	Carptum	—
Demptam.	Decerpo	Decerpsi	Decerptum &c.	—
Emptam.	Clepo ⁶	Clepsi	Cleptum.	6.
Ademptam.	Repo	Repsi	Reptum.	—
terimo, Parimo, Reim	Rumpo	Rūpi	Ruptum	—
Fremitum.	Corrumpe	Corrūpi	Corruptum &c.	—
Gemitum.	Scalpo	Scalpsi	Scalptum	—
Pressum.	Sculpo	Sculpsi	Sculptum.	—
Repressum &c.	Serpo	Serpsi	Serptum.	—
Promptum.	Strepo	Strepi	Streptum.	—
Sumptum.	Coqve	Coxi	Coctum.	—

QVO.

Vomitum.	Coqvo	Coxi	Coctum.	—
—	Concoqvo	Concoxi	Concoctum.	—
Cantum.	Lingvo	Liqvi	Lictum.	—
Occentum &c.	Delingvo	Deliqui	Delictum.	—
Cretum	Relingvo	Reliqui	Relictum.	—

RO.

R. O.

	<i>Curro</i>	<i>Cucurri</i>	<i>Cursum.</i>
	<i>Accurro</i>	<i>Accurri</i>	<i>Accursum.</i>
	<i>Concurro</i>	<i>Concurri</i>	<i>Concursum.</i>
	<i>Decurro</i>	<i>Decucurri & Decurri</i>	<i>Decursum.</i>
	<i>Discurro</i>	<i>Discursi</i>	<i>Discursum.</i>
	<i>Excurro</i>	<i>Excucurri & Excurri</i>	<i>Excursum.</i>
	<i>Iucurro</i>	<i>Incurri</i>	<i>Incursum.</i>
	<i>Occurro</i>	<i>Occurri</i>	<i>Occursum.</i>
	<i>Percurro</i>	<i>Percucurri, & Percurri,</i>	<i>Percursum.</i>
	<i>Pracurro</i>	<i>Pracucurri, & Pracurri,</i>	<i>Pracursum.</i>
	<i>Procurro</i>	<i>Procucurri, & Procurri,</i>	<i>Procursum.</i>
	<i>Recurro</i>	<i>Recurri</i>	<i>Recursum.</i>
	<i>Succurro</i>	<i>Succurri</i>	<i>Succursum.</i>
	<i>Transcurro</i>	<i>Transcurri</i>	<i>Transcursum.</i>
1.	<i>Fero</i>	<i>Tūli¹</i>	<i>Latum.</i>
	<i>Affero</i>	<i>Attūli</i>	<i>Allatum.</i>
	<i>Aufero</i>	<i>Abstūli</i>	<i>Ablatum.</i>
	<i>Confero</i>	<i>Contūli</i>	<i>Collatum.</i>
	<i>Differo</i>	<i>Distūli</i>	<i>Dilatatum.</i>
	<i>Effero</i>	<i>Extūli</i>	<i>Elatum.</i>
	<i>Infero</i>	<i>Intūli</i>	<i>Illatum.</i>
	<i>Offero</i>	<i>Obtūli</i>	<i>Oblatum.</i>
	<i>Suffero</i>	<i>Sustūli</i>	<i>Sublatum.</i>
	<i>Transfero</i>	<i>Transfūli</i>	<i>Translatum & Tralatatum.</i>
2.	<i>Furo²</i>	—	—
	<i>Gero</i>	<i>Gesti</i>	<i>Gestum.</i>
	<i>Quero</i>	<i>Quasivi</i>	<i>Quasitum.</i>
	<i>Inquiro</i>	<i>Inquisivi</i>	<i>Inquisitū & c.</i>
3.	<i>Sero</i> [<i>Semino, Plauto</i>]	<i>Sevi³</i>	<i>Satum.</i>
	<i>Affero</i>	<i>Afsevi</i>	<i>Afsitum.</i>

Conse-

3.	<i>Plecto</i> ³	<i>Plexi</i>	<i>Plexum.</i>
	<i>Sisto, Activum</i>	<i>Sisti</i>	<i>Statum.</i>
4.	<i>Sisto, Neutrum</i> ⁴	<i>Sisti</i>	<i>Statum.</i>
	<i>Existo</i>	<i>Existi</i>	<i>Extatum.</i>
	<i>Absisto</i>	<i>Absisti</i>	_____
	<i>Resisto</i>	<i>Resisti</i>	<i>Restum.</i>
	<i>Subsisto</i>	<i>Subsisti</i>	<i>Substitutum, &c.</i>
	<i>Sterto</i>	<i>Stertui & Sterti</i>	_____
	<i>Desterto</i>	<i>Destertui</i>	_____
	<i>Verto</i>	<i>Verti</i>	<i>Versum.</i>

VO una Syllaba.

5.	<i>Calvo</i> ⁵	<i>Calvi</i>	_____
6.	<i>Fervo</i> ⁶	<i>Fervi & Fervui</i>	_____
7.	<i>Solvo</i>	<i>Solvi</i>	<i>Solutum.</i> ⁷
	<i>Vivo</i>	<i>Vixi</i>	<i>Victum.</i>
8.	<i>Volvo</i>	<i>Volvi</i> ⁸	<i>Volutum.</i>

VO divisis Syllabis.

	<i>Acuo</i>	<i>Acui</i>	<i>Acutum.</i>
1.	<i>Arguo</i>	<i>Argui</i>	<i>Argentum & gutum.</i>
	<i>Redarguo</i>	<i>Redargui</i>	<i>Redargentum, &c.</i>
2.	<i>Batuo</i> ²	<i>Batui</i>	_____
3.	<i>Cluo</i> ³	<i>Clui</i>	_____
	<i>Congruo</i>	<i>Congrui</i>	_____
4.	<i>Delibuo</i> ⁴	<i>Delibui</i>	<i>Delibutum.</i>
5.	<i>Fluo</i>	<i>Fluxi</i>	<i>Fluxum</i> ⁵
6.	<i>Fuo</i> ⁶	<i>Fui</i>	_____
	<i>Imbuo</i>	<i>Imbui</i>	<i>Imbutum.</i>
	<i>Induo</i>	<i>Indui</i>	<i>Indutum.</i>
	<i>Ingruo</i>	<i>Ingrui</i>	_____
7.	<i>Luo</i>	<i>Lui</i>	<i>Lutum.</i> ⁷
	<i>Abluo</i>	<i>Ablui</i>	<i>Ablutum.</i>

Polluo

Plexi Flexum.
 Sciri Scitum.
 Sceri Scitum.
 Exiiti Exitum.
 Ipsi Ipsi.
 Refiri Refirum.
 Subfiri Subfirum.
 Sterti & Steri Stertum.
 Desfertui Desfertum.
 Verri Verbum.
 a Syllaba.
 Ferui Ferum.
 Soluui Solutum.
 Victui Victum.
 Voluui Volutum.
 Syllabis.
 Acutum.
 Argutum & Argutum.
 Redargutum & Redargutum.
 Delibutum.
 Fluxum.
 Imbutum.
 Indutum.
 Lutum.
 Ablutum.

Polluo	Pollui	Pollutum, &c.	
Metuo	Metui	Metutum, &c.	8.
Minuo	Minui	Minutum.	
Deminuo	Deminui	Deminutum, &c.	
Nuo	Nui	Nutum.	
Annuo	Annui	Annutum, &c.	9.
Pluo ¹⁰	Plui & Plui	Plutum.	10.
Compluo	Complui	Complutum, &c.	
Ruo	Rui	Rutum.	
Eruo	Erui	Erutum.	11.
Diruo	Dirui	Dirutum, &c.	12.
Seatuo	Seatui	Seatum.	
Restituo	Restitui	Restitutum, &c.	
Sternuo	Sternui	Sternutum.	
Spuo	Spui	Sputum.	
Respuo	Respui		
Expuo	Expui	Exputum, &c.	
Struo	Struxi	Strutum.	
Destruo	Destruxi	Destrutum, &c.	
Suo	Sui	Sutum.	
Consuo	Consui	Consutum.	
Exuo	Exui	Exutum, &c.	
Tribuo	Tribui	Tributum.	

XO.

Nexo ¹³	Nexui	Nexum.	
Texo	Texui	Texum.	

M 2 CAP.

CAPUT XVII.
DE DEPONENTIBUS
Tertiæ Conjugationis.

† *Quæ est ratio Deponentium in
Tertiâ?*

Deponentia, ut alibi, ita & hîc, pleraque
ex Supinis faciunt Præterita. □ *Quia autem
nonnulla etiam ex his ab analogia discedunt; u-
no in loco omnia huc ascribenda putavimus, ne
procul quærendo Puerorum ingenia distrahan-
tur. Sunt autem hæc.*

	BOR.	Labor	Lapsus sum.
1.		Elabor	Elapsus sum, &c.
	COR.	Apiscor ¹	Aptus sum.
		Adipiscor	Adeptus sum.
		Indipiscor	Indeptus sum.
		Comminiscor	Commentus sum.
2.		Defetiscor ²	_____
3.		Expergiscor	Experrectus sum. ³
4.		Irascor ⁴	_____
5.		Nanciscor	Nactus sum. ⁵
6.		Nascor ⁶	Natus sum.
		Obliviscor	Oblitus sum.
7.		Paciscor	Pactus sum, & Pepigi. ⁷
		Depeciscor	Depectus sum.
		vel, Depaciscor	Depactus sum.
		Pascor ⁸	Pastus sum.
8.		Depascor	Depastus sum.
		Profisciscor	Profectus sum.

Remini-

DE VERBO.

181

	<i>Reminiscor</i>	_____ 9	
	<i>Vescor</i>	_____ 9	9.
	<i>Ulciscor</i>	<i>Ulciscus sum.</i>	9.
GOR.	<i>Fungor</i>	<i>Functus sum</i>	
	<i>Perfungor</i>	<i>Perfunctus sum &c.</i>	
	<i>Ringor</i>	_____	
HOR.	<i>Invechor</i> ¹⁰	<i>Invectus sum.</i>	10.
QVOR.	<i>Liquor</i>	_____ 9	9.
	<i>Loquor</i>	<i>Locutus sum.</i>	
	<i>Seqvor</i>	<i>Secutus sum.</i>	
ROR.	<i>Qveror</i>	<i>Qvestus sum.</i>	
TOR.	<i>Nitor</i>	<i>Nisus vel Nixus sum.</i>	
	<i>Enitor</i> [Pario]	<i>Enixus sum.</i>	
	<i>Enitor</i> [Alloboro]	<i>Enisus sum.</i>	
	<i>Annitor</i>	<i>Annisus & Annixus sum.</i>	
	<i>Connitor</i>	<i>Connixus sum.</i> ¹¹	11.
	<i>Innitor</i>	<i>Innixus sum.</i>	
	<i>Obnitor</i>	<i>Obnixus sum.</i>	
	<i>Subnitor</i>	<i>Subnixus sum.</i>	

A Plector Composita :

<i>Amplector</i>	<i>Amplexus sum</i>
<i>Complector</i>	<i>Complexus sum.</i>
<i>Circumplector</i>	<i>Circumplexus sum.</i>

A Vertor Composita :

<i>Divertor</i>	<i>Diverti</i>	<i>Diversus sum.</i>
<i>Prævertor</i>	<i>Præverti</i>	<i>Præversus sum.</i>
<i>Revertor</i>	<i>Reverti, & sus sum, Reversus sum.</i>	
<i>Utor</i>	<i>usus sum.</i>	
<i>Abutor</i>	<i>Abusus sum.</i>	

VOR. Calvor¹² _____ 12.

M 3

OR pu.

13.	OR purum. <i>Fruor</i> ¹³	<i>Fruitus & Fructus sum.</i> <i>Perfruo Perfruito & Perfructo sum.</i>
14.	<i>Gradio</i>	<i>Gressus sum</i> ¹⁴
	<i>Aggredior</i>	<i>Aggressus sum &c.</i>
15.	<i>Morior</i> ¹⁵	<i>Mortuus sum.</i>
16.	<i>Orior</i> ¹⁶	<i>Ortus sum.</i>
16.	<i>Adorior</i>	<i>Adortus sum</i> ¹⁶ &c.
	<i>Patior</i>	<i>Passus sum.</i>
	<i>Perpetior</i>	<i>Perpeffus sum.</i>
17.	<i>Potior</i> ¹⁷	<i>Potius sum.</i>
18.	<i>Tutor</i> ¹⁸	<i>Tutus sum</i>

CAPUT XIIX.

DE PRÆTERITO ET SUPINO
Quartæ Conjugationis.

* Dic Regulam de Præterito & Supino Quartæ Conjugationis.

In Quarta Conjugatione Præteriti character est *IVI* —, Supini *ITUM* —v. † Desinuntq; omnia Verba huius Conjugationis in *IO*, Præter *Eo*, *Quæo*, & *Venæo*.

ut :	<i>Audio</i>	<i>Audiui</i>	<i>Auditum.</i>
	□ <i>Cio</i>	<i>Civi</i>	<i>Citum.</i>
	<i>Scio</i>	<i>Scivi</i>	<i>Scitum.</i>
	<i>Sopio</i>	<i>Sopivi</i>	<i>Sopitum.</i>
	<i>Suffio</i> ^x	<i>Suffivi</i>	<i>Suffitum.</i>
	<i>Polio</i>	<i>Polivi</i>	<i>Politum.</i>
	<i>Impedio</i>	<i>Impedivi</i>	<i>Impeditum.</i>
	<i>Expedio</i>	<i>Expedivi</i>	<i>Expeditum.</i>

Irretio

Irretio

Sallio Sallio

□ Huc & omni
tura in *IO* per
uladatorum pro

ut :

Efurio Efurio

Parturo Parturo

Et huius

Eo⁺ Eo⁺

Abeo Abeo

Adeo Adeo

Ambio Ambio

Intreo Intreo

Perio Perio

Præterio Præterio

Quæo Quæo

Nequeo Nequeo

Venæo Venæo

□ Sed vari

Aio Aio

Amio Amio

Cambio Cambio

Furio Furio

Confurio Confurio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Furio Furio

Irretio Irretivi Irretitum.

Sallio [Sallo in 3.] Sallivi Sallitum. 2.

□ Huc & omnia Meditativa seu Desiderativa in RIO pertinent, quorum Supinis, pro usu Autorum probatorum, tu quoque uteris.

ut :

Esurio Esurivi

Parturio Parturivi

Et huius formæ reliqua omnia.

Eo² Ivi & Ii Itum. 4.

Abeo Abivi & Abii Abitum.

Adeo Adivi & Adii Aditum.

Ambio Ambivi & Ambii Ambitum. 5.

Intereo Interivi Interitum.

Pereo Perivi Peritum.

Prætereo Præterivi Præteritum &c.

Quæo Quivi & Quii Quitum. 6.

Nequeo Nequivi & Nequii Nequitum.

Venæo Venivi & Venii Venitum. 7.

pro Venitum.

□ Sed variant à Regula :

Aio Aivi⁸

Amicio Amixi & icivi⁹ Amictum. 8.

Cambio¹⁰ Campsi Campsum. 9.

Farcio Farsi Fartum¹¹ 10.

Confercio Conferfi Confertum, &c. 11.

Ferio Ferivi analogicè

Ferocio Ferocivi

Fulcio Fulsi¹² Fultum. 12.

Suffulcio Suffulsi Suffultum &c.

Glocio Glocivi

Haurio Hauri¹³ Hauritum. 13.

M 4 Et

XIII.

ITO ET
Conjugationis.terio & Sapio
ationis?atione Præterit
ni ITUM - u.uius Conjugati
& Venæ.

Auctum.

Citum.

Scitum.

Sapitum.

Suffitum.

Politum.

Impeccatum.

Explicatum.

Et à Pario Composita. ut :

	<i>Aperio</i>	<i>Aperui</i>	<i>Apertum.</i>
14.	<i>Cōperio</i> ¹⁴	<i>Compēri</i>	<i>Compertum.</i>
	<i>Operio</i>	<i>Operui</i>	<i>Opertum.</i>
	<i>Reperio</i>	<i>Reperi</i>	<i>Repertum.</i>
15.	<i>Raucio</i>	<i>Rausi</i> ¹⁵	<i>Rausum.</i>
	<i>Irraucio</i>	<i>Irrausi</i>	<i>Irrausum.</i>
16.	<i>Salia</i>	<i>Salivi & Salii</i> ¹⁶	<i>Saltum.</i>
	<i>Absilio</i>	<i>Absilivi & lii</i>	— — —
	<i>Desilio</i>	<i>Desilivi & lii</i>	<i>Desultum.</i>
	<i>Exilio</i>	<i>Exilivi & lii</i>	<i>Exultum.</i>
	<i>Insilio</i>	<i>Insilivi & lii</i>	<i>Insultum.</i>
	<i>Prosilio</i>	<i>Prosilivi & lii</i>	— — —
	<i>Resilio</i>	<i>Resilivi & lii</i>	<i>Resultum, &c.</i>
	<i>Sancio</i>	<i>Sancivi & Sanxi</i>	<i>Sanci tum, & tum.</i>
17.	<i>Sarcio</i>	<i>Sarsi</i>	<i>Sartum.</i> ¹⁷
	<i>Resarcio</i>	<i>Resarsi</i>	<i>Resartum, &c.</i>
	<i>Sentio</i>	<i>Sensi</i>	<i>Sensum.</i>
	<i>Consentio</i>	<i>Consensi</i>	<i>Consensum &c.</i>
	<i>Sepelio</i>	<i>Sepelivi</i>	<i>Sepultum.</i>
18.	<i>Sepio</i>	<i>Sepsi</i> ¹⁸	<i>Septum.</i>
	<i>Singultio</i>	<i>Singultivi</i>	<i>Singultum.</i>
	<i>Venio</i>	<i>Veni</i>	<i>Ventum.</i>
	<i>Invenio</i>	<i>Inveni</i>	<i>Inventum, &c.</i>
	<i>Vincio</i>	<i>Vinxi</i>	<i>Vinctum.</i>
	<i>Devincio</i>	<i>Devinxi</i>	<i>Devinctum, &c.</i>

CAPUT XIX.

DE DEPONENTIBUS
Quartæ Conjugationis.

† Quæ

DE
† Quæ
Deponentia ut
□ Ita autem habet
Assensior
Blandior
Comperior
Experior
Opperior
Largior
Mortior
Mortior
Mortior
Ordo
Exordior
Orion
Adorior
Partior
Dispartior
Impertior
Potior
Sortior
CAP
DE VE
□ Hæc omnia de Coni
Analogia. Nunc de
tinent anomala de
† Quæ

VERBO.
Composita. ut:

Aperiam.
Comperiam.
Operiam.
Reperiam.
Rursum.
Irrasum.
Salis. Saltum.
lii —
lii Desultum.
lii Exultum.
lii Insultum.
lii —
lii Refultum.
xxi. Sancitum.
Sartum.
Resartum.
Sensum.
Consensum.
Sepultum.
Septum.
Singultum.
Ventum.
Inventum.
Vinctum.
Decinctum.

DE VERBO.

† *Quæ est ratio Deponentium in Quarta?*

Deponentia usu facile addisci possunt.

□ Ita autem habent:

<i>Assentior</i>	<i>Assensus sum.</i>	
<i>Blandior</i>	<i>Blanditus sum.</i>	
<i>Comperior</i>	<i>Comperi.</i> ¹	1.
<i>Experior</i>	<i>Expertus sum.</i>	
<i>Opperior</i>	<i>Oppertus & Oppertus sum.</i>	2.
<i>Largior</i>	<i>Largitus sum.</i>	
<i>Mentior</i>	<i>Mentitus sum.</i>	
<i>Merior</i>	<i>Mensus sum.</i> ²	2.
<i>Molior</i>	<i>Molitus sum.</i>	
<i>Ordior</i>	<i>Orsus sum.</i>	
<i>Exordior</i>	<i>Exorsus sum.</i>	
<i>Orior</i>	<i>Ortus sum.</i> ³	3.
<i>Adorior</i> ⁴	<i>Adortus sum.</i>	4.
<i>Partior</i>	<i>Partitus sum.</i>	
<i>Disperior</i>	<i>Disperitus sum.</i>	
<i>Impertior</i>	<i>Impertitus sum.</i>	
<i>Potior</i>	<i>Potitus sum.</i>	
<i>Sortior</i>	<i>Sortitus sum.</i>	

CAPUT XX.

DE VERBIS ANOMALIS.

□ Hactenus de Conjugationibus Consequentibus seu Analogis. Nunc de Inconsequentibus, ad quas pertinent Anomala & Defectiva.

† *Quæ sunt Anomala?*

M 5

Quæ

XIX.

ENTIBU

ugationis.

1. Quæ à communi ratione Conjugandi deflectunt. ¹ ut: *Sum, Fero, volo, Malo, Nolo, Edo, Eo, Qvæo, Fio, & Similia.*

□ SUM.

- Huius Conjugatio habetur in Donato. Composita eius non tantum Gerundiis & Supinis carent, sed & Præsente Participii; exceptis duobus, *Absum & Adsum.* Inde enim sunt *Absens & Præsens*?

2. POSSUM, quod ex *Potis & Sum*, compositum est, T originale retinet sequente Vocali. *ut, Potes, Potest, ³ Potestis, Poteram, Potui, Potueram, Potero, Potuerim, Potuissim, Potuero.* Sed illud T in S mutat, quod S sequitur. *ut, Possum, Possumus, Possunt, Possim, Possim, ⁴ Possit.*

4. PROSUM, sequente Vocali D, interponit. *ut, Prodes, Prodest, Proderam, Prodesse.*

FERO, VOLO, NOLO, MALO.

Etiam horum Conjugatio in Donato tradenda est.

EDO.

EDO cum Compositis bifariam conjugatur: Regulariter & Irregulariter. Mutuatur enim personas à Verbo SUM, ubi ab ES incipiunt. *ut:*

Indic. *Edo Edis Edit.*

Es Est

Edimus Editis Edunt.

Estis

Edebam, Edi, Ederam, Edam, Regularia sunt. Imperat. Ede Edite. Edito, Editote, Edunto.

Es Estis Esso Estote.

Coniunct,

Conjunct. *Edam, Ederim, Edissem, Edero,*
Regularia.

Ederem, res, ret, remus, retis, rent.

Essem, Esses, Effet, Essemus, Effetis, Essent.

Infinit. *Edere, vel Esse.*

Gerund. *Edendum, di, do:* & Supin. *Esum,*
Esu, Regularia sunt.

Particip. *Edens, Esurus,* Regularia sunt.

Sic & Composita:

COMEDO, *Comedis, Comedit.*

Comes, Comest, &c.

EXEDO *Exedis, Exedit.*

Exes, Exest, &c.

In Passiva voce pro EDITUR, invenitur
etiam *Estur, Ovid. 1. Pont. 1. Estur ut occulta*
vitiata teredine navis.

E O.

Etiam huius Conjugatio in Donato tradi
debet.

Huius Compositum *Ambio*, ut præ ca-
teris peculiariter E in I mutat: ita etiam so-
lum ubique ut *Audia* conjugatur. Hinc Su-
pinum *Ambitum*, & Participium *Ambitus*,
penultimam producant. Sed Nomen *Ambi-
tus* corripitur. *Linus, Ambibam* in Imperfe-
cto dixit, pro *Ambiebam*, more antiquo, de
quon. 4. ad Cap. XLIX.

Circumco, sequente I modò efficit M, mo-
dò retinet: *Circumis, Circumit, Circumire &c.*
& *Circuis, Circuit, Circuire &c.*

Veneo, conjugatur ut Simplex Eo. *Venis, Ve-
nit, Venimus, Venitis, Veniunt. Venibam,*
Venibo.

5. *Venibo.* Perfecto potius *Venii* quàm *Venivi*.
Gerundio, Supinis,⁵ & Participiis caret.

Quædam ex EO Composita; fiunt Activa, & de se faciunt etiam Passiva. *ut, Ambio, Adeo, Iweo, Obeo, Subeo.*

QVEO, NEQVEO.

Planè conjugantur ut EO; nisi quòd Futurum tantum est *Qvibo, Neqvibo*, ut *Ibo*; non *Qveam, Neqveam*, ut *Eam*: & quòd carent Imperativo, Gerundio, & Participio Præsente.

6. Pro *Qvivi* Præterito, invenitur etiam
6. *Qvitus sum*,⁶ apud Ter: *Hec.* & pro *Qveat*; apud Lucret. l. i. *Qveatar.*⁶

SCIAS.

SCIO, aliàs planè regulariter Conjugatur, nisi quòd pro SCI Imperativo, recipit *Scias.*

DIC, DUC, FAC, FER.

7. *Dico, Duco, Facio, & Fero*, in Imperativo Apocopen patiuntur. *Dic, Duc, Fac, Fer;*⁷ pro *Dice, Duce, Face, Fere*: differentia causa, ut putatur. Sic Composita, *Edic, Educ, Reduc, Benefac, Perfer, &c.* Notentur Composita à *Facio*; quæ si A in I mutant, Imperativa habent integra. *ut, Efficio, Perficio, Reficio, &c. Effice, Perfice, Refice, &c.*

Ad Anomala, pertinent etiam illa, quæ
The-

Teuati O, Præter
dunt.

ut; *Gaudeo*
Audeo
Solto
Prædeco
Cano

+ *Qveat*

Quæ Modis
certis caret. ut:

Fari, Desir, Forem
Memini, Novus, C
bus annumerantur
Sei careat, & pro
pet. Sed de ho-

□ AIO.

Præf. Au, Au, Au
Imperi. Auiam, Au
Perficio. Au, Au
Imperat. Au, Aite,
Compositi. Aiam, Au
Particip. Aiens.

AVE. 2. Co
Avi, Avit, Avit;

Themati O, Præteritum in USSUM ad-
dunt.

ut: *Gaudeo*   *Gavissus sum.*
Audeo   *Ausus sum.*
Soleo   *Solitus sum.*
Prædeo   *Præsus sum.*
Cæno   *Cænatus sum &c.*

CAPUT XXI.

DE VERBIS DEFE-
ctivis.

† *Quæ sunt Verba Defectiva?*

Quæ Modis, Temporibus, aut Personis
certis carent. ut: *Aio, Ave, Cedo, Cæpi, Dari &*
Fari, Desit, Forem, Infit, Inqvio & Inquam,
Memini, Novi, Odi, Quæso, Salve, Vale. Qui-
bus annumerant & *Scio*, quum Imperativo
Sci careat, & pro eo Coniunctivum *Scias* usur-
pet. Sed de hoc in Anomalis.

□ AIO. 4. Conjugat:

Præf. *Aio, Ais, Ait* — *Aitis, Aiunt.*
 Imperf. *Aiebam, bas, bat, &c.*
 Perfect. *Aij & Ai, Aisti, Aistis, Aierunt.*
 Imperat. *Ai, Aite, Aito, Aitote.*
 Coniunct. *Aiam, Aias, Aiat &c.*
 Particip. *Aiens.*

AVE. 2. Conjug. Salutantis.

Ave, Avete; Aveto; Avere.

CEDO.

Cedo,

Cedo, i. e. Dic vel Porrige, vel Da. Plur: Cedo, & Cedite; antiquè Cetre.

COEPI. 3. Conjug.

1. Olim integrum Verbum fuit *Capio, i. e. Incipio*. Nunc verò tantùm¹ in usu est Perfectum, *Capi, pisi, pit, &c.* & Participiũ *Cæptus*.

DARI & FARI.

A *Dari & Fari*, non dicitur *Dor & For*: Sicut nec *Der & Fer* in Coniunctivo. Et licet à *Dor*, dicatur *Addor, Reddor, Condor*: tamen à *For*, non dicitur *Affor, Effor, Profor*.

DEFIT.

Desit, i. e. deest. Desiet, Desiat, Desieri.

FOREM.

Coniunct: *Forem, Fores, Foret, Forent*.

2. Infinit. *Fore*.²

INFIT.

3. *Infit. i. e. Incipit*. Unica hæc vox³ in usu est. *Virg. II Æn. Itafarier infit.*

INQVIO & INQVAM. 3. Conjug.

Præs. *Inqvio & Inqvam, qvis, quit, qvimus, qvitis, qvunt.*

Imperf. *Inqviebam, iebas, iebat vel ibat &c.*

Perfect. *Inqvisti, Inqvit, Inqvistis.*

Futur. *Inqvies, Inqviet, emis, eris, erit.*

Imper. *Inqve, Inqvite, Inqvito, Inqvitate, Inqviumto.*

Con. Præs. — *Inqvias, iat, — iatis, iant.*

Particip. *Inqvians:*

4. MEMINI, NOVI, 4 ODL

5. Habent hæc tria Verba,⁴ tantùm formam Præteriti; sed Præsents simul & Præteriti significationem.

Præ-

Præterit & Perf.

Memini }
Novi }
Odi }
} *isi, it, is*

Imperfect. &

Memineram }
Noveram }
Oderam }
} *rat, r*

Futurum.

Meminero }
Novero }
Odro }
} *ris, rit, r*

Imperativus

Memento, Memento }
Novi & Odi, ceteri }
Coniunct. P. }
} *ris, rit, r*

Meminerim }
Noverim }
Oderim }
} *ris, rit, r*

Imperf. & P.

Meminissim }
Novissim }
Odissim }
} *ris, rit, r*

Futurum.

Meminero }
Novero }
Odro }
} *ris, rit, r*

Infinit. Præs. & Perf.

Præfens & Perfectum Indicat:

Memini }
 Novi } *isti, it, imus, istis, erunt vel ère.*
 Odi }
 6.

Imperfect. & Plusquamperfect:

Memineram }
 Noveram } *ras, rat, ramus, ratis, rant.*
 Oderam }

Futurum.

Meminero }
 Novero } *ris, rit, rimus, ritis, rint.*
 Odero }

Imperativus.

Memento, Mementote.
 Novi & Odi, carent Imperativo.

Conjunct. Præf. & Perfect:

Meminerim }
 Noverim } *ris, rit, rimus, ritis, rint.*
 Oderim }

Imperf. & Plusquamperf.

Meminissim }
 Novissim } *es, et, emus, etis, ent.*
 Odissim }

Futurum.

Meminero }
 Novero } *ris, rit, rimus, ritis, rint.*
 Odero }

Infinit. Præf. & Perf. } *Meminisse.*
 } *Novisse.*
 } *Odissa.*

Futu-

7. Futurum { _____
 _____
 _____
 Osurum esse.
- Participii Præsens { _____
 _____
 _____
 Meminens⁷ inusitatum.
- Præteritum { _____
 _____
 _____
 Osus.
- Futurum { _____
 _____
 _____
 Osurus.

NOTA. Novi patitur sæpè Syncopen in certis Temporibus & Personis. v. g. in Præfenti, *Nosti, Nostis, Norunt*. Sic in Plusquamperfecto Indicativi & Coniunctivi, exceptis primis & secundis pluralibus; *Noram, ras, rat, rant. Norim, ris, rit, rint*. Et in toto Plusquamperfecto Coniunctivi, *Nossem, Nosset, &c.* & Infinitivo *Nosse*.

QVÆSO.

8. *Qvæso, & Qvæsumus* tantum, ⁸ sunt in usu.

SALVE.⁹

9. *Salve, Salvete, Salveto, Salvebis, Salvete.*

VALE.¹⁰

10. *Valo, Valet, Valet, Valet, Valere.*

CAPUT XXII.
 DE CONIUGATIONE
 Exoleta.

Hactenus

DE
 ¶ Hactenus de Utilitate
 Non enim de Præterito
 et non tam in loquendo
 Scripta legendo &c.

¶ Significatio Alter
 gan

Habuerunt A
 pora, etiam pecu
 SO: Præfens & B
 & SO: Præteritum
 ni; & Futurum
 RUM immobilis
 Exempla gratia.

Futurum Im
 Exim, ut, ut, ut
 Præfens Co
 Exim, ut, ut, ut
 Adaxim.

Sic quibus
 Ausim, ut, ut, ut
 Exim, ut, ut, ut
 tem.

Placuit Præfens
 tem, co

Sic hæc for
 Dim. s. u. m. præ

Præfens, ut, ut, ut
 Gradus, pro Gradus

Sic Item, sicut, sicut
 Notetur de Da
 tivo.

□ Haecenus de Usitata Conjugandi ratione egimus, Nunc etiam de Prisca & Exoleta aliquid videbimus, ut non tam in loquendo & scribendo, quam Veterum Scripta legendo & intelligendo, ea utamur.

Quomodo discrepat Prisca ratio Conjugandi, ab Usitata?

Habuerunt Antiqui, præter usitata Tempora, etiam peculiare Futurum Indicativi in SO: Præfens & Futurum Coniunctivi in SIM & SO; Præteritum Infinitivi in forma Supini; & Futurum Infinitivi in SERE, vel URUM immobiliter, & ferè absque voce ESSE. *Exempli gratia.*

Futurum Indicativi.

Faxo, xis, xit, ximus, xitis, xint.

Præfens Coniunctivi.

Axim, is, it, int. pro Agam vel Egerim. Plaut. Adaxint.

Sic quibus hodiè adhuc utimur.

Ausim, sis, sit, sint, pro Audeam, &c.

Faxim, is, it, imus, itis, int. Pro Faciam vel Fecerim.

Plautus Pseud. etiam habet *Faxem, pro Fecerim, vel Fecissem.*

Sic & hæc forma in UIM.

Duim, is, it, int. pro Dem.

Perduim, is, it, int; pro Perdam.

Creduit, pro Credat.

Sic *Siem, Sies, Siet, Sient, pro Sim &c.*

Notetur & *Danunt, pro Dant, in Indicativo.*

N

Futu-

Futurum Coniunctivi.

*Amasso, is, it, imus, itis, int, pro Amavero.**Habesso, is, itis, int, pro Habuero.**Expetesso, is, it, &c. pro Expetiero.**Prohibesso, is, it, &c. pro Prohibuero.*

Præteritum Infinitivi in forma Supini.

1. *Iustam rem & facilem esse oratum¹ a vobis volo.*
Plaut. Amph. prol.

Futurum Infinitivi.

2. *Spero vos Facturum, vel Faxere; pro Facturos esse. Sic Expugnassere, Impetrassere, Reconciliassere.*

CAPUT XXIII.

DE VERBIS IMPERSONALIBUS.

□ Suprà Cap. 1. dictum est, Verbum aliud esse Personale, aliud Impersonale. De Personalibus hæcenus egimus. Sequuntur Impersonalia.

† *Quomodo terminantur Impersonalia?*

Habent omnia tantum terminationem Tertriæ personæ Singularis. *ut, Piget, Oportet; Legitur, Scribitur.*

* *Quotuplicia sunt Verba Impersonalia?*

Duplicia, Alia sunt Activæ vocis: alia Passivæ.

* *Quæ Verba Impersonalia sunt Activæ Vocis?*

Quæ desinunt in T. *ut, Piget, Oportet.*

Quatuor

VERBO.

Coniunctivi.
is, int. pro Amaver.
pro Habuer.
pro Expeturo.
pro Prebuer.
irivi in forma Supin
esse oratum' a solvi
prol.
Infinitivi.
vel Exaxer; pro Tal
affere, Imperat

DE VERBO.

† *Protoplicia sunt Impersonalia Actiue Vocis?*

Duplicia: Alia per se sunt Impersonalia; alia per Accidens.

† *Quæ sunt Impersonalia Actiue Vocis Per se?*

Quæ usitarè in prima & Secunda persona non leguntur. *ut sunt hæc decem² Secunda Coniugationis: Decet, Libet, Licet, Liquez, Miseret, Oportet, Piget, Pœnitet, Pudet, Tædet.*

I. 2.

† *Quæ sunt Impersonalia Actiue Vocis Per accidens?*

Quæ ratione primæ & secundæ Personæ, Personalia sunt: in tertiâ autem, ex Constructione Impersonalitatem induunt, i. e. absolute sine Nominativo ponuntur, sequente mox Infinitivo, aut Coniunctivo cum particula UT vel QVOD. *Talia sunt:*

Ex Prima Coniugatione, *Constat, Delectat, Iuvat, Stat, Prostat, Restat, Vacat.*

Ex Secunda Coniugatione, *Apparet, Attinet, Debet, Patet, Placet, Solet.*

Ex Tertiâ Coniugatione, *Accidit, Capit, Conducit, Contingit, Desinit, Incipit, Sufficit, Suppetit.*

Ex Quarta Coniugatione, *Expedit, Evenit, Convenit.*

Ex Anomalis, *Fit, Est, Interest, Potest, Prodest, Refert.*

* *Quomodo coniugantur Impersonalia Actiue Vocis?*

Imitantur Regulas Personalium. *ut. Decet, Decebat, Decuit, Decuerat, Decebit, Deceat, Deceret,*

XXIII.

IMPERSO

ous.
verbum aliud esse.
De Personalibus hæc impersonalia.
iniantur Imperfo
terminationem
ut, Piget, Oportet
rba Impersonalia?
Actiue Vocis: alia
sonalia sunt Actiue
ut, Piget, Oportet

Deceret, Decuerit, Decuisset, Decere. Sic Iuvat, Iuvabat, Iuvit, Iuverat, Iuvabit, Iuuet, Iuaret, Iuverit, Iuvisset, Iuvare.

* *Quomodo significant Impersonalia Activa Vocis Germanicæ?*

3. Germanicè exponuntur per vocem *Es* ut, *Decet, Es* gesemet. *Pœnitet, Es* gerewet. *Piget, Es* veidreust. *Sufficit, Es* ist quug. *Accidit, Es* trägt sich zu &c. † Nisi quando Germanicum Verbum Personale est. Tunc enim Obliquus Latinorum Impersonale sequens, per Nominativum exprimitur. *ut, Oportet me scribere, Ich muss schreiben.* Δ Interdum tamen & in hisce, *Es*, locum habet, quando Obliquus Impersonale sequens, Indefinite capitur. *ut, Oportet venire scandala, Es müssen Ergernüsse kommen/ indefinite: non Definite, die Ergernüsse müssen kommen.*

† *Quæ sunt Cognata Impersonalibus Activa Vocis?*

4. Impersonalibus similia sunt Verba Exempta actionis, h. e. quorum actio in nostra potestate non est, ut fiat, aut non fiat. *ut: Tonat, es* donnert. *Rorat, es* tauet. *Falminat, es* schlägt. *Fulgurat, es* plit. *Pluit, es* regnet. *Ningit, es* schnehet. *Grandinat, es* hagelt. *Serenat, es* ist heiter. Sic *Diescit, es* wird tag. *Lucescit, es* wird liecht. *Advesperascit, es* wird abend/ &c.

* *Quæ Verba Impersonalia sunt Passiva Vocis?*

Quæ

Quæ definiunt in TUR. ut. *Legitur, Scribitur, Statur, Estur.*

* Unde fiunt Impersonalia Passivæ
vocis?

Ab omnibus Verbis Activis & Neutris. 5.

* Quomodo conjungantur Impersonalia
Passivæ vocis?

Horum Conjugatio sequitur characterem Passivorum. ut: *Amatur, Amabatur, Amatum est, Amari.* † Nam Præterita fiunt ex Participiis Præteritis Neutris analogicè formati ex Supino, cum Verbo EST: licet aliàs illa Participia non semper sint in usu. ut, *Amatum est. Sessum est.* 6.

* Quomodo significant Impersonalia Passivæ vocis Germanicè?

Germanicè exponuntur absolutè, per vocem Man. ut, *Legitur, Man liest. Scribitur, Man schreibt. Statur, Man steht. Estur, Man isst. Amatum est, Man hat geliebet. Sessum est, Man hat gesessen.* 3.

† Suntne & Anomala inter Impersonalia?

Etiam Impersonalium quædam ab analogia variant. ut;

Tedet *Pertussum est.* 7.

Miseret *Miserum est.* 8.

Liquet _____

Sunt & quorundam Præterita gemina in
N 3 usu 9.

usu secundum Activam & Passivam formam.
ut:

10.	<i>Libet</i>	<i>Libuit</i>	& <i>Libitum</i> ¹⁰ est.
	<i>Licet</i>	<i>Licuit</i>	& <i>Licium</i> est.
	<i>Piget</i>	<i>Piguit</i>	& <i>Pigitum</i> ¹¹ est.
11.	<i>Placet</i>	<i>Placuit</i>	& <i>Placitum</i> est.
	<i>Pudet</i>	<i>Puduit</i>	& <i>Puditum</i> ¹¹ est.
11.			

Carent etiam Impersonalia Supinis, Gerundiis, & Participiis. Exceptis, *Libens*; *Licitus*, *Licitorus*; ¹² *Pœnitens*, ¹³ *Pœnitendum*, *Pœnitendus*. *Pertasus*.¹⁴ *Pudendum*,¹⁵ *Pudens*, *Puditurus*, *Pudendus*. *Pigendus* quoque extat ep. 7. *Her. Ovidii*.

12. 13.
14. 15.

△ Denique ex Impersonalium Passivæ vocis Participiis, Ablativus in O usurpari solet. p. g. *Audito*, *Tacito*, *Dicito*, *Facto*, *Maturato*, *Transcurso*, &c. Sic

Audito, Regem in Ciliciam tendere. [*Salust. 5. Hist.*]

Tacito quum opus est, clam. u. [*Cicer.*]

Facto opus est.

□ Exponiturq; vel in Consequentiâ, quum videlicet absolutè ponitur. ut; *Audito* i. e. postquam auditum esset. Vel per Infinitivum, quando à Nomine regitur. ut, *Tacito* quum opus est. i. e. quum opus est tacere (personam), vel taceri (rem; vel etiam Impersonaliter) Wenn man schweigen sol / Wann schweigens von nöthen. *Facto* opus est, i. e. Opus est facere, vel fieri. In quo posteriore casu, etiam per Coniunctivum cum UT exponitur. *Quum opus est ut taceas tu, vel*

pro. citatur res;
11. Vide infra

DE PA

C

QVID P

& de

Participium

bale, significans

rum, Amatus, A-

† Sign

Quia partem

partem à Verbo.

† Par

Quinque:

Tempus, & Sign

CA

DE GEN

ci

* Genera P

Quatuor: Ma

Neutrum, & Oam

* Quomodo cognosce

† Et Regulis de

Nō fiunt, sunt

tu, vel taceatur res; vel ut taceatur, Imperpersonaliter. Vide infra Synt. Particip. Reg. 7. Not. 3.

DE PARTICIPIO.

CAPUT I.

QVID PARTICIPIUM SIT, & de eius Accidentibus.

* Quid est Participium?

Participium est Nomen Adjectivum Verbale, significans Tempus. ut, *Amans, Amaturus, Amatus, Amandus.*

† Quare dicitur Participium?

Quia partem naturæ suæ capit à Nomine,¹ partem à Verbo.

† Participio quod accidit?

Quinque: Genus, Figura, Declinatio, Tempus, & Significatio.

CAPUT II.

DE GENERE PARTICIPIORUM.

* Genera Participiorum quod sunt?

Quatuor: Masculinum, Fœmininum, Neutrum, & Omne.

* Quomodo cognoscitur Genus Participiorum?

† Ex Regulis de Nomine. Nam * Quæ in NS finiunt, sunt Generis Omnis. ut, *Hic,*

N 4 Hæc

Hec, Hoc Amans, Docens. Cætera in US desinentia, Masculina sunt; & de se forment Fœminina in A, & Neutra in UM. *Doctus, a, um. Amaturus, a, um. Amandus, a, um.*

CAPUT III.

DE FIGURA PARTICIPIORUM.

* *Quot sunt Figure Participiorum?*

Duæ: Simplex. *ut, Spirans.*

I. & Composita, *ut Respirans.*

CAPUT IV.

DE DECLINATIONE PARTICIPIORUM.

* *Quot sunt Declinationes Participiorum?*

Tres: Prima, Secunda, Tertia.

* *Quæ Participia sunt Primæ Declinationis?*

Fœminina in A desinentia. *ut, Hæc Doctæ, Doctura, Docendæ.*

* *Quæ sunt Secundæ?*

Masculina in US, & Neutra in UM. *ut, Doctus, Doctum; Docturus, Docturum; Docendus, Docendum.*

* *Quæ sunt Tertiæ?*

Participia Omnis generis in NS. *ut, Amans, Docens, Legens, Audiens.*

Quot

* *Quot sunt*
Doctus in N
Amans, is, tum.
Amari, is, ta.

* *Quot sunt*
Sex, ut in No
vus, Dativus, A
lativus.

* *Quot sunt*
Tria: Pra

† *Quæ exterm*

* *Quæ Pa*

* *Quæ in N*
Presentis retin
cens, Audiens.

† *Unde for*

† *Prima p*
ultima Syllaba
veria, ut:

Amo Am

Docto Doct

Lego Leg

Audio Aud

Sequitur Sequ

* *Quot sunt Numeri Participiorum?*

Duo, ut in Nomine: Singularis, *ut, Amans, Amatus, tatum.* Et Pluralis, *ut, Amantes, tia; Amati, ta, ta.*

* *Quot sunt Casus Participiorum?*

Sex, ut in Nomine: Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus, & Ablativus.

CAPUT V.

DE TEMPORE PARTICIPIORUM?

* *Quot sunt Tempora Participiorum?*

Tria: Praesens, Praeteritum, & Futurum;

† *Quae ex terminatione cognoscantur.*

* *Quae Participia sunt Praesentis Temporis?*

* *Quae in NS' desinunt, † & Consonantem Praesentis retinent.* * *ut, Amans, Legens, Docens, Audiens.*

† *Unde formantur Participia Praesentis Temporis?*

A prima persona Praeteriti Imperfecti, ultima Syllaba BAM vel BAR, ² in NS conversa. *ut:*

<i>Amo</i>	<i>Amabam</i>	<i>Amans.</i>
<i>Doceo</i>	<i>Docebam</i>	<i>Docens.</i>
<i>Lego</i>	<i>Legebam</i>	<i>Legens.</i>
<i>Audio</i>	<i>Audiebam</i>	<i>Audiens.</i>
<i>Seqvor</i>	<i>Sequebar</i>	<i>Seqvens.</i>

N 5

Exci-

Excipitur, *Eo Ibam Iens (non Ins)*
q. ex Iebam.

cum Compositis, *Rediens, Abiens, &c.*

* *Quæ Participia sunt Præteriti Temporis?*

Quæ in TUS, SUS, aut XUS desinunt.
ut, Amatus, Visus, Fixus.

† *Unde formantur Participia Præteriti Temporis?*

A Supino priore, M in S mutato. *ut.*

Amo Amatum Amatus.

Video Visum Visus.

Figo Fixum Fixus.

□ *Inde apparet, Quæ Verba Supino prorsus carent, & ea etiam Participium Præteritum nullum de se formare.*

* *Quæ Participia sunt Futuri Temporis?*

Quæ desinunt in URUS, vel NDUS.
ut, Amaturus, Amandus.

† *Unde formantur Participia Futuri Temporis?*

A Supino in U, addito RUS, fit URUS.
Amatu, Amaturus; Doctu, Docturus. A Participio Præsente in NS, S in DUS mutato, fit NDUS. *ut, Amans, Amandus; Docens, Docendus; Sequens, Sequendus.*

△ *NOTA.* In Verbis Tertiæ, & Quartæ Conjugationis, sæpè Futurum in ENDUS, per ἀντιστοιχον mutatur in UNDUS. *ut: Faciendus, Experiendus, Herciscendus, Reperitendus,*

tranda, Regendus.
lenda.

CAP

DE SIG

P

Locu

Tres: Activa, E
luta.

* *A quo*

Ab omnium
Pativis, Neutris

* *Quæ Parti*

Duo: Præsens in
& Futurus

flurus.

* *Quæ Pa*

Etiam duo: Pr
XUS. ut, Amatus,

& Futurum in

lenda, Figo

* *Quæ Parti*
Eidem duo, quæ ab

Sectis, Vapo

Et Futurum in U
trus.

□ *Quæ de Neut*
ritus

tundus, Regundus. Sic ab Eo, lens, Eundus, non Iendus.

CAPUT VI.
DE SIGNIFICATIONE
Participiorum.

* *Quot sunt Significationes 1 Participiorum?* 1.

Tres: Activa, Passiva & Neutralis seu Absoluta.

* *A quorum Generum Verbis Veniunt Participia?*

Ab omnium Generum Verbis; 2 Activis, Passivis, Neutris, & Deponentibus. 2.

* *Quot Participia Veniunt à Verbo Activo?*

Duo: Præsens in NS. *ut, Amans, Legens.*
& Futurum in URUS. *ut, Amaturus, Lecturus.*

* *Quot Participia Veniunt à Verbo Passivo?*

Etiam duo: Præteritum in TUS, SUS, vel XUS. *ut, Amatus, Visus, Fixus.*
& Futurum in NDUS. *ut, Amandus, Videndus, Figendus.*

* *Quot Participia Veniunt à Neutro?*

Eadem duo, quæ ab Activo: Præsens in NS. *ut, Sedens, Vapulans.*
Et Futurum in URUS. *ut, Sessurus, Vapulaturus.*

□ *Quid de Neutorum Participiis peculiariter observandum?*

A qui-

3. A quibusdam Neutris veniunt etiam Participia Passiva, modo Præterita, modo Futura, modo utraque; quoties res non desunt, quibus ea possunt attribui. ut:

	Careo	rens	riturus	rendus.
	Curro	rens	surus	rendus.
	Decurro	rens	surus sus	rendus.
	Doleo	lens	liturus	lendus.
	Dormio	iens	iturus	iendus.
	Erro	rans	raturus ratus	randus.
	Pererro	rans	raturus ratus	randus.
	Erubescio	bescens		bescendus.
4.	Festino	nans	naturus natus	nandus.
	Hio	Hians	Hiaturus	Hiandus.
	Horreo	rens		rendus.
	Laboro	rans	raturus ratus	randus.
	Oro	rans	raturus ratus	randus.
	Paveo	vens		vendus.
	Piget			gendus.
	Pœnitet	tens		tendus.
5.	Poto	tans	taturus tatus	tandus.
	Epoto	tans	taturus tus	tandus.
	Propero	rans	raturus ratus	randus.
	Pudet	dens	diturus	dendus.
	Redundo	dans	daturus datus	
	Regno	nans	naturus natus	
	Requiesco	escens	eturus etus	
	Singulto	tans	taturus tatus	
	Tremo	mens		mendus.
	Triumpho	phans	phaturus phatus	
	Vigilo	lans	laturus latus	landus.

Evigil-

Evigil
Milo lanFormantur
Neutris significatAdolesco adolese
Audio densCesso fians
Clamo mansCuro nans
Conversio escensConspiro rans
Convenio nansDisagro grans
Emergo ransEmergo rans
Exoleseo escensFido? idans
Gaudet idansInvenio idans
Invecto ransIuro rans
Nolo lansObsequio escens
Oratio idans

Odo

Capi

Prædico dens
Suscipio nescens

Evigilo lans laturus latus laudus.
Ullulo lans laturus latus ———

Formantur etiam Participia Præterita
 Neutralis significationis, à sequentibus Neu-
 tris.

<i>Adolesco</i>	<i>adolescens</i>	————	<i>adultus</i>	————	
<i>Audeo</i>	<i>dens</i>	<i>surus</i>	<i>sus</i> ⁶	<i>dendus.</i>	6.
<i>Cesso</i>	<i>ssans</i>	<i>ssaturus</i>	<i>ssatus</i>	————	
<i>Clamo</i>	<i>mans</i>	<i>maturus</i>	<i>matus</i>	————	
<i>Cæno</i>	<i>nans</i>	<i>naturus</i>	<i>natus</i> ⁷	<i>nandus</i>	7.
<i>Concreresco</i>	<i>escens</i>	<i>eturus</i>	<i>etus</i>	————	
<i>Conspiro</i>	<i>rans</i>	<i>raturus</i>	<i>ratus</i>	————	
<i>Convenio</i>	<i>niens</i>	<i>nturus</i>	<i>ntus</i>	————	
<i>Deslagro</i>	<i>grans</i>	<i>graturus</i>	<i>gratus</i>	————	
<i>Emergo</i>	<i>rens</i>	<i>riturus</i>	<i>ntus</i> ⁸	————	8.
<i>Emergo</i>	<i>rgens</i>	<i>rsurus</i>	<i>rsus</i>	————	
<i>Exolesco</i>	<i>escens</i>	————	<i>etus</i>	————	
<i>Fido</i> ⁹	<i>idens</i>	<i>isurus</i>	<i>isus</i>	————	9.
<i>Gaudeo</i>	<i>udens</i>	<i>visurus</i>	<i>visus</i>	————	
<i>Ineo</i> ¹⁰	<i>Imiens</i>	<i>iturus</i>	<i>itus</i> ¹¹	————	10. 11.
<i>Invetero</i>	<i>rans</i>	<i>raturus</i>	<i>ratus</i>	<i>randus.</i>	
<i>Iuro</i>	<i>rans</i>	<i>raturus</i>	<i>ratus</i> ⁵	<i>randus.</i>	5.
<i>Nubo</i>	<i>bens</i>	<i>pturus</i>	<i>ptus</i> ¹²	————	12.
<i>Obsolesco</i>	<i>escens</i>	————	<i>etus</i>	————	
<i>Oecido</i>	<i>cidens</i>	<i>casurus</i>	<i>casus</i> ¹³	————	13.
<i>Odi</i>	————	<i>osurus</i>	<i>osus</i> ⁵	————	5.
		<i>Sic, Exosus,</i>	<i>Perosus,</i>	————	5.
<i>Capi</i>	————	————	<i>Cæptus</i> ⁵	————	5.
<i>Prandeo</i>	<i>dens</i>	<i>surus</i>	<i>sus</i>	————	
<i>Senesco</i>	<i>nescens</i>	————	<i>ectus</i>	————	

Solco

	<i>Soleo</i>	<i>lens</i>	<i>liturus</i>	<i>litus</i>	_____
13.	<i>Succedo</i>	<i>edens</i>	<i>essurus</i>	<i>essus</i> ¹³	_____
14.	<i>Svesco</i>	<i>escens</i>	<i>eturus</i>	<i>etus</i> ¹⁴	_____
	Sic	<i>Asvesco</i>	<i>Consvesco</i>	<i>Desvesco</i>	_____
	<i>Titubo</i>	<i>bans</i>	<i>baturus</i>	<i>batus</i>	_____

* Quot Participia veniunt à Deponente?

A Deponente, quod Accusativum vel Ablativum regit, quatuor veniunt Participia, Præsens, Præteritum, & duo Futura. ut,

Seqvov *qvens* *cuturus* *cutus* *qvendus*.

Utor *Utens* *Usurus* *Usus* *Utendus*.

Pator *tiens* *surus* *sus* *riendus*.

15. *Ulciscor* *ciscens* *turus* *tus*¹⁵ *ciscendus*, &c.

Sed *Lator* *tans* *taturus* *tatus* _____

& *Nitor* *tens* *surus* & *xurus*; *sus* vel *xus*.

Ab eo autem Deponente, quod nec Accusativum regit, nec Ablativum, tria tantum veniunt Participia; Præsens, Præteritum, & Futurum in URUS. ut:

15. *Labor* *bens* *psus* *psurus*.

Opinor *nans* *natus*¹⁵ *naturus*.

Irascor *scens* _____ *sciturus* &c.

□ Quid de Deponentum Participiis peculiariter observandum?

16. Deponentia quædam apud Antiquos Communia¹⁶ fuerunt. Inde reliqua adhuc sunt sequentia Participia Præterita, non tantum Activæ, sed & Passivæ significationis. ut: *Abominatus*, *Adeptus*, *Arbitratus*; *Commentatus*,
Com-

△ Quid de Si

I. Quædam
am Passivè¹⁷ sig

Grassius

Terminus

Tondens

Vebens

Inveniens¹⁸

Præteritens

Virius¹⁹

Acutus

Voleps²⁰

Volutans

II. Participia in N

qui Futuri temporis

Commentus, Complexus, Conatus, Confessus; Defunctus, Demetitus, Despicatus, Dignatus, Dilargitus, Dominatus, Eblanditus, Execratus, Exhorriatus, Expertus; Frustratus; Imitatus, Interminatus, Interpretatus; Lamentatus, Largitus; Machinatus, Meditatus, Mensus, Admensus, Demensus, Dimensus, Emensus, Permensus, Remensus; Mentitus, Ementitus, Mercatus, Meritatus, Metatus, Demetatus, Moderatus, Modulatus, Mutuatus; Oblitus, Orsus, Exorsus; Pactus, Partitus, Dispartitus, Impertitus, teilhaftig gemacht/ Pollicitus, Populatus, Professus; Sripulatus; Testatus, Contestatus, Detestatus, Testificatus; Vadatus, Velificatus, Veneratus. Et si qua fortè plura invenientur.

△ *Quid de Significatione Participiorum in NS notandum?*

I. *Qvædam Activa Participia in NS, etiam Passivè¹⁷ significant. ut,*

<i>Quassans</i>	<i>qui quassatur.</i>	17.
<i>Terminans</i>	<i>qui terminatur.</i>	
<i>Tondens</i>	<i>qui tondetur.</i>	
<i>Vehens</i>	<i>qui vehitur.</i>	
<i>Invehens¹⁸</i>	<i>qui invehitur.</i>	18.
<i>Pratervehens</i>	<i>qui pratervehitur.</i>	
<i>Vertens¹⁹</i>	<i>qui vertitur.</i>	19.
<i>Avertens</i>	<i>qui avertitur.</i>	
<i>Volvens²⁰</i>	<i>qui volvitur.</i>	20.
<i>Volvens</i>	<i>qui volutatur.</i>	

II. *Participia in NS addita Verbis Præteriti aut Futuri temporis, eorum significationem, quoad*

quoad Tempus induit. ut: *Martial: Vilior hac nobis alio mittente fuisset, i. e. si alius misisset, Ter. Andr. Postquam amans accessit precium, pollicens, i. e. qui pollicitus est. Ter. Offendi adveniens, i. e. postquam adveni. Ter. Eun. Ultrò ad eam venies, indicans, te amare, i. e. & indicabis.*

△ Quid de Significatione Participiorum Præteriti temporis notandum?

Participia Præteriti temporis, juncta Verbo Præsentis, Præteriti, aut Futuri temporis, naturam & significationem eius sequuntur. ut, *Cic. Qui Remp. defensam velint, i. e. defendant. Plin. 2. 103. Lacus neque exhaustis aquis minuitur, neque infusus augetur. i. e. si aqua exhauriantur, si infundantur. Virg. 2. Æn. Vimq; addere victis. i. e. vim addebant iis qui vincebantur. Sic: Dabo tibi hoc effectum, ²¹ i. e. efficiam.*

21.

△ Quid de Significatione Participiorum Futurorum in URUS notandum?

Participia Futura in URUS, semper aut Activè significant, aut Neutraliter; sive à Verbo Activo descendant, sive à Neutro, sive à Deponente. ut, *Amaturus, Docturus: Cursurus, Staturus, Secuturus, Lapsurus. Excipe, Passurus, ²² Nasciturus, Vapulaturus.*

22.

△ Quid de Significatione Participiorum Futurorum in NDUS notandum?

I. Futurum in NDUS semper Passivè significat, cum necessitate vel officio. ut, *Orandus,*

das, det da sol oder
dum cum dignitate
vilius quod dicitur vili.

II. In nonnullis
Temporis significatio
des in atrilul ultr
vitur. Cic. Exer
scripsit. i. e. dicitur

C

DE PART

paratione

□ Quam Participia
merito quatuor, i.
va primæ partem

* Comp

Imò, Comparati

* Qua

Tantum Præterita

Cognatus Cognatus

Damonatus Damonatus

Operatus Operatus

Expellatus Expellatus

Commodatus Commodatus

Discretus Discretus

Luctatus Luctatus

Meritatus Meritatus

Confessus Confessus

aus,

us, der da sol oder mus gebeten werden. Interdum cum dignitate. ut, Honorandus, einer der billich zu ehren ist.

II. In nonnullis Verbis, etiam Præsentis Temporis significationem habet. ut, Volvenda dies en attulit ultro. Virg. 9. Æn. i. e. qvæ volvitur. Cic. Exercenda est memoria ediscendis scriptis. i. e. dum ediscuntur.

CAPUT VII.

DE PARTICIPIORUM COMPARATIONE, & Degeneratione in Nomina.

□ Quum Participia sint Nomina Adjectiva Verbalia: merito quaritur, an etiam, ut ipsa Nomina Adjectiva primæ partis, Comparantur.

* Comparantur ne Participia?

Imò, Comparantur quædam.

* Quæ ergò Comparantur?

Tantum Præterita aliqua. ut:

Cognitus	Cognitior	_____
Damnatus	Damnatio	_____
Optatus	Optatio	Optatissimus.
Expectatus	Expectatio	Expectatissimus.
Commendatus	Commendatio	Commendarissimus.
Desideratus	_____	Desideratissimus.
Laudatus	_____	Laudatissimus.
Meritus	_____	Meritissimus.
Confusus	Confusio	Confusissimus.
		O Intrin-

Intricatus	Intricator	Intricatissimus.
Tectus	Tectior	_____
Spoliatus	Spoliator	_____
Persuafus	_____	Persuafissimus.
Divisus	Divisor	_____
Exclusus	_____	Exclusissimus.
Occlusus	_____	Occlusissimus.
Pervagatus	Pervagator	Pervagatissimus &c.

* Comparantur etiam Præsentia & Futura?

1. Non. † Futura .n. planè sunt Incomparabilia, sive in NDUS, † sive in URUS exeant. Præsentia verò in NS, comparantur quidem; verum tum non manent Participia; sed degenerant in Nomina. ut, *Amans, Amantior, Amantissimus.*

† Quot modis Participia degenerant in Nomina?

2. Quatuor: I. Quum Temporis significationem deponunt, & absolute significant. ut, *Doctus, Eruditus, Gelert/Geschickt.*
3. II. Amisso seu mutato Verbi casu. ut, *Amantium ira, amoris integratio est. Ter. Sic, Amans pecunie. Fugitans litium.*
4. III. Comparatione Præsentis. ut, *Amant, Amantior, Amantissimus.*
5. IV. Compositione, quando scilicet Verba composita, à quibus Participia deducenda essent, in usu non sunt, ut, *Indoctus, Innocens, Immensus, Infinitus.*

NOTAN-

NOTAN
 Participia forma
 autem Participia
 Quadrupedans, V
 mans, Prægan
 geatus, Laure
 riatus, Filicatu
 tus, Normatus,
 tus, Status, Aur
 ratus, Ferratus,
 tus, Scutatus,
 Evetus, Præditu
 rus, Mellitus, Pell
 Recutus, Cornu
 Cassus, Lassus, In

CA
 ANON

Δ Sicuti Pa

Sunt quædam
 Mortuus, Mortu
 Natus, Natus
 Ortus, Orturus
 Partus, Parturus
 Erutus, Erutus
 Notandum præ
 geous, que non
 in ATUM, tamen
 tuta in ATURUS

△ NOTANDA etiam hic sunt, quæ Participialem formam quidem habent, revera autem Participia non sunt, sed Nomina. ⁶ ut, *Quadrupedans, Viridans, Viridicatus, Flam-mans,* ⁷ *Pregnans, Nigrans,* ⁸ *Lactens,* ⁹ *Laqueatus,* ¹⁰ *Laureatus, Dimidiatus, Spleniatus, Ferriatus,* ¹¹ *Filicatus, Sordidatus, Bullatus, Barbarus, Normalus, Personatus, Aquatus,* ¹² *Fœderatus, Satus, Auratus, Argentatus, Eratus, Obæ-ratus, Ferratus, Gypsatus, Materiatus,* ¹³ *Hastæus, Scutatus, Tunicatus, Togatus, Caudatus; Fretus, Præditus, Decrepitus, Insinctus, Cærius, Mellitus, Pellitus, Peritus, Crinitus, Turritus, Recutitus, Cornutus, Verutus, Cinclutus; Asus, Cassus, Lassus, Immensus; Laxus, Elixus.*

6.
7.8.9.
10.
11.
12.
13.

CAPUT VIII.

ANOMALA PARTICIPIORUM.

△ Sûntne Participia quædam Anomala?

Sunt quædam, ut:

Mortuus, Moriturus, — a Morior, Moriens.
Natus, Nasciturus, Nascēdus; a Nascor, Nascēs.
Ortus, Oriturus, — ab Orior, Oriens.
Partus, Pariturus, — a Pario, Pariens, Parior.
Erutus, Eruiturus, Eruedus; ab Eruo, Erues, Eruor.

1. 2.

NOTANDUM præterea, Verba Primæ Conjugationis, quæ non servant Regulam Supini in ATUM, tamen plerunqve Participia Futura in ATURUS formare, ut, *appretaturus,*

Ex. 11. 12.

Explicaturus, Implicaturus, Crepaturus, Cubaturus, Sonaturus, Tonaturus, Vetaturus, Secaturus, Fricaturus, Refricaturus, Iuvaturus, (sed in Compositione, Adjuturus) Constaturus, Extaturus, Obstaturus, Præstaturus. Sed à Poto, est Poturus & Potaturus; à Lavo, Loturus & Lavaturus; à Domo, Domiturus.

NOTANDA etiam sunt hæc Participia Præterita Passiva: *ut, Poto, Potus vel Potatus; in Compositione, Epoto, Epotus: Incono, nitus, natus: Frico, Fricus, Fricatus & Fricus: Inrepto, pitus & patus: Incubo, Incubatus; Veto, Vitus & Vetatus: Lavo, Lavus, & Lotus; in Compositione, Illotus, Elotus: Implico, Implicatus & Implicatus. Sed Applicatus & Complicatus, frequentiora sunt.*

Atque hæcenus de Partibus Declinabilibus egimus. Sequuntur Indeclinabiles.

DE PARTIBUS INDECLINABILIBUS IN GENERE.

Videatur in Hypomnema.

DE

DE AD

CA

ADVERB

& qv

* qv

Adverbium e
maut Passioni
efficitur. Dicitur
ratur valde.

* qv

Tria: Species, S
addi potest & Co

CA

DE SPEC

* qv

Duz: Primitiva a
& Derivata. ut, P

* qv

Orz non aliunde

Par.

* qv

Orz aliunde der

ut: Vesper; à Vespere.

PARTICIPIO.

ficaturus, Crepaturus, Ignaturus, Vetaturus, Conficaturus, Innotaturus, Adintaturus, Constataturus, Praestataturus, Solataturus; à Lava, Loturo, Domiturus.

etiam sunt hæc Participia, Poturo, Poturo, Poturo, Epotus, Innotaturus, Fricaturus & Fricaturus, Incubaturus, Lantus, & Elotus; Implicaturus, & Applicaturus & Con-

tribus Declinabilibus Declinabiles.

IS INDECLINABILIUM in Genere. Hypomnemati.

DE ADVERBIO.

CAPUT I.

ADVERBIUM QUID SIT, & quæ ei accidant.

* Quid est Adverbium?

Adverbium est pars Orationis, quæ Actionis aut Passionis circumstantiam una voce effert. ut: *Dicit graviter*; *Venit mane*; *Verberatur valde*.

1. 2.
3. 4.
5.

† Quot accidunt Adverbio?

Tria: Species, Significatio, Figura; Quibus addi potest & Comparatio.

CAPUT II.

DE SPECIEBUS ADVERBIORUM.

* Quot sunt Species Adverbiorum?

Duæ: Primitiva. ut, *Cras*. & Derivata. ut, *Vesper*, à *Vesper*.

* Quæ Adverbia sunt Primitiva, & quæ Primitivæ Speciei?

Quæ non aliunde nata sunt. ut, *Cras*, *Heri*, *Pax*.

1.

† Quæ Adverbia sunt Derivata, seu Derivata à Speciei?

Quæ aliunde derivantur vel formantur. ut: *Vesper*, à *Vesper*; *Furtim*, à *Furtus*; *Strictim*, à *Strim*.

2.

3. à *Stringo*; *Homerice* ab *Homericus*; *Humanitus* & *Humaniter*; ³ ab *Humanus*.

† *Fiuntne & alia Partes Orationis interdum Adverbia?*

4. Sæpè etiam Nomina Gènere Neutra, ⁴ Adverbia fiunt. *ut, Recens natus, pro recenter seu nuper. Torvum videt, pro Torvè: Indomitum furit, pro Indomitè.*

5. Præterea etiam Præpositiones, quando sine Casibus ponuntur, ⁵ Adverbia fiunt. *Ut supra à diximus; Ut antè monuimus; Ut infra videbimus; Longo pòst tempore venit.* Sicut vice versa, Adverbia quando Casus asciscunt, Præpositionum naturam ⁶ induere videntur.

6.

† *A quibus Partibus - Orationis derivantur Adverbia?*

Ab omnibus, præter Conjunctionem & Interjectionem.

□ *Quomodo à Nomine derivantur Adverbia?*

Plerunquè à Casu in I, desinuntq;

Alia in E, præsertim ex Secunda Declinatione. *ut, Sobrius, Sobriè; Validus, Validè, & per Syncopen Valdè; Bellus, Bellè; Integer, Intègre, &c. Sed à Bonus, Bonè.*

- Alia in O. *ut, Vulgus, Vulgè; Sedulus, Sedulo;* ⁷ *Primus, Primò; Creber, Crebrò; Curriculam, Curriculo; Alius, Aliò; &c.*

Alia in A. *ut, Unus, Unà; Rectus, Rectà.*

Alia in TER, ex Secunda vel Tertia declinatione

DE A
natione. or: Alius
Folium? Vol
Pariter; Memor,
Ter, Ter, Audax
&c:

Alia in ITU
Oculus, Oculu
Caelum; Divinu
Alia in AS.
Alia in IS.

Alia in IM
mation; Passi
cia; Locatum;
ritus; Pars; Pa
Alia in UM

lum; Tactus Ta
Alia in ES
Sextus; Con
tit; &c.

Singularia
ri; Lux; Loci;
Fors; Fortè; Sob
facile; Difficilè;
Inopare; Omne;
tus Interdum; N
Alteris; Alteris
gna.

□ *Quomodo à*
Ab Hic sunt; Hic
Ab Ille; Illic; Iff
Iff hinc
Ab Ille; Ille; ant

natione. ut: *Alius, Aliter; Largus, Largiter; Violentus, Violenter; Opulentus, Opulenter; Par, Pariter; Memor, Memoriter; Brevis, Breviter; Tres, Ter; Audax, Audacter; Sagax, Sagaciter; &c.*

Alia in ITUS v. ut, *Medulla, Medullitus; Oculus, Oculitus; Publicus, Publicitus; Cælum, Cælitus; Divinus, Divinitus; Radix, Radicitus, &c.*

Alia in AS. ut, *Fores, Foras; Alius, Alias.*

Alia in IS. ut, *Fores, Foris.*

Alia in IM. ut, *Furtū, Furtim; Summa, Summatim; Passus, Passim; Privatus, Privatim; Uncia, Unciatim; Provincia, Provinciatim; Vir, Viritim; Pars, Partim; Vices, Vicissim, &c.*

Alia in UM. ⁹ ut, *Primus, Primum; Solus, Solum; Tantus, Tantum; Plurimus, Plurimum, &c.*

Alia in IES. ut, *Quingve, Quingvies; Sex, Sexies; Centum, Centies; Mille, Milles; Tot, Toties, &c.*

Singularia sunt. *Alius, Alibi, ¹⁰ Vesper, Vesperis; Lux, Luci; Tempus, Tempori, vel Tempore; Fors, Forte; Sublimis, Sublime; Facilis, Facile, Difficilis, Difficile, Difficiliter, & Difficulter; Impurus, Impure; Omnis, Omnino; Dies, Diu, & Compositum Interdiu; Nox, Noctu; Obvius, Obviam, ¹¹ Alterni, Alternis; Gratus, Gratis; Ingratus, Ingratis.*

□ *Quomodo à Pronomine derivantur Adverbia?*
Ab Hic sunt, *Hic, Huc* [antiquè *Hoc*] *Hac, Hinc.*
Ab Ille, *Isthic, Isthuc* [antiquè *Isthoc*] *Isto, Isthac, Isthinc.*
Ab Ille; *Illic* [antiquè *Ille*] *Illuc, Illò, Illinc, Illuc.*

O 4 Ab

8.

9.

10.

11

Ab Is; Ibi, Eò;

12. A Qvis; *Qua, Qui, Quo.*

Ab Aliquis; *Alicubi.*¹²

A Meus & Tuus; *antiquè Meam, Tuam,*
Meines theils / deines theils.

□ *Quomodo à Verbo derivantur*
Adverbia?

Vel à Præsente, *Abundo, Abundè; Pera-*
gro, Peregrè; Propero, Properè; Mordco, Mord-
cus; Valeo, Vale, passim apud Plautum, &c.

13. Vel à Supino, maximè in IM desinen-
tia.¹³ *ut, Raptum, Raptim; Mistum, Mistim;*
Ductum, Ductim; Strictum, Strictim, &c.

□ *Quomodo à Participio derivantur*
Adverbia?

Sicut à Nomine, *ut, Simulatus, Simula-*
tè; Cogitatus, Cogitato; Meritus, Meritò; Titu-
bans, Titubanter, &c.

□ *Quomodo à se invicem derivantur*
Adverbia?

14. Per Comparisonem.¹⁴ *ut, Doctè, Doctius,*
Doctissimè: Bene, Melius, Optimè.

□ *Quomodo à Præpositione derivantur*
Adverbia?

15. *Intra, Intro; Ultra, Ultrò; Citra, Citrò; Re,*
Retro; In, Intus; Sub, Subtus; Intra, Intrinsic-
*cus;*¹⁵ *Extra, Extrinsecus.*

CAPUT III.

DE ADVERBIORUM SI- gnificatione.

Quot

* *Quot*

Significatio
ta sunt. □ Cu
peridere Puer,
significatio,
in actionibus u
litur, Quant
Affirmam Ca
* Sed
num, trigin
mus.

† *Quot*

Quintuplic
cum, Ad Loc
adduntur de l

NB. Præcep
dorum, Præ
Hic, Ibi, Illic,
cubi, Nacubi. N
Ubiq; Ubiquet
trinq; Ubiq; q
pian, Nostri, M
egre, Super, in
Sopra, infra, Sub
Propter, Extra,
Abterbia sunt. Si
Horum om
Ubi? Quo?

* *Quot sunt Significationes Adverbiorum?*

Significationis Adverbiorum multa capita sunt. □ *Cuius tamen vim ita rectè poterit pervidere Puer, si cogitabit, illam varietatem significationis, ex varietate Circumstantiarum in actionibus nasci. Nam Locus, Tempus, Qualitas, Quantitas, Intensio, &c. nihil sunt, nisi Actionum Circumstantie.*

* Sed ex omni varietate significationum, triginta & anam præcipuè consideramus.

I. L O C I.

† *Quotuplicia sunt Adverbia Loci?*

Quintuplicia: In Loco, De Loco, Per Locum, Ad Locum, Versus Locum. △ Quibus adduntur & Indefinita.

* *De Adverbia in Loco.*

NB. Præceptores in numero exemplorum ediscendorum, Pueris sese accommodabunt.

Hic, Isthic, illic, Ibi, Ibidem, Inibi, Alibi, Ubi, Alicubi, Necubi, Nuncubi, Sicubi, Ubiubi, Ubicunque, Ubiqve, Ubilibet, Ubivis, Utrobique, Undiqve, Utrinqve, Usquequaqve, Passim, Intus, Foris, Usquam, Nusquam, Usqvam, Nusqvam, Longè, Peregrè, Superne, ¹ Inferne, Præstò, ² Subtus. Item, Suprà, Infra, Subter, Antè, Ponè, Post, Propè, Propter, ³ Extra, Iuxta, quum amissis Casibus Adverbia sunt. Sic Juxtim, Beyneben.

1. 2.

3.

Horum omnium Interrogativum est, *Ubi? Wo?*

O 5

Da

* *Da Adverbia De Loco.*

Hinc, Isthinc, Illinc, Inde, Indidem, Unde, Aliunde, Alicunde, Sicunde, Necunde, Undecunde, Undeliber, Undelicet, Undevis, Undique, Undecunqve, Unde quaque, Utrinque, Eminus, Cominus, Intus, Foris, Peregrè, Intrinsecus, Forinsecus, Extrinsecus, Altrinsecus, Funditus, Radicitus, Stirpitus, Cœlitus, Divinitus, Antiquitus, Humanitus, Infernè, Supernè, Desuper, Usqve. Horum omnium Interrogativum est, *Unde? Woher? Von wannen?*

* *Da Adverbia Per Locum.*

Hac, Isthac, Illac, Aliqua, Qualibet, Quaque, Quacunqve, Nequa, Siqua, Eadem, Recta. Horum omnium Interrogativum est, *Quid? Wo durch?*

* *Da Adverbia ad Locum?*

4. *Huc, Isthuc, Illuc, Eo, Eodem, Isthò, Illò, Aliò, Quo, Aliquò, Nequò, Neutrò, Utròqve, Quoquò, Quocunqve, Quovis, Quolibet, Quopiam, Usqvam, Nusqvam, Intrò, Foras, Peregrè, Longè, Ultrò, Citro, Usqve.* Horum omnium Interrogativum est, *Quo? Wohin? Wohinaus?*

* *Da Adverbia Versus Locum.*

5. *Horsum, Isthorsum, Illorsum, Aliorsum, Dextrorsum, Sinistrorsum, Levorsum, Introrsum, Extrorsum, Retrorsum, Rursum, Prorsum, Sarsum, Deorsum, Quorsum, Pessum versus, Sarsum versus, Deorsum versus, Quoquoversus, Quoquoversus, Introrsus, Extrorsus.* Huc pertinet etiam *Susque deq.* Horum omnium Interrogativum est, *Quorsum? Wohinwärts? Wo gegenwärts?*

Quid

I. Sunt quæ
tis Localibus
co, De loco &
absum. Per
Sic, Infernè
significat.
co, & Adlo
loco, &c.

II. Lo
sunt primæ p
sum. Quæ d
Istac, Isthò, I
Illinc, Illac, Ill
terminat con
salia. v. g. U
cunqve, Qu
sum, &c.

III. Non
pus significa
quam?

□ IV. Int
am huc? In
tis. Et Propri
cum. Dime
thrus, Am
no. Et Propri
lunpletique
coram contr
taxi agunt.

△ *Da*
Et omnibus

△ Quid præterea de Localibus est obser-
vandum?

I. Sunt quædam, quæ pluribus significa-
tis Localibus conveniunt. Sic, *Peregrè*, In lo-
co, De loco & Ad locum significat. *Peregrè*
absūm. *Peregrè domum redeo*. *Peregrè abeo*.
Sic, *Infernè* & *Supernè*, In loco & De loco
significant. *Usqvam*, *Nusquam*, *Longè*, In lo-
co, & Ad locum. *Intus*, *Foris*, In loco & De
loco, &c.

II. Loci Adverbia quædam, suo modo
sunt primæ personæ; *Hic*, *Hinc*, *Ilac*, *Huc*, *Hor-
sum*. Quædam Secundæ: *Isthic*, *Isthinc*, *Isthaec*,
Isthuc, *Isto*, *Isthorsum*. Quædam Tertiæ: *Illic*,
Illinc, *Ullac*, *Ulluc*, *Ulld*, *Ullorsum*. Quædam inde-
terminatè omnium Personarum, ut Univer-
salia, v. g. *Ubiqve*, *Ubiqunqve*, *Undiqve*, *Unde-
cunqve*, *Quacunqve*, *Quocunqve*, *Quoqve*, *Uer-
sum*; &c.

III. Nonnunquam Localia quædam Tem-
pus significant. ut: *Ibi*, pro *Tum*.⁶ *Ubi*, pro *Posi-
quam*.⁷

□ IV. Inter Localia numerant aliqui eti-
am hæc.⁸ In loco, *Domi*, *Ruri*, *Humi*, *Belli*, *Mili-
tie*. Et Propria, ut, *Athenis*, *Roma* &c. Ad lo-
cum, *Domum*, *Rus*, *Humum*. Et Propria, ut *A-
thenas*, *Romam*, &c. De loco, *Domo*, *Rure*, *Hu-
mo*. Et Propria, ut, *Athenis*, *Roma*, &c. Sed ma-
lunt pleriqve hæc inter Nomina relinqui, deq;
eorum constructione, ut de Nominum Syn-
taxi agunt.

△ De Adverbia Loci Indefinita?

Ex omnibus speciebus Adverbiorum Loci,
quædam

6.

7.

8.

qvædam Indefinita dantur. *ut, Procul, Longè, Præpe, Alibi, Alicubi, Ubiubi, Ubicunqve, Alicunde, Undelibet, Aliqua, Quacunqve, Aliquo, Quocunqve, Aliorsum, Quoqveversus, &c.*

II. TEMPORIS.

* *Quotuplicia sunt Adverbia Temporis?*

Duplicia. Qvædam significant speciem Temporis magis qvoad Terminum; qvorum Interrogativum est, *Quando?* Qvædam magis Durationem; qvorum Interrogativum est, *Quamdiu?* Δ Adduntur etiam Indefinita.

† *Quotuplicia sunt Adverbia, qvæ magis speciem Temporis qvoad Terminum significant?*

Triplicia: Alia Præsentis, alia Præteriti, alia Futuri Temporis.

† *Da Adverbia Præsentis Temporis.*

Hodie, Nunc, Iam, Modo, Jetztund / Impresentiæ, vor dieses mal.

I. † *Da Adverbia Præteriti Temporis.*

Heri, Dudum, Jamdudum, Jamdum, allbereitt / Pridem, Antea, Modo, Neulich / Nuper, Abhinc, Antebac, Adhuc, Pridie, Nudiustertius, Nudiusquartus, &c. Olim, Vorzeiten / Aliquando, Qvondam, Usqve.

† *Da Adverbia Futuri Temporis?*

Cras, Perendie, Postridie, Mox, Brevi, Deinde, Deinceps, Dehinc, Postea, Postbac, Olim, mit der zeit / Aliquando, Qvondam, Usqve.

† *Da Adverbia qvæ magis Durationem significant.*

Semper

Semper, Perpetuo, Usque, Aeternum, Aetatem, Diu, Lamdiu, Aliquandiu, Paulisper, Aliquantisper, Modicum, Pusillum.

△ *Da Adverbia Temporis Indefinita.*

Aliquando, Bisweilen, Subinde, ³ Interdum, Quoad, Unguam, Nunquam, Nondum, Confestim, Protenus, ⁴ Continuo, Extemplo, Statim, Cito, Aetutum, Repente, Semper, Usque, Raro, Mane, Vesper, Opportune, Tempestive, Tempori, Commodum, Quum, Quando, Si quando, Quandoque, Tum, Tunc, Modo, ⁵ Nunc, Paulisper, Aliquantisper, Donec, Donicum.

3.
4.
5.

III. NUMERI.

* *Da Adverbia Numeri.*

Semel, Bis, Ter, Quater, Quingies, Sexies, Septies, Octies, Novies, Decies, Undecies, Duodecies, Tredecies, Quatuordecies, Quindecies, Sedecies & Sexdecies, Septendecies, Octodecies, Novendecies, Vicies vel Vigies, Vicies semel, Vicies bis, &c. Tricies, vel Trigies, Quadrages, Quingages, ¹ Sexages, Septuages, Octogies & Octuages, Nonages, Centies, Ducenties, Trecenties, Quadringenties, Quingenties, Sexcenties, Septingenties, Octingenties, Noncenties, Millies, ² Millies millies, Toties, Quoties, Multoties, Aliquoties, Sape, ³ Raro, Rursus, Iterum, Tertium, ⁴ Quartum &c.

I.
2.
3.
4.

Horum Interrogativum est, *Quoties? Wie oft?*

IV. MA-

IV. MAGNITUDINIS.

* *Longè, Latè, Breviter, Prolixè, Profundè, Cras-
sè, Alitè, Finitè, Infinitè, Indefinitè, &c.* Horum
Interrogativum est, *Quantum?* vel *Quous-
que?* *Wie weit? wie fern? wie lang? &c.* pro
materia subjectæ ratione.

V. QUANTITATIS in Genere.

* *Multum, Parum, Aliquantum, Modicum, Pu-
sillum, Nimum, Plurimum, Minimum, Parum,
Valdè, Quoad, Satis.* Item, *Brevi.* Horum Inter-
rogativum est, *Quantum?* *Wie viel? wie gros?
wie Seer?*

1.

VI. QUALITATIS.¹

* *Ita, Sic, Aliter, Secus, Pulchrè, Doctè, Fortiter,
Viriliter, Benè, Malè, Subitò, Omnino, Strictim,
Punctim, Casim, Raptim, Furtim, Tractim, Cali-
dè, Frigidè, Vicissim, Invicem, [i. e. per vices] Con-
trà [i. e. contrario modo] Susq; deq; [nisi Locali-
ter accipias] &c.* *Qualiter, Qualitercunque,
Utcunque, Qualiterqualiter.* Horum omni-
um Interrogativum est, *Quomodo?* *Wie? wie-
cher gestalt?*

VII. SIMILITUDINIS.

2.

* *Quasi,² Ceu, Sic, Ut, Uti, Sicut, Sicuti, Velut, Ve-
luti, Tanquã, Propè, Æquè, Prout, Perinde, Ac si,
Præterpropter, Quomodo, Quemadmodum, I-
tem, Itidem, Ita.³*

3.

4.

VIII. INTENDENDI.⁴

* *Valdè, Profsus, Nimum, Admodum, Omnino,
Penitus, Ades, Per in compositione, Perpulchrè
Peropus, Perquam, Sanequã, Nimiãquam, Tam,⁵
Eo seer / Quam, wie seer / Ut admirativam, Ma-
gnopere*

5.

guperi, Maxime
Magnopere.
Feri, Propè, Et
non, & similia. I

* Senfim, Pauli-
tè, Propemodum
Quasi. Et De
ranger, Clari-
puscule, Bel-

* Saltem, Me-

* Magis, Minus
Præcipue, Inop-
Perinde, Pro-
me, Pessime,
Adverbium
cant, si ve C
mam habeat

* Scilicet; Na-

* Fosse, Fosse
Fere, Fosse, Ut
II

* Horum alia

quæstionem, An

Utrum? Ne? &

Novæ, Necesse? N

Alia de Causis

[Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

Quæ? & Quæ

gnoperè, Maximopere, Summopere, Tantopere, Quantopere, Vel, 7 Etiam. Huc pertinent 8 & 7.8. Penè, Propè, Propemodum, Ferè, Fermè, Tantum non, & similia. Item Maestè, 9 Efflictim, Impensè.

IX. REMITTENDI.

* Sensim, Paulatim, Pedetentim, Aegrè, Vix, Propè, Propemodum, Ferè, Fermè, Penè, Aliquantū, Quasi. Et Deminutiva, Paululum, Paulò, Parumper, Clanculum, Longiusculè, Meliusculè, Sapiusculè, Bellè, Tantumnon, Modonon, & c.

X. MINUENDI.

* Saltè, Minimum, At, Certè, Vel.

XI. COMPARANDI.

* Magis, Minus, Tam, So wol, Quam, Als wol, Praecipuè, In primis, Praesertim, Tanquam, Aequè, Perinde, Proinde, Eo, Quo, Tanto, Quanto, Optime, Pessimè, Minime, Plurimum & c. Et omnia Adverbia, quæ collationem actionum significant, 1 sive Comparativi sive Superlativi formam habeant.

XII. ELEVANDI.

* Scilicet, 2 Nimirum, Videlicet, Susquedè, 3 2.3.

XIII. DUBITANDI.

* Forsan, Forfitan, Fortassis, Fortass, Fortassean, Fors, 4 Forfit, Utrum, An, Num, Necne, Ne. 4-

XIV. INTERROGANDI.

* † Horum alia quærun de Existèntia, per quæstionem, An sit? Num? Nunquid? An? En? 1. Utrum? 2 Ne? & Nam? Enclitica: Sic Anne? 2. Nonne? Necne? Numnam?

Alia de Causa. Cur? 3 Quare? Quamobrem? 3. [Quare; & Quam ob rem] Quapropter? Quid? Quid-

DVERBIO.
NITUDINIS.
Prolixè, Profundè, Cui
Indefinitè. Et. Horu
Quantum? vel Qu
semit? nielang? &c.
ove.
ITATIS in Genere.
ligantionè, Medicinè
imum, Minutionè. Et
Item, Brevis. Horu
nem? Wie viel? wie
LITATIS.
alebre, Doctè, For
bitio, Omnino, Stru
Eucrim, Tractat
nem. [i.e. per vici
Susq; deg; nisi Lu
aliter, Qualiter
aliter. Horum
Quomodo? W
ILITUDINIS.
i. Sicut, Sicuti, Velut
ne, Prout, Pericut
do, Quænam
ENDENDI.
um, Admodum, Om
compositione, For
neq; a. Nisi, quom
illi admirati

Quidita? Curnon? Quidni?

Alia de Loco. *Ubi? Utrubi? Quo? Utro? Unde?*

Qua? Quorsum?

Alia de Tempore. *Quando? Quoad, Quousque? Quamdiu?*

Alia de Numero. *Quoties? [antiquis Quotiens?]*

Alia de Quantitate. *Quantum? Quantulum?*

Alia de Qualitate. *Quomodo? Qui? Qualiter?*

Alia de Intensione. *Quam? Quanto opere?*

ΔNOTA. Si non interrogant hæc Adverbia, tunc sunt aut Infinita: *ut, Nescio, ubi Frater sit. Videbo feceritne. Nescio quare fecerit. Nescio quo vadas. Dic quid sit. aut Relativa. Ubi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum.*

XV. AFFIRMANDI.

* *Ita, Etiam, Sic, Certè, Profectò, Verè,*

4. *Revera, Reapse, Omnino, Imò, ⁴ Quidni, Scilicet, Videlicet, Quippe, Nempe, ⁵ Nimirum,*
5. *Planè, Maximè, Ne, ⁶ Sanè, Quidem, Equidem.*

XVI. NEGANDI.

1. * *Haud, ¹ Non, Neque, Nequaquam, Haudquaquam, Minimè, Nullatenus, Neutiquam, Nihil, ² [pro Non.] Item, Ne, & Nec, ³ quæ pariter extenuant & negant. Item illa, quæ Linacer Adverbia Negate Solitudinis appellat. *ut: Non solum, Non tantum, Non modo, Nedum.**
2. 3.

XVII. DEMONSTRANDI.

1. 2. * *En, ¹ Ecce. Et Hem, ² interdum apud Comicos.*

XIIX, Ju-

* Na, Profectò
men. Et Ethnica
Veterum occurrit
Hircule, Hircule,
Ist, Mc-Dius Fidi

* Eia, Age,
Quin, ⁷ Cedo.

* Uli, ² Uliman
XXI.

* Si, ¹ Sodes, S
XXII.

* Sane, Saneque
XXIII.

* Ne, Nequaquam
XXIV.

* Qua, Quare
XXV.

* Imò, ³ Quare
XXVI.

* Fracque, Imp
tius, Imò, Neque
XXVII.

* Solum, Tantum
tamen, Solum,
Fracque.

XXIX. S e
T A

T A

DE ADVERBIO.

225

XIIX. JURANDI.³

* *Na, Profecto, Vere, Certissime, Revera, Amen.* Et Ethnica illa, ⁴ quæ passim in Scriptis Veterum occurrunt. *ut, Pol, Aedepol, Acastor, Hercule, Hercle, MeHercle, MeHercles, MeCastor, MeDiusFidius.*

3.

4.

XIX. HORTANDI.⁵

* *Eia, Age, Agite, Agendum, Agitedum, Quin, Cedo.*

5.

6.

XX. OPTANDI.

* *Ut, Utinam, Si, Osi, O, Sic, Ita.*

7.8.

9.10.11.12.

XXI. CONDITIONIS.

* *Sis, Sodes, Sultis.*

XXII. CONCEDENDI.²

* *Sane, Sanequidem, Sic.*

1.

2.

XXIII. PROHIBENDI.

* *Ne, Nequaquam, Minime.*

XXIV. RESTRINGENDI.

* *Qua, Quatenus, Quoad.*

XXV. CORRIGENDI.

* *Imò, Quinimo, Potius, Magis, Verius.*

3.

XXVI. ELIGENDI.

* *Precipue, Imprimis, Presertim, Maxime, Potius, Imo, Magis.*

XXVII. EXCLUDENDI.

* *Solum, Tantum, Modo, Solimmodo, Tantummodo, Saltem, Duntaxat, Pax, Unice, Precise.*

4.

XXIIX. SEPARANDI & DIS-

TRIBUENDI.

P

* *Scorsum*

5. * *Seorsum*, ⁵ *Separatim*, *Privatim*, *Secreto*, *Divise*, *Divisim*, *Secus*, *Aliter*, *Sigillatim* vel *Singulatim*, *Bipartito*, *Bifariam*, *Trifariam*, *Quadrifariam*, *Multifariam*, *Onnisariam*, *Simpliciter*, *Dupliciter*, *Tripliciter*, *Multipliciter*, *Ostiatim*, *Viritim*.

XXIX. CONGREGANDI & COMITANDI.

6. * *Simul*, *Unà*, ⁶ *Pariter*, *Collectim*, *Summatim*, *Gregatim*.

XXX. ORDINIS.

- * *Primò*, *Secundo*, *Tertio*, *Postremò*, *Ultimò*, *Deinde*, *Deinceps*, *Antea*, *Postea*, *Præterea*, *Denique*.

XXXI. EVENTUS.

7. * *Fortè*, *Fortuito*, *Forte fortuna*, *Casu*. ⁷ *Huc pertinent &*, *Frustra*, *Nequicquam*, *Invanum*, *Incassum*, *Certè*, *Exactè*, *Præcisè*, ⁸ *Adamussim*.
8. □ *Atque hæ sunt præcipuæ Adverbiorum Significationes, ad quas cætera omnia commodè referri possunt.* ⁹
- 9.

CAPUT IV.

DE FIGURA ADVERBIORUM.

* *Quot sunt Figure Adverbiorum?*

1. *Duæ*: ¹ *Simplex, ut, Prudenter, Diu.* & *Composita, ut, Imprudenter, Iamdiu.*

□ *Cum quibus Partibus componuntur Adverbia?*

I. *Cum*

ADVERBIO.

DE ADVERBIO.

I. Cum Nominibus. ut, *Dextrorsum, Sinistrorsum, i. e. Dextram, Sinistram versus; Actutum, ex Tum & Actu, auff frischer fact.*

II. Cum aliis Adverbiis. ut, *Quousque, Sicut, Tantummodo.*

III. Cum Præpositionibus. ut, *Fabre, Af-fabre, Infabre, Per diu, Inter diu, Inibi, Deinde, Perinde, Subinde, Adhuc, Abhinc, Dehinc, De-repente, Quoad.*

IV. Cum Conjunctionibus, censente Prisciano. ut, *Sicubi, Necubi; Sicunde, Necunde, Si quando, Ne quando, Nun quando.*

V. Cum syllabicis Adjectionibus. *Que, ut, Ubique, Undique, Quandoque. Nam, ut, Ubinam, Quoniam. Dem, Ibidem, Indidem. Vis, Ubivis, Quovis. Libet, Quolibet, Qualibet, Undelibet. Cunque, Ubicunque, Undecunque, Quandocunque, Utcunque. Cine, Huccine? Siccine?*

VI. Ex diversis partibus aliis. *Quamobrem, Quare, Quemadmodum, Obviam, Illicet, Scilicet, &c.*

CAPUT V.

DE COMPARATIONE AD-verbiorum.

Qua Adverbia Comparantur?

*I. Orta à Nominibus Adjectivis Compara-bilibus, Comparativum in US, ¹ Superla-tivum in ME formando. ut,

P a

Forti-

arationem, Privatam, Sen-
sus, Aliter, Sigillatim
Bisariam, Trisariam, Qu-
arariam, Omnisariam, Sim-
pliciter, Multipliciter
INGREGANDI & CO-
GITANDI.
Pariter, Collectim, &c.
ORDINE.
Tertio, Postremo, &c.
utca, Postea, Præter-
EVENTUS.
orte fortuna, Cæsi-
te, Negligentiam, In-
te, Præcise, ³ Adam-
præcipue Adver-
quas cætera omni-
t.
UT IV.
RA ADVER-
borum.
gura Adverbiorum
Prudenter, Dis-
Imprudenter, In-
Partibus componantur
Adverbia?

	<i>Fortiter</i>	<i>Fortius</i>	<i>Fortissime.</i>
	<i>Doctè</i>	<i>Doctius</i>	<i>Doctissime.</i>
	<i>Benè</i>	<i>Meliùs</i>	<i>Optimè.</i>
	<i>Malè</i>	<i>Peius</i>	<i>Pessimè.</i>
	<i>Parum</i>	<i>Minus</i>	<i>Minimè.²</i>
2.	<i>Penitus³</i>	<i>Penitius</i>	<i>Penitissime</i>
3.	_____	<i>Magis</i>	<i>Maximè.</i>
	_____	<i>Ocius</i>	<i>Ocissime.</i>
	<i>Nuper</i>	<i>Nuperius</i>	<i>Nuperrimè.</i>
	<i>Validè</i>	<i>Validius</i>	<i>Validissime.</i>
	<i>per Sync. Valdè, Valdiùs</i>		_____
	<i>Serò</i>	<i>Serius.</i>	_____

Et quod à Substantivo *Tempus* descendit,

4.	<i>Tempori</i>	<i>Temporius⁴</i>	_____

† II. Qvædam etiam à Nominibus non derivata, sed Primitiva. *ut:*

	<i>Sepè</i>	<i>Sapiùs</i>	<i>Sapissime.</i>
	<i>Diu</i>	<i>Diutiùs</i>	<i>Diutissime.</i>
5.	<i>Propè⁵</i>	<i>Propiùs</i>	<i>Proximè.</i>
	<i>Penè</i>	_____	<i>Penissime.</i>
	<i>Satis</i>	<i>Satiùs</i>	_____
	<i>Secùs</i>	<i>Seciùs</i>	_____

DE

DE P

QUID

Prepo-
dum ut Arri-
quod aliquan-
cat. ut, Sum-
tur ad.² Musa-

* Q
Duplices:
biles.

DE PR

* Q
Qz Separ-
quid significant

* Q
Trifariam:
qvædam Ablat-
sum.

DE PRÆPOSITIONE.

CAPUT I.

QVOD PRÆPOSITIO, & Quotuplex.

* Quid est Præpositio? 1

Præpositio est pars Orationis, propemodum ut Articulus Verbo Nomen adjungens, quod aliquam facti circumstantiam significat. *ut, Sum in Schola. Venio è templo. Non datur ad² Musas currere lata via.*

* Quotuplices sunt Præpositiones?

Duplices: aliæ Separabiles, aliæ Inseparabiles.

CAPUT II.

DE PRÆPOSITIONIBUS Separabilibus.

* Quæ Præpositiones sunt Separabiles?

Quæ Separatim extra Compositionem aliquid significant. *ut, Ad, Apud, A, Ab, De, &c.*

* Quomodo dividuntur Separabiles?

Trifariam: Quædam regunt Accusativum; quædam Ablativum; quædam utrumque Casum.

P 3

Quot

* Quot Præpositiones Separabiles regunt
Accusativum?

1. Triginta. ¹ *Ad, Apud, Ante, Adversus vel Adversum, Cis, Citra, Circum, Circa, Circiter, Contra, Erga, Extra, Inter, Intra, Infra, Juxta, Ob, Penes, Per, Ponè, Post, Præter, Prope, Propter, Secundum, Secus, Supra, Trans, Versus, Ultra*

* Quot Præpositiones Separabiles regunt
Ablativum?

2. Septendecim. ² *A, Ab, Abs, Absque, Cum, Clam, Coram, De, E, Ex, Pro, Præ, Palam, Procul, Simul, Sine, Tenus.*

* Quot Præpositiones Separabiles regunt
utrumque Casum?

3. Quatuor: ³ *In, Sub, Super, & Subter.*

† Quid de Præpositionibus Separabilibus in genere est notandum?

- I. Quando Præpositiones amittunt Casus, aut cum aliis Præpositionibus sine casu junguntur, fiunt Adverbia. ⁴ *ut, Multis post seculis. Eorum vitam ac mortem juxta aestimo. Salust. Non seges est infra, non vinea culta, Tibull. Ad meridiem versus. Procul à Jove.*

- II. Significationis Præpositionum mirarietas est, ⁵ etiam cum iisdem Casibus: quæ usu legendi & scribendi, potius quàm Regulis, addiscenda est.

III. Præpositiones in Compositis plerumque suam significationem retinent. *ut, Nob-*

ut, Antecedo, P
mari, Detrabo, Ex
ut, Superstans, Su

IN, cum No
composita, Pr
sua, Iniquus, In

Infandus. C
ut, Infringo, v
Infractus, i

PER, ⁷ aug
ut, Percharus, i

etiam privat. u
Retinevit Clau
hat. Perjurus.

SUB, minus
Subidea.

DE & EX,

nem. ut, Deam
elamo, Exaggero

ment, Depone, i
cum Verbis inte
personam signif

C.

DE PRÆ

I

* Quæ Præpo

Quæ tantum in

eo, Antecedo, Perficio, Transeo, Avius, Amens, Detrabo, Exhaurio, Ingredior, Insum, Subeo, Superstruo, Subterfugio.

△ Sed

IN, cum Nominibus aut Participiis per se composita, Privationem significat. ut, Iniusus, Iniquus, Indoctus, Intemeratus, Inburnatus, Infandus. Cum Verbis interdum intendit, ut, Infringo, valdè Frango. Hinc Participium Infractus, i. e. valdè fractus.

6.

PER, 7 auget Compositionem Simplicis. ut, Percharus, Pervigil, Perfero. Interdum etiam privat. ut, Perfidus, qui est sine fide. Der Treue und Glaube durch den Bauch gestochen hat. Perjurus, qui est sine juramento & jure.

7.

SUB, minuit significationem. ut, Subristis, Subrideo.

DE & EX, interdum auget significationem. ut, Deamo, i. e. valdè amo; Demiror, Exclamo, Exaggero. Interdum privant. ut, Demens, Depono, Exos, Exangvis. DE quoque cum Verbis interdum motum ad locum vel personam significat. ut, Defero, Deduco.

CAPUT III.

DE PRÆPOSITIONIBUS

Inseparabilibus.

* Quæ Præpositiones sunt Inseparabiles ?

Quæ tantum in Compositione reperiuntur;

P 4

extra

extra Compositionem verò nihil significant. Suntq; * Septem: *An vel Am, Di vel Dis, Ne, Re, Se, Ve, Con.*

† *Quid significant hæ Præpositiones in Compositione?*

1. AN, ¹ olim Separabilis erat, & significabat Circum. *An terminum, pro Circum terminum.* [*Cato in origin. Orat: apud Macrob. I. Sat. 14.*] atq; inde *Anus & Annulus* [*eidem Catoni ibidem*] deducitur. Sic *Anfractus, Ancisus, Anquiro.*
2. 3. Ante Labiales ² literas, N transit in M, ³ *Amputo.* Interdum & B ⁴ inferitur sequente vocali. *Ambio, Ambedo, Ambarvalia.* Quæ tamen potius sunt ex antiqua Præpositione *Ambe.*
4. DI vel DIS ⁵ notat divisionem in duas vel etiam plures partes. *ut, Disseco, Diffindo, Dirumpo, Dispicio.* Interdum privat. *ut, Difficilis, Diffido.*
5. NE, ⁶ significat privationem. *ut, Nefas, Nefastus, Nefrens.*
6. RE, significat Rursus. *ut, Rélego.* Vel Retorsum, *ut, Respicio.*
- SE, notat Scorsum. *ut, Secedo.* Interdum privandi vim habet. *ut, Securus, i. e. sine curis. Secors, quod & Socors, i. e. sine corde seu prudentia, der kein Herz oder Verstandt im Zeite hat.*
- VE, significat Privationem. *ut, Vecors, sine corde & prudentia. Vesanus, i. e. sine sanitate.*

DE P
 122. scilicet. Ve
 per conspici
 pter. Gell. lib. 5.
 CON, nota
 Consecta, Com
 Contra. ut. C
 N, ut Caleste

DE
 qvarun

Δ Sine

Sunt quæ
 à Nominib
 cis; Secunda
 Vel à Ver

versor.
 Vel à Scip

In.

Vel ab Ad
 cis; ut, Di vel
 ex a pro auct
 pro auct.

Δ Sine om

Unica At
 mnes Simplic

rate, heillose. *Vegrandis, i. e. parum grandis, & per consequens Parvus. Vejovis, i. e. impotens Jupiter. Gell lib. 5. cap. 12. Ovid lib. 3. Fast.*

CON, notat Cum vel Simul. ut, *Conjungo, Connecto, Compono, Comburo.* Nonnunquam Contra. ut, *Contendo.* Antè Vocalem amittit N, ut *Coalesco, Cœo, Coincido, Cooperio.*

7.

CAPUT IV.

DE PRÆPOSITIONUM quarundam Derivatione & Com- positione.

△ *Suntne omnes Præpositiones Primitivæ, an quædam etiam Derivatæ?*

Sunt quædam Præpositiones Derivatæ, Vel à Nominibus. ut, *Circa, Circum, Circiter, à Circus; Secundum, à Secundus.*

Vel à Verbis. ut, *Adversus, Adversum, ex Adversor.*

Vel à Seipsis. ut, *Extra, ab Ex; Intra, ab In.*

Vel ab Adverbiis, aut Præpositionibus Græcis. ut, *Di vel Dis, ex δις vel δύς; i, pro γ. An, ex ἀν, pro ἀνά; Ambe in Compositione, ex ἀμφί, pro ἀμφί.*

△ *Suntne omnes Præpositiones Simples, an quædam etiam Compositæ?*

Unica Absq̃ve composita est. Reliquæ omnes Simples. Nam si aliàs Præpositiones

nes inter se componuntur, *ut, Insuper, Desuper*; non amplius Præpositiones manent, sed Adverbia fiunt. Nota etiam *Ex adversum*.

DE CONIUNCTIONE.

CAPUT I.

QUID CONIUNCTIO, ET
QVÆ EJUS ACCIDENTIA.

* Quid est Coniunctio?

- Coniunctio est pars Orationis, quæ superioribus sententiis¹ aut partibus subinde alias annectit. *ut, Nox, &² Amor, Vinumq; nihil moderabile svadent. Ovid. lib. 1. Amor. el. 6.*

† Quid accidunt Coniunctioni?

Tria: Figura, Significatio,³ & Ordo.

3.

CAPUT II.

DE FIGURA CONIUNCTIONUM.

* Quid sunt Figure Coniunctionum?

Duæ: Simplex. *ut, Nam, Ideo, Si, Enim.*
& Composita. *ut, Namque, Ideoque, Siquidem, Enimvero.*

CAP.